

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Bud'te svorní!

Jen svorným Bůh žehnává.“
JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XI. — Číslo (No.) 31. a 32.

Sobota (Saturday) 26. 7. - 9. 8. (July - August) 1986

OTEC MARTIN JENCO konečně doma

Takto vítali minulou neděli svého rodáka - věřící v Joliet, Ill. na jeho cestě do jolietské katedrály sv. Rajmunda, kde Otec Jenco sloužil děkovnou mší sv. za svůj návrat ze zajetí v Bejrútu a prosebnou za osvobození zbývajících rukojmí.

Washington. — Za dosud neznámých okolností dne 26. července pro-iránské teroristé muslimské posvátné války Jihad propustili na svobodu Rev. Lawrence Jenko, kněze z diecéze Joliet, Ill., který byl unesen 8. ledna 1985 v západním mohamedánském Bejrútu. Dne 27. července se s ním jeho rodina konečně setkala ve Frankfurtě v Západním Německu. Odtud Rev. Jenko letěl do Říma, kde se krátce setkal se Sv. Otcem, kterému odevzdal zvláštní poselství od únosců. Jiná poselství od teroristů Jihad později ještě předal anglikánskému primasu Robertu Runcie, arcibiskupu v Cantorbury, jakož i prezidentu Reaganovi. Rev. Jenko hodně zestárnul a vypadá velmi vyčerpan; US lékař, který vyšetřil

jeho zdravotní stav, řekl, že byl zřejmě propuštěn kvůli svému špatnému zdraví. Rev. Jenko nemluví na veřejnosti o tom, jak s ním v zajetí bylo zacházeno, aby neškodil ostatním Američanům, které teroristé dosud drží v zajetí. Teroristé Jihad totiž ještě drží v zajetí tři jiné Američany; podle jejich prohlášení čtvrtý americký zajatec, 58-letý William Buckley, bývalý politický atašé na US velvyslanectví v Bejrútu, byl guerily zavražděn v odvetu za izraelský útok na centrálu PLO u Tunisu. Jeho mrtvola však nebyla dosud nalezena. Vyslovují se dohady o tom, že ve věci propuštění Rev. Jenko asi jednali jako prostředníci zvláštní posel anglikánského primase a papeže Jana Pavla II. Terry Waite a syrská vláda.

V ČESKOSLOVENSKU OPRAVDU SVÍTÁ...

Husákův rudý režim už nepronásleduje jen „vědecky zaostalé faráře a jeptišky“, či „prostoduché“ věřící, ale už i vysokoškolsky vzdělané kandidáty Akademie věd, kteří žijí a jednají podle svého křesťanského svědomí.

Petr Kolář:

PROCES S KATOLÍKY V PRAZE

V procesu s šesti aktivními katolíky v Praze byl učiněn ve vší neokázalosti důležitý další krok v potírání všeho křesťanského v Československu. Pokud vím, je to poprvé, co byli u nás LAICI odsouzeni podle paragrafu 178 o maření dozoru státu nad církvemi. Teologicky vzato je to správné a plyne to ze všech dokumentů posledního koncilu: církve nejsou biskupové a kardinálové ve spojení s papežem, ale celý lid Boží, a došlápnout na ni znamená tedy dohlížet i na laiky, zvláště když problém dohledu na biskupy, představené řádů a vůbec řeholníky

v zemi dospívá už k vytčenému konečnému řešení. Pochybuji, že by se byli v Bartolomějské nebo v Ruzyni dali na studium koncilních dokumentů. To hlavní tam vědí už od samého začátku a toho se neochvějně drží: že totiž dozor nad církvemi máří v podstatě každý, kdo o křesťanství mluví jinak a jinde než na sjezdové tribuně paxteriérů. Kdo v něm dokonce píše a kdo nad otázkami víry navíc ještě nahlas a písemně přemýšlí, přestupuje všechny meze, ať je to laik nebo biskup. Proto ten paragraf.

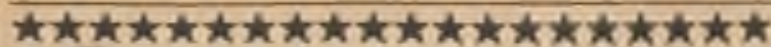
Nové na celém procesu nejsou ani použité metody StB, ani

použité paragrafy a záměr likvidace církve a křesťanů v pozadí, ale odhodlanost souzených laiků. V devastovaném českém křesťanství je teď řada na nich. Má-li se církev jakožto lid Boží znovuzrodit z popela své namnoze tragické minulosti, musejí vzít její osudy do rukou ti jediní, kdo přežili procesy padesátých let s biskupy a řeholníky, zavření seminářů, vydavatelství a knihoven, pacifikaci unaveného kléru, bojujícího za mír na zemi místo za pokoj v duších. Dostatečně důrazně mohou dozor nad církvemi u nás mařit dněs už jen laici. A když jsem četl posudky z pracovišť doktora přírodních věd Vlastimíra Fučíka a Adolfa Rázka a když jsem si je položil vedle textů, které jim byly zabaveny, napadly mě bezprostředně dvě věci. Zaprvé - že jsou to právě takové texty a tituly knih, které českým křesťanům nejvíce scházejí - totiž o konfrontaci moderního křesťanství s problémy společnosti,

mediciny a filozofie. Zadrugé jsem dostal strach o ty, kdo napsali do posudků obou zmíněných výrazy jako „vynikající odborník mezinárodní úrovně, jehož činnost je socialistické společnosti všetranně prospěšná“, nebo „iniciativní, náročný, přesný, obětavý, nekompromisní spolupracovník s dobrou pracovní morálkou“, „aktivní poslanec MNV“ atd. Strach, aby jim tam v té Československé akademii věd, kde posudky byly napsány, nenapařili také nějaký paragraf o maření dozoru nad něčím.

Jsem přesvědčen, že jsme tu v centru dialogu církve se státní mocí. Ne toho fiktivního, vedeného v sekretariátě pro věci církevní, ale skutečného, jaký církev nikdy nevedla v palácích, ale spíše v arénách círků a před soudci nejdříve pohanského Říma a potom početných dalších nepřemožitelných a dávno zaniklých říší. Je to dialog velmi nerovný, zvláště na počátku.

Nejvíce to vyniklo v tom úplně prvním z řady procesů, totiž v procesu Krista v domě Kaifášově a potom u Piláta. Co asi si mysleli ti dva při pohledu na souzeného židovského krále? Ti první to mají vždycky nejtěžší. Po dvou tisících let dějin vlastně už se nic neděje poprvé. Jen se znovuobjevují věci více či méně důkladně zapomenuté. Ve své proslulé pracovních myslím s ostychem na místa, kde uvěznění trávili poslední měsíce, na odhlihlání, se kterým riskovali všechno, co tvořilo jejich život ve společnosti a snažím se pochopit sílu motivace, které k tomu bylo zapotřebí a která úzce souvisí s mou příslušností k církvi. A jako kněz myslím také na to, zda laikům v církvi přísluší opravdu úloha poslední instance v extrémních situacích, kdy ostatní už jsou vyrazeni ze hry v církvi. Myslím na to, jak a kde ukládat tento kapitál budoucnosti církve u nás, aby byl k dispozici. (Pokracovám na str. 6)

Sloupek informací

o tom „co bude se střední Evropou až bude opět svobodná“ podle názoru Ing. Jiřího Sochora stavebního inženýra a exulanta.

Nutnost všestranného a hlubokého vzdělání politiků budoucnosti

Byl jsem požádán, abych na tomto shromáždění promluvil na téma: „Co se střední Evropou, až bude opět svobodná?“

Předem upozorňuji, že nejsem žádný profesionální politik, ale stavební inženýr. Přesto mám dojem, že mohu k tomuto tématu říci několik svých myšlenek, které vyplývají z mých celoživotních zkušeností nasbíraných prakticky po celém světě.

Chci však dále upozornit, že nejsem tak opovázlivý, abych moje následující myšlenky chtěl někomu vnucovat jako jediné správné, nýbrž je předkládám k poslechu a k úvaze každého jednotlivce. Když se mi podaří vzbudit o ně zájem, budu spokojen, protože já sám mám dojem, že bez pronikavých změn v budoucnosti nemají naše národy naději na zajištěný život ve svobodě a v míru.

Celý projednávaný problém vidím rozdělen na dvě části: V

první části bych chtěl promluvit o úloze vedoucích politiků, neboť na nich bude záležet jestli se situace vyvine pro nás příznivě, či opět nepříznivě.

Je až zarážející, že celý svět se ještě i v atomovém věku a ve věku samočinných počítačů nechá vésti, lépe řečeno, voditi za nos nedouky a lidmi pochybných charakterů. Zatímco si nikdo z nás jistě nedovede představit, že by si nechal operovat slepé střevo cukrářem, nebo že by nechal počítati konstrukci mrakodrapu čalouníkem, je toto zcela dobře možné na vedoucím místě v politice. Při tom má takový chirurg zodpovědnost pouze za jednotlivce, takový konstruktér za stovky, ale vedoucí politik za celé národy a za další miliony a miliony lidí.

Tak jsme byli v nedávné době svědky toho, že jednu z vedoucích světových velmocí řídil bývalý zloděj koní a bankovní lupič. Jinou pak bývalý čalouník, a abych nebyl k nikomu nespravedlivý, v Kalifornii byl na příklad před léty guvernérem bývalý cukrář.

Za tohoto stavu by si každý z nás mohl zcela dobře představit ve vedení kteréhokoliv státu v současné době Gaja Julia Caesara, některého z faraonů nebo Karla Velikého, který se ani nedovedl podepsat, ale byl šikovný v jiných směrech.

Výsledek tohoto „řízení světa“ je jistě každému z nás zřejmý: je to naprosté zhroucení světového pořádku, světové morálky a jakékoliv stability - prostě, panuje zákon džungle.

A to je první moje připomínka k danému tématu: Pokud chceme opravdu a vážné zlepšení dané situace, a to jistě chceme, pak musíme chtít změnu v kvalitě vedoucích osobností státu. Je to příkaz zdravého rozumu a svět je ve stavu vývoje, který o to přímo žádá.

Je samozřejmé, že si nemůžeme klásti za úkol, tento požadavek chtít vnucovati celému světu, na to naše síly nestačí a na to musí přijít celý svět sám. Stačí však na to, abychom si toto uvědomovali a propagovali to i do celého světa a to vlastním příkladem a šířením vhodné propagandy. Jak se to dělá, je již celkem dobře známo.

Chceme-li však my sami připravit pro naše země lepší situaci, musíme u nás začít. Představoval bych si to takto: Tak jako každý specialista, který má vykonávat svoji práci dokonale, tak i politik musí být specialistou ve svém oboru. Věc je zcela jednoduchá: Každý kdo by se hodlal zabývat politikou jako svým povoláním, musel by prokázat patřičné vzdělání. A to by nebylo malé. Musel by studovat vysokou školu politických nauk (která by se musela založit), dějiny světa, dějiny diplomacie, musel by mít jasnou představu o historii, o filozofii, o všech světových náboženstvích, o světě jako takovém vůbec a o vesmíru jako celku a po absolvování tohoto všeho a ještě mnoha jiného by mohl dostat státní povolení k provozování politiky, tak jako to dostávají i lékaři, právníci, učitelé, profesori, inženýři, kněží atd. Bez splnění těchto předpokladů není naděje na zlepšení. Nesplní-li se tento požadavek, opět by se na těchto místech hemžili polovzdělanci a nevzdělanci, lidé poctiví a nepoctiví, tluchubové, lidé moudří a méně moudří, chytráci a hlupáci, tyraní a zbabělci, podvodníci a vše to, co se tam hemžilo od dob Abrahamových až po naše časy. Mezi těmito všemi se pouze jako vzácné výjimky vyskytují takoví Masarykové, Adenauerové a podobné osobnosti, které se objevují v historii více méně

šťastnou náhodou, zazáří jako meteor a zase zmizí.

Jelikož však doba absolutních vládců přešla, máme všichni v rukou tyto požadavky demokratickou cestou prosadit. A to by měl být první a jeden z hlavních úkolů národů střední Evropy, až budou opět svobodné.

Dnes existují tři možnosti politického uspořádání zemí ve střední Evropě

A co říci o druhé části mých úvah? Je tu opět onen předpoklad: že to nebudeme moci dělat tak, jak jsme to dělali až doposud. Proto máme dar zdravého rozumu, abychom ho používali a nenechali se zmítat nějakými emocemi, které se pro nás vždy nakonec ukázaly jako smrtelné. Moderní člověk dospěl tak daleko, že může v klidu logicky uvažovat a uvědomit si, že svět nepřipouští nějaké hysterické výlevy citů, ale že se řídí přesností matematických zákonů. V přírodě jedna a jedna jsou vždy dvě a nic jiného.

Musíme přestat s tím, abychom některý národ měli rádi a jiný nikoliv, abychom nějaký národ považovali za dokonalý a jiný podceňovali. O jedněch tvrdili, že jsou falešní a o jiných, že jsou nespolehliví. Musíme si uvědomit, že všude existují lidé hodní a zlí, chytří a hloupí, poctiví a nepoctiví. Až se propracujeme k tomuto poznání v myslích každého z nás, bude náš úkol organizovat šťastnou budoucnost mnohem a mnohem snažší.

Jakou podobu střední Evropy můžeme očekávat v budoucnu, až se „bouře hněvu“ opět přezene? Těch eventualit je několik:

1./ Může to být spojená Evropa. Tato představa je v současné době (a ještě dlouho bude) spíše utopická. Předpoklady k vytvoření něčeho takového prozatím nejsou dané a spíše by se to

podobalo zázraku, kdyby se něco podobného v dohledné době uskutečnilo.

2. Mohou to být Spojené státy středoevropské. Ani toto řešení není reálné, neboť rozdíly mezi jednotlivými národnostními celky jsou dosud veliké a početní rozdíly těchto národů a jejich hospodářské síly tak rozdílné, že by nevedly za současného stavu vývoje těchto obyvatel k uspokojivému spojení.

3./ Jakožto třetí alternativa se ukazuje ta, že jednotlivé státy střední Evropy budou opět samostatné, buď v tom složení v jakém jsou nyní, anebo ještě více rozdělené, což by odpovídalo přání mnohých občanů různých národností v tomto prostoru žijících.

K této třetí alternativě bude dobré připomenout několik základních úvah.

Aby byla docílena trvalá stabilita a mír, a to neplatí jenom ve fyzice a v mechanice, ale i v mezinárodním světě, je třeba docílit **rovnováhu sil**. Tato byla porušena v našem středoevropském prostoru rozpadem Rakouska - Uherska. Francie si tehdy myslela, že garancii pro tuto rovnováhu sil bude moci převzít ona sama. Jak se však v krátké době ukázalo její síly na to zdaleka nestačily.

Platí proto pro nás prvořadá poučka: **Tuto rovnováhu sil si musíme za každou cenu vytvořit my sami, pomocí svých vlastních sil.** Je to možné? Na tuto otázku odpovídám: Ano. Ale pouze za předpokladu, že budeme používat pouze a pouze chladný rozum a chovat se tak, jak nám to již nyní ukazují samočinné počítače. Tedy, již nikdy více hysterie, nenávisti, závisť a pomluvy jednoho vůči druhému!

Musíme si uvědomit, že na západ od nás bude existovat silný národ německý, na východ

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:
„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE. CHICAGO IL. 60623
Telefon: 762-2044

EDITOR - ŘÍDÍ: Father VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem
POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2657-59 S. Lawndale Ave. Chicago, IL. 60623

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK

111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602

(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

August 9, 1986 — Vol. XI. No. 31., 32.

DO ČESKOSLOVENSKA 1986

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga a New Yorku 10. a 24. července, 7. a 21. srpna a 4. a 16. září. Do Vídně, okružní letenka jen za \$649.00.

EXPO 86, Vancouver a San Francisco. 12-denní zájezd vlakem a busem. Dva odjezdy: 3. července a 8. září. Cena \$859.00.

Nabízíme levné letní výlety na Hawai, Floridu, Californii, Bahamas, Jamajku, Acapulco, Cancun a jiné. Zavolejte o podrobnosti.

Vyřizujeme přesně a spolehlivě návštěvy Vašich příbuzných z Československa.

WEBER

TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMÁK RD., BERWYN, ILLINOIS 60402
TELEFON: (312) 242-1512 nebo 749-1333

od nás silný národ ruský. A mezi tím jako mezi dvěma mlýnskými kameny drobotina států a státeků druho- a třetířadé síly a mohutnosti.

Co se během doby bude dít u těchto našich silných sousedů, to se nedá předpovídat. Možná, že to bude pro nás dobré, možná taky že ne. Možná, že tento budoucí status quo vydrží dlouho, možná také že nikoliv. Toto všechno ovládat a ovlivňovat nebudeme moci.

□ Mají-li oba naše národy v budoucnu přežít, musí si mezi sebou spravedlivě v rámci společného státu - vyřešit svůj bratrský vztah federativně

Odpověď na to, co máme dělat, myslím už napadne každého z nás. Je to vytvoření Konfederace těchto států, které mohou být samostatné, ale zahraniční politika a obrana musí být řízena společně. Jedině tak můžeme očekávat ve středoevropském prostoru trvalý, spravedlivý mír a svobodný život pro všechny národy v něm žijící.

Kdo by měl být členem této Konfederace? V první řadě země České, Slovensko a Polsko. To by byl hlavní pilíř, který by disponoval dostatečně vyspělým průmyslem, který by byl schopen zajistit obranu. Dále pak dostatečně velikým prostorem, potřebným k obraně a dostatečně velikou hospodářskou kapacitou.

Nepředpokládám, že bychom mohli vytvořit nějakou podobnou Konfederaci s Německem, neboť národnostní rozdíl je příliš veliký a výsledek by byl pro nás negativní. Jakožto dobří sousedé bychom však spolu vycházet měli!

Čím více členů by středoevropská Konfederace měla, tím lépe jak pro nás, tak i pro ony další členy. Má například Litva, Lotyšsko a Estonsko vůbec někdy naději ubránit se svému východnímu sousedovi? Nikoliv. Také jejich jediná naděje je úzká spolupráce v rámci Konfederace. Totéž platí i o Rumunsku a Jugoslávii, eventuálně i o Maďarsku, a to z důvodů jeho zeměpisné polohy.

Tím by vznikl blok o cca 120 milionech obyvatel. Rovněž tolik je Rusů (Ukrajince a asijské národy k nim není třeba připočítávat!). O něco méně je Němců. Čili, ta výše požadovaná rovnováha fyzických sil se zde jasně ukazuje. A tím i naděje do budoucnosti.

Já vím, že cesta k tomuto cíli bude složitá, ale žádná jiná nám nezbývá. Doufejme, že se tato cesta při dobré vůli nás všech podaří. K tomu nám dopomáhej Bůh.

*****
UPŘÍMNÉ POZVÁNÍ
*****
Pojed'te s námi na naši tradiční Mariánskou pout' na Holy Hill!

Milí přátelé,
zveme srdečně Vás, Vaše přátele a známé na naši tradiční pout' na Svatý kopeček do Wisconsinu.

Na naše holy-hillské putování jedeme letos v neděli 21. září. V 7:00 hodin ráno vyjždíme pohodlným busem od Čihák World Travel, Inc. - 2302 W. Čermákova třída. Bus pro zájemce z Chicaga zastaví ještě v 7:15 u Česko - amerického kulturního střediska Velehradu (2657-59 So. Lawndale Ave.), odkud jedeme již přímo na Holy Hill.

Mše svatá s českým kázáním a zpěvem bude v 11:00 A.M. Po obědě budeme mít pobožnost Křížové cesty v přilehlém lese - (v případě deštivého počasí v dolním kostele) - a před odjezdem svátostné požehnání v horním kostele. Předě mši svatou je možnost sv. zpovědi.

Z Holy Hill se budeme vracet v 5:30 P.M.; autobus zastaví jen na zastávkách z kterých vyjžděl - to znamená: Čihákova cestovní kancelář v Berwynu a Česko - americké kulturní středisko Velehrad v Chicagu.

Cena cestovního je \$ 20.00 na osobu. Šeky a Money Orders vystavte laskavě na Čihák World Travel, Inc. v jejichž kanceláři se na zájezd závazně přihlaste. Cestovné je nutné

Novým americkým velvyslancem v Praze bude americký Polák

Ze spolehlivých pramenů ve Washingtonu jsme se dozvěděli, že novým americkým velvyslancem v Praze bude Jay Nemczyk polského původu, bývalý plukovník US armády. Byl americkým vojenským atašé v Praze v době sovětské invase. Zná dobře československé poměry a komunismus, a je dobrým přítelem Čechů a Slováků.

Po více let zastával funkci výkonného ředitele národnostních skupin - (Heritage Groups) - republikánské strany a v této funkci navštívil vícekrát Chicago a Cleveland, kde se s ním sešli mnozí naši krajané a spolkoví funkcionáři. Pokaždé se jich s živým osobním zájmem vyptával na dobové události v Československu. Z jeho jmenování velvyslancem v Československu máme proto upřímnou radost a přejeme mu - kromě Boží pomoci - i pevné nervy a „dobrý vítr do plachet“.

zaplatit celé předem. V případě odřeknutí cesty se cestovné nevrací. Neodkládejte a nenechávejte své přihlášení na poslední chvíli. Zastavte se u Čiháků co nejdříve!

Jako každým rokem i letos budeme putovat na wisconsinský Sv. kopeček, který se stal našim srdcím blízký, abychom prosili Pannu Marii za zdraví a požehnání pro své rodiny, našich přátel zde i za ochranu našich drahých doma, kteří se opět začínají uvědoměle a nebojácně hlásit k víře zděděné po otcích i za dnešního pronásledování komunistickou bezbožeckou vládou.

Letos jedeme prosit Pannu Marii rovněž za přímluvu a brzké svatořečení Blahoslavené Anežky české, dcery Přemysla Otakara I., zakladatelky kláštera klarisek u sv. Františka v Praze a řádu českých křížovníků. Naše upřímné modlitby na tento úmysl jistě nezůstanou oslyšeny a pomohou touhu a přání náš všech roztroušených po světě i našich bratří a sester ve víře v rodné zemi za mořem uskutečnit.

Zveme na pout' na Svatý kopeček rovněž všechny, kteří vždy s námi věrně „putují ve svých autech“, at' z Chicaga a jeho okolí, anebo z Milwaukee, Kenoshy, Racine, Philips a z Cudahy. Buďte tak hodní a řekněte o naší pouti svým známým a rozšířte zájem o ni ve svém okolí.

Děkujeme za porozumění. Těšíme se s Vámi se všemi na společné letošní putování na Holy Hill do Wisconsinu.

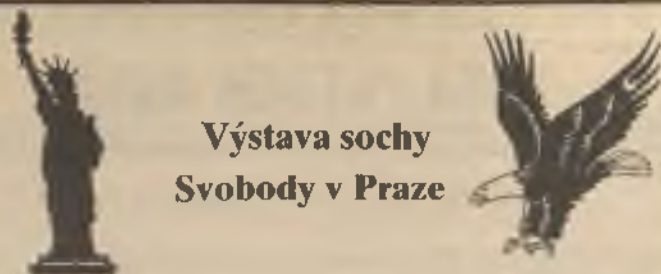
Za Klub Domov z NSČK
Otec Vojtěch Vít, O.S.B.
duchovní rádce

Společnost pro vědy a umění

NAŠÍ MLÁDEŽI

Milí mladí přátelé, máte život před sebou a mnozí z Vás se jistě zajímáte, jak řešit úkoly a problémy, které život přináší. Možná, že se chcete seznámit s mladými lidmi stejného národního dědictví a vědomí. V tomto případě členové SVU by Vám rádi pomohli a poradili. Máte-li zájem, napište si o nás dotazník spolu s případnými návrhy a podněty a zašlete na následující adresu:

SVU-Chicago
c/o Joseph Pavelčík
P.O.B. 104
Melrose Park, IL 60160

Výstava sochy Svobody v Praze

V rámci oslav stého výročí sochy Svobody, americké velvyslanectví v Praze otevřelo dne 23. června výstavu fotografií, zachycující sto let historie Ellis Islandu, vytouženého cíle emigrantů z Evropy do USA. Početné jsou fotografie zobrazení sochy Svobody v pracích amerických umělců. Promítán je také krátký film o historii této sochy, která přivítala miliony přistěhovalců do Spojených států ze všech koutů světa. Výstavu zahájil chargé d'affaires Carl Schmidt. Při té příležitosti byly návštěvníkům darovány „odznaky“ znázorňující sochu Svobody. Již první den navštívilo výstavu kolem jednoho tisíce československých občanů. Výstava v knihovně amerického velvyslanectví potrvá do pondělí, 14. července t.r.

-afa-

Srdečné pozvání na rodinný piknik Klubu Domov z NSČK a Spolku sv. Vojtěcha z ČKJ.

Srdečně zveme Vás, Vaše rodiny, přátele a známé na náš tradiční letní piknik, který letos pořádáme v neděli 10. srpna v lesní rezervaci čís. I. Desplaines Ave a 29. ul. v No. Riverside

Začátek pikniku je ve 12 hodin v poledne, kdy se začnou prodávat piknikové speciality: ^{opékané} bramboráky, moravské klobásky, párky, chléb se špekem a paprikou. V tuto dobu se začne i čepovat u našeho lesního baru.

Na pikniku máte možnost se svými přáteli sportovci si zahrát volejbal anebo kteroukoliv Vaši oblíbenou hru.

Budeme mít opět závodivé hry pro děti, ve kterých vítězové získají jako vždy nějakou sladkou odměnu. Můžete zkusit své štěstí i v naší tombole.

Jelikož v této lesní rezervaci

je i pěkný taneční parket, budete si moci při hudbě zatančit. Budte tak hodní a pokud můžete, přineste si stolky a židle neboť jak dobře víte, stolů v lesních rezervacích je málo.

Těšíme se na srdečné shledání v zeleni desplainské lesní rezervace.

V případě nepříznivého počasí se piknik koná v příjemně chlazeném sále chicagského Velehradu 2657-59, S. Lawndale Ave. v Chicagu. Příhodné parkování je na parkovišti firmy Edmar hned naproti Velehradu.

Za Klub Domov z NSČK a Spolek sv. Vojtěcha z ČKJ.

- Otec Vojtěch Vít, O.S.B. duchovní rádce
- Ludvík Pospíchal předseda Klubu Domov
- Anna Ryšavá pokladní
- Rudolf Solfronk, st. předseda Spolku sv. Vojtěcha
- Františka Uhlířová tajemnice

Klub Domov z NSČK a Spolek sv. Vojtěcha z ČKJ
srdečně zvou na svůj tradiční společný

RODINNÝ PIKNIK,

pořádaný

V NEDĚLI 10. SRPNA 1986
V LESNÍ RESERVACI GROVE NO:1
(Desplaines Ave & 29. ul. v North Riverside)

Začátek ve 12:00 hod. v poledne

- * Speciality "piknikové kuchyně"
- * Chlazené nápoje tuzemských i importovaných značek
- * Volejbal — hudba — zpěv — závodivé dětské hry
- * Přijďte všichni, kdo chcete v letním vedru pookrát v přátelském ovzduší a v Boží přírodě!

V případě nepříznivého počasí se „piknik“ koná v sále Velehradu na Lawndale Ave. v Chicagu.

DOBA "BĚHEM ROKU"

18. NEDĚLE „BĚHEM ROKU“

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, stůj při nás, služebnících, - a na naše prosby odpověz svou dobrotou. - Oslavujeme v tobě svého Tvůrce - a spoléháme na tvé vedení. - Proto prosíme: - Obnovuj v nás a stále zachovávej, co je tobě milé. - Skrze svého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje pro všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY KAZATEL (Kaz 1, 2; 2, 21-23)

Marnost nad marnost - praví Kazatel - marnost nad marnost, všechno je marnost.

Vždyť se stává, že někdo pracuje moudře, rozvážně a úspěšně a nakonec to dá do vlastnictví jinému, kdo na tom nepracoval. I to je marnost a velké zlo. Co má člověk za všechno své namáhání a snahu, s ním se plahočí pod sluncem? Ano, po všechny dny má jen starosti; trápení je jeho zaměstnání, ani v noci si neodpočine jeho srdce. I tohle je marnost.

2. ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA KOLOSANŮM (Kol 3, 1-5, 9-11)

Bratři! Zároveň s Kristem jste byli vzkříšeni. Usilujte tedy o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste už přece mrtví a váš život je s Kristem skryt v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se s ním ukážete i vy ve slávě.

Umrtvěte proto všechno, co je ve vašich údech pozemského: smilství, nečistota, chlípnost, zlá žádostivost a chamtivost, to znamená modloslužebnictví.

Neobelhávejte jeden druhého. Svléčte ze sebe člověka starého s jeho počínáním, a oblečte člověka nového, který jde cestou pravého poznání a obnovuje se k podobě se svým Svořitelem. Tady už nemá smysl otázka, zdali je kdo Řek či Žid, obřezaný či neobřezaný, barbar, Skýta, otrok či člověk svobodný, všechno a ve všem je Kristus.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE (Lk 12, 13-21)

Někdo ze zástupu požádal Ježíše: „Mistře, řekni mému bratru, ať se se mnou rozdělí o dědictví“.

On mu odpověděl: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“

Potom řekl lidem: „Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když má člověk nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má.“

A pověděl jim toto podobenství:

„Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Rozvažoval o tom a říkal si: „Co budu dělat, když už nemám kam složit svou úrodu?“ Pak si řekl: „Tohle udělám: zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby a řeknu si: Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, vesele hoduj.“

Ale Bůh mu řekl: „Blázne! Ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?“

Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady, a není bohatý před Bohem.“

19. NEDĚLE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí, věčný Bože. — odvážujeme se nazývat tě Otcem a prosíme: — Naplň naše srdce duchem opravdového synovství, — abychom se mohli ujmout zaslíbeného dědictví. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY MOUDROSTI (Mdr 18, 6-9)

Ona noc (v níž byli pobiti prvorozeníci Egypt'anů) byla napřed oznámena našim otcům, aby byli dobré myslí, když bezpečně poznají, jakým přísahám uvěřili. Pak už očekával tvůj lid záchranu upředlivých a zkázu nepřátel. Neboť čím jsi trestal protivníky, tím jsi nás oslavil, když jsi nás povolal.

Vždyť skrytě obětovali zbožné děti dobrých (rodičů) a svorně si uložili božský zákon, že svatí budou mít stejný podíl na týchž dobrech i týchž nebezpečích, když předtím zapívali zpěvy otců.

2. ČTENÍ Z LISTU ŽIDŮM (Žid 11, 1-2, 8-12)

Bratři! Když věříme, máme už v podstatě to, več doufáme, víra nám dává pevné přesvědčení o věcech, které nevidíme. Pro ni se našim předkům dostalo pochvaly.

Vírou Abrahám uposlechl, když se mu dostalo povolání, aby se vystěhoval do země, kterou měl dostat v dědičné držení; vystěhoval se, ačkoliv nevěděl, kam jde. Víra ho vedla k tomu, aby se usadil v zaslíbené zemi jako cizinec, bydlel ve stanu, stejně jako Izák a Jakub, kterým se dostalo dědictvím stejného příslibu. Čekal totiž na město a pevnými základy, které sám Bůh vystaví a založí.

Sára uvěřila, a proto dostala sílu stát se matkou, ačkoli čas k tomu vhodný už překročila; to proto, že se spolehla na toho, který dal ten slib. A tak z jednoho muže, a to už odumřelého, vzešlo tolik potomků jako hvězd na nebi a jako písku na mořském břehu, který nikdo nespočítá.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE (Lk 12, 35-40)

Ježíš řekl svým učedníkům: „Mějte bedra přepásána a vaše lampy ať hoří. Bud'te jako lidé, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, když přijde a zatlouče na dveře. Blahoslavení ti služebníci, které pán, až přijde, zastihne, jak bdí. Amen, pravím vám, že se opíše, pozve je ke stolu a sám je bude obsluhovat. Přijde-li do půlnoci či při rozednění a zastihne je vzhůru, jsou blahoslavení.“

Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, nedovolil by mu prokopat se do domu. I vy bud'te připraveni, neboť nevíte, v kterou hodinu přijde Syn člověka.“

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu
v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
V Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st Ave.

Emil Brunner:

TAJEMSTVÍ ČLOVĚKA

Co je člověk? Není otázky, která by byla tak důležitá jako tato. Jako na škrtu presidentova pera závisí válka i mír, tak závisí na zodpovědění této otázky tvůj život. Kdo v hloubce svého srdce myslí: člověk je zvíře - ten bude také žít jako zvíře. V jistém smyslu a v určitých mezích platí věta: jsi tím, co o sobě věříš. Co je člověk? Na tuto otázku lze ovšem leccos odpovédět, co není nesprávné. Můžeme například říci, že člověk je směs vápníka, fosforu, dusíku atd. Bible to říká prostěji: člověk je prach. To jest správné; ale není to všechno. Možná říci: člověk je stroj, nebo spíše celá továrna s ohromným množstvím složitých strojů (žaludek na př. je spalovací zařízení). Není to nesprávné - ale není to všechno. Možná říci: člověk je zvíře. Kdo by chtěl popřít, že toho máme se zvířetem velmi mnoho společného! Ponecháme otázku po tělesné příbuznosti se zvířaty ovšem přírodním badatelům. Mají třeba pravdu.

A přece lidi už nějak věděli, že člověk je více než zvíře, a je tu věru prapodivná vědeckost, přehlídli-li se, co člověka odlišuje od zvířete právě tak jako od stroje. Zvíře ovšem leccemu rozumí, ale rozumu nemá. Má arci začátek civilisace, ale žádnou kulturu. Je ovšem zvědavé a leccos ví, ale nemá vědy; hraje si sice, ale nemá umění. Tvoří sice stádo, ale nemá společenství. Bojí se sice trestu, ale nemá svědomí. Zná sice povahu člověka, neví však nic o Pánu světa. Člověk je něco jiného než zvíře, právě tak jako zvíře je něco jiného než rostlina. Ale čím tedy je člověk? Není-li zvířetem, tož je snad bohem. To zní šíleně. A přece tato šílenost je dnes mezi námi velmi rozšířena. v Nejhlubším základě, tak říkají mnozí, je člověk a Bůh totéž. Lidský rozum je totéž. co Boží rozum, duše ve své hloubce totéž, co božství. Ano, toto bláznovství jest, rozmyslíme-li si to pořádně, velmi svůdnou myšlenkou. Což pak není „Bůh v nás?“ Že člověk „v základě“ je Bůh, vyslovili nejen staří pohanští myslitelé, nýbrž i mnozí moderní, dokonce mnozí z evropských klasiků. Přes to je to falešné. Člověk proto není Bohem, poněvadž je Božím stvořením. Není proto „v nejhlubším základě božský“, protože v nejhlubším základě je hříšníkem. Ale jak je to jen možné, že od starých dob dodnes byla zastupována dvě tak si odporující pojetí o

Our 103rd Year

SECOND FEDERAL SAVINGS

Member of
Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
FOX LAKE, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
—up to \$100,000.00—
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY

SAVING IS
CONVENIENT
HERE!

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and conveni-
ence for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.

Satisfying friendly service

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8500

7345 W. 25TH ST.
N. RIVERSIDE, IL. 60546
PHONE: 442-5700

člověku: „člověk je zvířetem“ a „člověk je bohem“? Na tuto otázku dává nám odpověď bible, neboť ona říká, čím člověk ve skutečnosti je.

Především říká: Bůh stvořil člověka. Člověk je stejně jako červ, jako písek u moře, jako měsíc a slunce Božím stvořením. To znamená: Čím člověk je, je tím proto, že Bůh ho tak učinil. Má svůj život, svoji existenci, svoji zvláštnost od Boha stejně, jako tisíce zvířata mají svoji zvláštnost od Boha. Užil-li Bůh k tomu, aby vytvořil člověka, milionu let nebo ne - to je věcí přírodního badatele, ne víry. Pravím-li: Bůh stvořil člověka, tím přece nepopírám, že člověk pochází z lidských rodičů. Bůh používá právě lidských rodičů, aby člověka vytvořil. Nejprve je člověk součástí tohoto pozemského světa, který vzniká a mívá, který se mění a vyvíjí. Člověk je prach; z prachu. Ale jako prach: od Boha velkolepě stvořen, ještě velkolepěji než rostliny a zvířata. Ale bible praví dále: Bůh stvořil člověka k obrazu svému. Jenom o člověku to říká. Že je obrazem Božím, to ho rozlišuje od ostatního stvoření a činí ho Bohu nějak podobným. Neboť co jiného má být slovem „obraz“ vyjádřeno, než nějaká podobnost? A bible udává ještě dále jako důvod této podobnosti: Bůh vdechl mu svůj dech. Tu se stal duší živou. Člověka rozlišuje od ostatního stvoření to, že má účast na Božích myšlenkách. To je onen tvůrčí rozum (Vernunft) na rozdíl od pouhé schopnosti chápat své okolí (Verstand), kterou má i zvíře. Člověk se může vymýšlet do věčnosti a nekonečnosti. Avšak nyní musíme říci ještě to třetí: Bůh stvořil všechno stvoření svým slovem. Člověka však nejen že stvořil slovem, nýbrž pro své slovo a ve svém slově. To značí: Bůh stvořil člověka tak, že může Boží Slovo slyšet. To je rozum (Vernunft) ve vlastním smyslu. Teprve tam, kde

člověk něco od Boha slyší, je vskutku člověkem. Jsme lidmi slyšením božského slova. Kdyby na př. nějaký člověk neměl svědomí, pak nepatří mezi lidské tvory, nýbrž je netvorem. Ale svědomí jest nějak slyšením Božího hlasu. Člověk je stvořen od Boha tak, že se může stát člověkem jen, poznává-li Boha, přijímá-li Boží Slovo a - tak jako voják opakuje rozkaz - je „opakuje“. Bůh praví: Já jsem Bůh tvůj. Člověk má říci: Ano, tys mým Bohem. Bůh praví: jsi můj. Člověk má říci: Ano, jsem tvůj. Teprve tím, že to ze srdce říká, stává se vskutku člověkem. Před tím nějak člověkem není. Bůh nás stvořil k obrazu svému jako zrcadla, která jeho obraz odrážejí. To znamená: máme své člověčenství na základě toho, co si dáme od Boha říci. Jsem do té míry člověkem, do jaké nechávám ve svém srdci zazníti Boží Slovo. Nejsme lidmi jen tak prostě, jako je liška liškou. Nýbrž lidmi jsme tehdy, když v nás Boží Slovo nalézá ohlas. Pokud se to neděje, jsme ne-lidští. Neexistují „nelišky“, protože liška vychází prostě hotova z Boží ruky. Je stvořena slovem, ne ve slově. Člověk však je stvořen ve slově, to znamená: člověk může k tomu, k čemu ho Bůh stvořil, k tomu, co mu Bůh jako poslání určuje, říci ano nebo ne. Potom se stává člověkem nebo nečlověkem, netvorem. To je tajemství člověka: tato svoboda-říci Bohu ano a ne. Avšak i tuto svobodu máme z Boha a z Božího oslovení. Kdyby přestal Bůh k nám mluvit, pak bychom nemohli také odpovídati, ani ano ani ne. Potom bychom přestali být lidmi. Bůh chce mít „svůj obraz“ takový: člověka, který Jemu, jenž dříve miloval, lásku opětuje; člověka, který Jemu, jenž první mluvil, odpovídá, ze svobodného uznání, ve víře. Tajemství člověka je tajemstvím víry.

(z knihy Věřím)

Jaroslav Němec:

První rakouská vědecká společnost, založená r. 1746 v Olomouci (Její vznik, výsledky, zánik a „pozůstalost“)

Celé 17. století mělo pro rozvoj věd neobyčejnou důležitost. Anglický básník a dramatik John Dryden (1631-1700) o tom těsně před svou smrtí výstižně napsal: „V těchto sto letech se nám objevil nový svět. Více omylů bylo zjištěno a užitečných pokusů vykonáno, víc vznešených tajemství v optice, medicíně, anatomii bylo rozluštěno, než během staletí od Aristotela do naší doby.“

17. století bylo také obdobím rychlého vzrůstu učených společností. První z nich, nazvané akademie, vznikly v Itálii už v 16. století (na př. r. 1560 v Neapoli), pak r. 1603 v Římě, r. 1657 ve Florencii, r. 1662 byla králem schválena Royal Society of London, r. 1666 Academie des Sciences v Paříži (organizovaná ovšem již v letech 1631-38), získala rovněž královské uznání; poté byly založeny společnosti v Německu, r. 1710 ve švédské Upsale, r. 1724 dokonce v ruském Petrohradě, atd. S akademii se začaly objevovat také vědecké časopisy. Tak „Journal des savants“ v Paříži r. 1665, „Giornale de letterati“ v Římě r. 1668, „Acta eruditorum“ r. 1682 v Lipsku atd.

Západní Evropa byla tedy plná vědeckého ruchu, ale v zemích habsburských se do nastoupení Marie Theresie na trůn r. 1740 nedělo nic. Školství a censura knih byla v rukou duchovního stavu, filosofii a teologii ovládali jesuité, a ti kontrolovali také většinou ostatní vědní obory.

Nastoupením Marie Theresie se situace poněkud mění a rakouské země se v lečtějších případech svému okolí. To se ovšem neděje bez boje.

R. 1746 se ustavuje v Olomouci první vědecká společnost v Rakousku. To byl do určité míry revoluční čin. Organizátoři se totiž opřeli proti staleté autoritě církve a hledali pro své názory oporu u pokrokových kruhů vídeňského dvora.

Olomoucká společnost byla skupinou vybraných lidí, vynikajících společensky, nebo vědecky. Byli to kosmopolité, loyální k dynastii, jejichž řeč byla němčina a jejichž spisy byly většinou latinské. Byli pokrokového smýšlení - osvícenští humanisté - ale na Moravě ves-

měs cizinci. Čechů mezi nimi nebylo.

Po tomto konstatování vás jistě hned napadne, proč se tedy o tuto českou organizaci vlastně zajímáme? Odpověď je celkem jednoduchá:

Zprvce, z lokálního patriotismu. Vždyť vznikla u nás, na Moravě, kde se tehdy mezi mladou šlechtou a duchovenstvem začala rozvíjet touha po vzdělání a vědění, po poznání poměrů ve světě a navázání vědeckých styků s cizinou. Je to tedy součást naší kulturní historie!

Dalším důvodem našeho zájmu je snaha, aby olomoucká vědecká společnost přes své krátké trvání, byla v patřičné literatuře zařazena po právu jako první vědecká společnost v habsburském impériu, která předběhla nejméně o čtvrt století ostatní vědecké společnosti říše.

A nakonec je třeba, podle mého názoru, znova zkoumat, zda a do jaké míry Společnost, její časopis a její členové, třeba cizinci, přispěli k našemu národnímu obrození.

Pro lepší porozumění problému, které máme před sebou, je ovšem třeba podniknout stručnou exkursi do historie, t.j. popsat nejprve prostředí, v němž Společnost vznikla. Tedy v prvé řadě Olomouc, její posici v zemích Koruny české a v habsburské monarchii.

Olomouc, sídlo údělných knížat Přemyslovců

Olomouc je město starožitné, její jméno je patrně keltského původu. Když r. 1030 Přemyslovci získali definitivně Moravu, byla Olomouc důležitým střediskem, které se stalo sídlem údělných knížat z jejich rodu. R. 1063 bylo založeno olomoucké biskupství, před r. 1230 obdržela Olomouc městská privilegia podle práva magdeburského a stala se pak odvolací instancí pro všechna moravská města založená na tomto právu. Nejméně od konce 13. století - pokud víme - zde zasedaly zemské sněmy a soudy moravské - (Olomouc se střídala s Brnem) - a v letech 1311 až 1464 je výslovně nazývána hlavním městem Moravy. Za válek husitských, ovládána jako většina moravských měst německým měšťanstvem a biskupem Janem Železným, zůstala věrna katolicismu. Věrnost církvi zachovala ještě i za válek uherských, i když obyvatelstvo bylo převážně české. Koncem 15. a začátkem 16. století se stala střediskem moravských humanistů - (byla tam humanistická sodalitas) - a začal tam vni-

kat protestantismus. V letech 1499 až 1504 byla zde tiskárna Matěje Preinleina, která ovšem tiskla většinou náboženské knihy a to v latině. R. 1536 byla zřízena nová tiskárna Jana Hlaváče Olivetského z Olivetu a v r. 1564 druhá. Za dvě léta poté založil olomoucký biskup Vilém Prusinovský z Víckova ve městě jezuitskou kolej, což potvrdili papež Pius V. a císař Maximilián. Z koleje se postupně stávala universita, zejména když r. 1581 papež se souhlasem císaře Rudolfa II. založil u koleje tzv. Collegium noricum, které mohlo udílet všechny universitní hodnosti. Hned poté byla organizována filosofická a theologická fakulta, ale o ostatních fakultách se zatím neuvažovalo.

Poměry ve městě v té době byly velmi dobré. Obchod kvetl a znamenitě se vedlo zejména řemeslům, která byla kontrolována více než třiceti měšťskými cechy.

Obyvatelstvo Olomouce před 30tiletou válkou nebylo však již převážně katolické, nýbrž i protestantské, ve všech tehdejších odstínech. Morava v té době měla totiž 24 různých náboženských vyznání. V městě samém se vedl v pozadí boj o moc mezi biskupem a měšťanstvem, při čemž biskupa podporoval vídeňský dvůr a měšťany zemský hejtman moravský a s ním šlechta, většinou nekatolická. Věc však nevypadala zrovna dobře pro biskupa.

Situace se však radikálně změnila po bitvě na Bílé Hoře. Tak jako v Čechách i na Moravě padl strach na celou zemi, ač k němu nebylo důvodů. Stavovské vojsko moravské bylo připraveno bojovat, když mu ovšem země zaplatí dlužný žold. To se ale nestalo, protože stavové úplně ztratili hlavu. Nikomu se nechtělo bojovat a nikdo nechtěl riskovat nejen život, ale dokonce ani svůj majetek. A tak císařská Buquoyova armáda - asi 5 tisíc mužů - na jihu Moravy, obsazovala bez boje město za městem. Olomouc, ač s převahou nekatolíků si dokonce sama první řekla o jeho posádce na ochranu proti loupčím stavovskému vojsku (jemuž nebyl zaplacen žold), ale brzy toho litovala. Zatímco na povstání zapůjčila celkem 22.000 zlatých, císařští žádali hned napoprvé 100.000 zlatých. A velmi brzy ve městě nastala nucená rekatolisace.

Za třicetileté války ztratila Olomouc v r. 1642 svůj primát v zemi. Když totiž ze Slezska táhl (Dokončen na str. 46)

Vyřizujeme spolehlivé letenky, ubytování v hotelích, půjčky aut, návštěvy Vašich příbuzných z Československa, tuzexové objednávky. Dobrá služba zákazníkům je naší mnohaletou osvědčenou zásadou.

Skupinové odlety do Československa 1986: 7. srpna, 18. září.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

PROCES SKATOLÍKY V PRAZE

(Pokračování ze str. 1)

pozici, až to jednou bude potřebné a možné. A pevně doufám, že Bůh sám se postará, aby tato praktická lekce z uplatňování dokumentace posledního koncilu nepřišla nazmar. Nezapomínám na osobní oběti těch, kdo ji zprostředkovávají, a přesto doufám, k dobru církve i národa že nebudou posledními.

***

ROZSUDEK Jménem republiky

Obvodní soud pro Prahu 4 rozhodl v hlavním líčení, konaném dne 28. května 1986 v senátu složeném z předsedy Vladimíra Stiboříka a soudkyň Světlany Novotné a Libuše Bezchlebové takto:

obžalování

RNDr. Vladimír Fučík CSc. narozen 13.7.1934 v Hořicích, vědecký pracovník Ústavu molekulární genetiky Československé akademie věd v Praze, bytem Praha 7, Schnirchova č. 1082/33

Adolf Rázek

nar. 30.11.1930 v Horním Jelení, technik Matematického ústavu Československé akademie věd v Praze, bytem Praha 4, Šumavského 16

Květoslava Kuželová

nar. 13.4.1923 v TřebSKU, důchodkyně, bytem Praha 4, Magistrů 7

I. obž. RNDr. Vladimír Fučík CSc.

v průběhu doby nejméně od roku 1984 do 11.4.1985 zejména ve svém trvalém bydlišti v Praze 7, Schnirchova č. 1082/33, za použití rozmnožovacího stroje xeroxového typu zn. Canon PC 10 a 2 ks ručních cyklostylů zn. Gestetner a Geha 560, prováděl bez souhlasu a vědomí Sekretariátu pro věci církevní Národního výboru hlavního města Prahy rozmnožování knih a materiálů církevního charakteru, za účelem rozšiřování rozmnoženin mezi občany, tedy:

v úmyslu mařit dozor státu nad církvemi nebo náboženskou společností porušil ustanovení zákona o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností

II. obž. Květoslava Kuželová - v průběhu doby nejméně od roku 1984 do 11.4.1985 zejména ve svém trvalém bydlišti v Praze 4, Magistrů 7, za použití cyklostylu čs. výroby Cyklos M 69 a cyklostylu zahraničního původu Gena 440, prováděla bez souhlasu a vědomí Sekretariátu pro věci církevní Národního výboru hlavního města Prahy rozmnožování knih a materiálů náboženského charakteru, za účelem rozšiřování rozmnoženin mezi občany, tedy:

v úmyslu mařit dozor státu nad církví nebo náboženskou společností porušila ustanovení zákona o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností

III. obž. Adolf Rázek

1) v přesně nezjištěné době v létě 1984 převzal od neztotož-

nělého muže elektrický rozmnožovací přístroj typu Ormig - zn. Artaker Roto 215 společně s lahvemi tekutiny Artaker Spirit Fluid, a dále v pozdější době až do 11.4.1985 přebíral od neztotožněných osob literaturu náboženského charakteru, kterou soustředoval ve svém bytě v Praze 4 Modřanech, Šumavského č. 16 a na chatě ve Škodějově, okr. Semily, vše v úmyslu pozdějšího provádění rozmnožování a rozšiřování materiálů náboženského charakteru, bez souhlasu a vědomí Sekretariátu pro věci církevní Národního výboru hlavního města Prahy, tedy:

dopustil se jednání pro společnost nebezpečného, které spočívalo v opatrování prostředků a nástrojů v úmyslu mařit výkon státního dozoru nad církví nebo náboženskou společností porušování ustanovení zákona o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností, přičemž k dokonání činu ani k jeho pokusu o dokonání nedošlo,

2) v době od 20.12. do 27.12.1984 v Praze obdržel od občanky NSR (Německé spolkové republiky) Marie Zorn částku 2,950 marek NSR, kteroužto částku v rozporu s čs. devizovými předpisy nenabídl Státní bance československé k odkoupení a způsobil tak československému devizovému hospodářství škodu ve výši 6,549.- Kčs,

tedy: způsobil devizovému hospodářství větší škodu tím, že jednal proti předpisům o devizovém hospodářství, čímž spáchali

obž. RNDr. Vladimír Fučík CSc. - trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr.zák. obž. Květoslava Kuželová - trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr.zák. obž. Adolf Rázek - 1) přípravu k trestnému činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 7 odst. 1 k § 178 tr.zák.

2) trestný čin ohrožení de-

vizového hospodářství podle § 146 ods. 1 tr.zák.

a odsuzují se

- obž. RNDr. Vladimír Fučík CSc. - podle § 178 tr.zák. k trestu odnětí svobody na dobu 8 (osmi) měsíců. Podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr.zák. se mu výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 2 (dvou) roků.

- obž. Květoslava Kuželová - podle § 178 tr.zák. k trestu odnětí svobody na dobu 8 (osmi) měsíců. Podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr.zák. se jí výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 2 (dvou) roků.

- obž. Adolf Rázek - podle § 146 odst. 1 tr.zák., za použití § 35 odst. 1 tr.zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody na dobu 6 (šesti) měsíců. Podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr.zák. se mu výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání jednoho roku.

Oproti tomu se obžalování ing. Václav Dvořák

nar. 6.1.1947 v Táboře, pracovník Generálního ředitelství podniku Oseva Praha, bytem Praha 8, Sokolovská 1273/150

Michal Holeček

nar. 29.10.1956 v Bradýse nad Labem, technik podniku Textil Středočeský kraj, bytem Praha 10, U trati 16

- podle § 226 písm. b) tr.ř. zprošťují obžaloby ze skutku kterým měli

- od přesně nezjištěné doby do 11.4.1985 v Praze i na jiných místech v ČSSR částečně společným jednáním, částečně samostatně za účelem dalšího rozšiřování mezi věřícími a duchovními římskokatolické církve

a) shromažďovat ve větším rozsahu náboženskou a církevní literaturu vydávanou v zahraničí a tajně dopravovanou na území ČSSR bez souhlasu příslušných orgánů

b) tuto literaturu i další písemnosti s církevní a náboženskou tematikou dále bez oprávnění rozepisovat a rozmnožovat, k čemuž si měli opatřit rozmnožovací a psací stroje i další prostředky, čímž měli spáchat:

přípravu trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými organizacemi podle § 7 odst. 1 k § 178 tr.zák.

Podle § 230 odst. 2 tr.ř. v trestní věci proti všem shora uvedeným obžalovaným si soud vyhrazuje rozhodnutí o zajištěných věcech zvláštními veřejnému zasedání.

Odůvodnění:

Provedeným dokazováním u hlavního líčení byl zjištěn následující skutkový stav:

Ve dnech 11.-14.4.1985 byla u všech obžalovaných provedena operativními orgány Městské správy SNB Praha domovní prohlídka, na základě které byly mimo jiné u obžalovaných zajištěny následující předměty:

- u obž. RNDr. Vladimíra Fučíka CSc. při domovní prohlídce v bytě a na chatě v Hořicích rozmnožovací stroj zn. Canon PC 10 spolu s 9 balíky průklepového papíru, 10 balíky bezdřevého bankovního papíru a již popsané cyklostylové blány s textem Rodinné společenství, dále pak dva ruční cyklostyly zn. Gestetner a Geha 560, 100 ks rozmnožovacích blan, 7 plechovek rozmnožovací barvy čs. výroby, 4 tuby rozmnožovací barvy Black Ink pro cyklostyl Gestetner a 9 tub rozmnožovací barvy zn. Geha. Vedle toho zde by nalezeny i nacyklostylované rozmnoženiny náboženského charakteru (kupř. Dezinformace k jubileu sv. Metoděje - 56 kopií, Z Říma do Prahy - 23 kopií, Či jsou katolické noviny - 22 kopií, Základní pravidla hry - 23 kopií atd.).

- u obž. Adolfa Rázka byl v jeho bytě v Praze 4 a na chatě ve Škodějově okr. Semily zajištěn elektrický rozmnožovací stroj typu ormig zn. Artaker Roto 215, 9 lahví tekutiny Artaker Spirit Fluid, 15 balíků kancelářského papíru, 8 krabic a 11 složek rozmnožovacích blan a neúplná lahev rozmnožovací barvy. Vedle rozličné literatury vesměs náboženského charakteru byly zde zajištěny i rozmnoženiny cyklostylem (kupř. Křesťanská rodina - 166 kopií, Ježíš přišel a je s námi - 101 kopií, Zdařilý křesťanský život - 96 kopií, Píseň o Herodesovi - Janu Křtiteli - 300 kopií atd.).

- u obž. Květoslavy Kuželové bylo domovní prohlídkou v jejím bytě v Praze 4 a na chatě v Železnici nalezeno rovněž větší množství již nacyklostylovaných materiálů náboženského charakteru (včetně použitých blan) a vedle toho i psací stroj zn. Zeta, cyklostyl čs. výroby Cyklos M 69 a odstraněným výrobním číslem, cyklostyl

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;

hotové povlaky na deky ve všech velikostech.

Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;

soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen;

sklad hotových prošíváných dek a polštářů z husího prachového peří a dacronu.

Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky či anglicky.

Máme 52-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN ILL. 60402
GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropská speciality
- "Special Homemade" cukroví
- Velmi chutné máslové housky a štrůdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650

Olympic 2-2854

Možno
objednat
telefonem:
laskavá
a rychlá
obsluha česky
i anglicky

zahraničního původu Geha 440, větší množství použitých i nepoužitých rozmnožovacích blan, rozmnožovacích barev a více než 120 balíčků různého papíru, dále pak řezačka na papír, obaly, desky a další kancelářské potřeby.

– u obž. Holečka byly v době domovní prohlídky zajištěny dva starší cyklostyly zn. Geha a Litograph, plechovka rozmnožovací barvy, 2 krabice popsaných rozmnožovacích blan a krabice čistých blan, sešivačka a další drobné kancelářské potřeby. Vedle toho zde byly nalezeny rozmnoženiny (Informace o církvi č. 4/85 - 110 kopií a další literatura s církevní a náboženskou tematikou.

– u obž. ing. Václava Dvořáka nebyly zajištěny žádné prostředky sloužící k rozmnožování tiskovin, toliko byla zajištěna řada strojopisných či cyklostylovaných materiálů (ne více jak 15 ks) a dále 195 kopií publikace Teologie - dálkový kurs.

Obžalovaný RNDr. Vladimír Fučík CSc ve věci odmítl vypovídat, využiv tak svého zákonného práva hájit se způsobem, jaký uzná za vhodný. O tom, že se obžalovaný zabýval aktivním rozmnožováním náboženské literatury za účelem jejího dalšího šíření svědčila výpověď spoluobžalované Květoslavy Kuželové z přípravného řízení č. 199/V. svazek spisu potvrzená u hlavního líčení, ve kterém jmenovaná uvedla, že viděla u obž. Fučíka v bytě cyklostyl a spoustu balíčků čistého papíru, přičemž nejméně v jednom případě společně s Fučíkem a Hložánkou po opravě cyklostylu obž. Kuželové společně namnožili pár písemností náboženského charakteru. Obž. Kuželová rovněž uvedla, že pokud ona sama namnožila nějaké tiskoviny stejného charakteru, vždy Fučíkovi pár výtisků od každého dala. V jednom doznáním případě (č. 1 101/V) pak obžalovaná Kuželová měla množit tiskovinu Teologické texty obž. Fučíka na jeho chatě. Spoluobžalovaný Hložánka (rozhodnutí o vině a trestu bylo soudem z důkazních důvodů vyloučeno k samostatnému řízení) potvrdil výpověď Kuželové, týkající se opravy cyklostylu v bytě obž. Fučíka a provádění rozmnožování náboženské literatury v jeho bytě. Dále obž. Hložánka uvedl, že v průběhu roku 1983 nebo 1984 byl neznámým mužem požádán v Hošťce, zda by nepomohl při množení náboženských textů. Měl se v určité době dostavit do Prahy na stanici Metra a odtud byl dopra-

ven do bytu dr. Fučíka, ve kterém se pak několik dnů zdržoval a společně s Kuželovou zde množili materiál „Ježíš v evangeliu podle Marka“.

Rovněž uvedl, že v jednom případě jej navštívil Fučík v jeho bydlišti v Petřvaldě a přivezl mu rozmnožovací blány. Svědek Jaroslav Macnar potvrdil, že si obž. dr. Fučík u něho na chatě uložil v srpnu nebo září 1984 větší počet krabic s obsahem, který nebyl svědkovi znám. Asi měsíc po uložení si zhruba polovinu krabic odvezl a polovina byla nalezena při domovní prohlídce, přičemž v krabicích se nacházela dvoudílná publikace Teologie - dálkový kurs. Při ukládání materiálů na chatě Macnara dr. Fučíkovi pomáhala obž. Kuželová, což tato ve svých výpovědích i potvrdila. Svědkyně Jaroslava Strejcová ve své výpovědi v přípravném řízení uvedla, že obž. dr. Fučík jí již po delší dobu zásoboval náboženskou literaturou, z níž část byla u ní nalezena při domovní prohlídce a nejednalo se pouze o publikace, nýbrž i o cyklostylované materiály. U hlavního líčení svou svědeckou výpověď z přípravného řízení odvolala s poukazem na špatný psychický stav v době výslechu s tím, že přesně neví, které ze zjištěných materiálů od obž. dr. Fučíka má. Znaleckým zkoumáním bylo zjištěno, že některé z materiálů, nalezené u obž. Fučíka byly rozmnožovány jak na cyklostylu zn. Gestetner, u jmenovaného zajištěného, tak i na cyklostylu Geha 560 (v tomto případě v menším rozsahu), tak i na kopírovacím stroji Canon PC 10, rovněž u dr. Fučíka zajištěném.

Obžalovaná Květoslava Kuželová ve své výpovědi doznala, že sama tiskoviny náboženského charakteru rozmnožovala a šířila a k tomuto používala u ní zajištěné cyklostyly Cyklos M 69 a Geha 440. Přístroje obdržela cca před dvěma roky od neznámého muže. Přepsané a rozmnožené texty dle vlastního doznání obž. Kuželová dávala různým lidem

v Praze i mimo Prahu, aniž by tyto lidi znala. Své jednání ospravedlňovala tím, že rozšiřováním náboženské literatury chtěla působit na spoluobčany v tom směru, aby bylo zabráněno různým formám trestné činnosti, rozvodovosti, trápení zvířat apod. Ze subjektivního hlediska chtěla tak nahrazovat nedostatek náboženské literatury, který je na našem knižním trhu.

Na základě shorapopsaného provedení důkazů bylo po skutkové stránce zjištěno, že jak obž. RNDr. Vladimír Fučík CSc, tak i obž. Květoslava Kuželová prováděli rozmnožování literatury náboženského charakteru ve větším rozsahu. O větším rozsahu svědčí množství již namnožených a zajištěných materiálů, jakož i délka doby, kterou se oba měli uvedené činnosti dopouštět. V případě obž. Kuželové bylo přímo prokázáno, že uvedené materiály nejen sama rozmnožovala, nýbrž že je i šířila mezi občany. V případě dr. Fučíka bylo prokázáno toliko množství těchto materiálů, o tom, že tyto obžalovaný i expedoval svědčila pouze výpověď svědkyně Strejcové z přípravného řízení, u hlavního líčení nepotvrzená (další důkaz o rozšiřování této literatury soudu předložen nebyl), avšak skutečnost, že obž. dr. Fučík svým jednáním, kterým literaturu náboženského charakteru rozmnožoval pro účely jejího dalšího šíření, je bezpochyby dokládána množstvím zajištěných již namnožených materiálů, kteréžto množství nepochybně svědčí o úmyslu expedice mezi větší množství obyvatel.

Obž. Adolf Rázek ve své výpovědi u hlavního líčení (ve shodě s výpovědí v přípravném řízení) doznal, že měl v úmyslu rovněž věnovat se rozmnožování a šíření literatury náboženského charakteru. Za tím účelem si obstaral od údajně neznámého muže rozmnožovací přístroj Artaker Roto 215, který měl ve svém bydlišti a přijímal i z nezjištěných zdrojů literaturu náboženského charakteru v

úmyslu později ji rozmnožovat a rozšiřovat. K tomuto provedl rovněž zkoušku rozmnožovacího stroje, při které mu šlo o to zjistit, kolik rozmnoženin se dá najednou pořídit. Své jednání ospravedlňoval tím, že je v republice velký nedostatek literatury tohoto charakteru a svou činností chtěl pomoci k osvětově - náboženskému rozvoji. Výpověď obž. Rázka nebyla žádným jiným důkazem vyvrácena a bylo z ní vycházeno při stanovení skutkového stavu s tím, že obž. Rázekovi nebylo prokázáno, že by přímo v úmyslu šířit mezi občany literaturu náboženského charakteru tuto rozmnožoval, avšak pojal úmysl toto činit a proto si počal opatřovat prostředky a pomůcky k této činnosti.

Obžalovaný Michal Holeček ve všech svých výpovědích uváděl, že on sám nikdy na rozmnožovacích strojích náboženskou literaturu nerozmnožoval ani ji nešířil. Trval na tom, že veškeré materiály, které u něj byly nalezeny a které pocházely z jeho vlastnictví byly pouze v jednom výtisku a používány toliko pro vlastní potřebu. Pokud někdy rozepsal na stroji Kompletář - večerní modlitby či jiné drobné materiály, bylo to vždy jen pro potřebu rodiny a žádný z těchto materiálů nerozšiřoval. K nalezenému psacímu stroji a dvěma starším cyklostylům zn. Geha a Litograph spolu s rozmnožovacími a kancelářskými pomůckami, včetně již provedených cyklostylových namnoženin, obž. Holeček na svou obhajobu uvedl, že tyto nepocházely z jeho vlastnictví, nýbrž, že si je u něj v bytě uschoval neznámý muž jménem Pavel s tím, že si je v pozdější době vyzvedne, k čemuž nedošlo, neboť věci byly po domovní prohlídce zajištěny. Jakkoliv se tato obhajoba zdá být účelovou a nevěrohodnou, nebyla žádným důkazem soudu předloženým nebo soudem získaným vyvrácena a zejména nebyl poskytnut žádný důkaz,

že by se obž. Holeček dopouštěl at' již rozmnožováním, nebo rošiřováním jakýchkoliv materiálů.

Obž. ing. Václav Dvořák uvedl, že si není vědom, že by se dopustil nějaké trestné činnosti, zejména zdůrazňoval, že nikdy nevládnul žádný rozmnožovací přístroj, na kterém by rozmnožování náboženských materiálů prováděl (při domovní prohlídce nebyl také žádný takový přístroj nalezen). Připustil toliko, že zhruba v deseti případech si některé materiály přepsal na psacím stroji s menším počtem kopií, připustil rovněž, že z těchto opisů v několika případech mohl některé z nich věnovat svým známým (dle vlastní výpovědi jednomu nebo dvěma osobám). Důkazy konstatované u hlavního líčení nevyvrátily obhajobu obžalovaného, navíc nebyl ani v tomto případě snesen žádný důkaz o tom, že by se obž. ing. Dvořák rozmnožování a šíření náboženské literatury ve větším rozsahu dopouštěl.

Na základě shorazjištěného skutkového stavu pak soud přistoupil k právnímu posouzení skutkového děje.

Obžaloba jednání všech pěti obžalovaných kvalifikovala jako přípravu k trestnému činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 7/1 k § 178 tr.zák. Toho se měli dopustit obž. dr. Fučík, Rázek a Kuželová tak, že za účelem dalšího rozšiřování mezi věřící a duchovní římskokatolické církve měli a) shromažďovat ve větším rozsahu náboženskou a církevní literaturu vydávanou v zahraničí a tajně dopravovanou na území ČSSR bez souhlasu příslušných orgánů, b) tuto literaturu i další písemnosti s církevní a náboženskou tematikou dále bez oprávnění rozepisovat a rozmnožovat a k tomu si opatřit rozmnožovací a psací stroje i další prostředky, čímž se měli značnou měrou podílet na

(Dokončení na str. 8)

Pěkné posezení najdete v příjemném prostředí
restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

5710 West Cermak Road v Ciceru

RODINNÉ OSLAVY — PARTY — PODLE DOHODY

ČESKO-AMERICKÁ KUCHYNĚ

DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA — BAR

TELEFON: 656-3555

Do New Yorku a okolí

S & M PORK STORE

Evropské a zvláště československé

uzenářské speciality

Prvotřídní maso všech druhů

masné výrobky —

i dle Vašeho přání

Josef Skrkon

35-10 Ditmars Blvd.

☎ (718) 278-8468 Astoria, L.I. City, N.Y. 11105

ROZSUDEK Jménem republiky

(Pokračování ze str. 7)

shromažďování a rozmnožování nepovolené literatury s náboženskou, církevní a církevně - politickou tematikou, určené k dalšímu šíření, s částečným prokázáním jejího šíření. Dle odůvodnění obžaloby pak ing. Dvořákovi a Holečkovi nemělo být prokázáno rozmnožování této literatury, nýbrž pouze její shromažďování resp. přechovávání v množství bezpečně svědčícím o úmyslu ji dále rozšiřovat. Dále se obžaloba zabývá charakterem uvedené literatury, který není jen čistě náboženský, nýbrž církevně - politický. Charakter a množství podloudně dovážené i v tuzemsku bez povolení rozmnožované literatury pak dle obžaloby má svědčit jednoznačně i o tom, že tato byla určena pro nelegální aktivity římskokatolické církve, které jsou v rozporu zejména s ust. § 7 zákona č. 218/49 Sb. a § 5,7,16/17/1 vládního nař. č. 219/49 Sb.

Dle citace zákona se trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr.zák. dopustí ten, kdo v úmyslu mařit nebo ztěžovat výkon státního dozoru nad církví nebo náboženskou společností poruší ustanovení zákona o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností. Uvedeným zákonem je míněn zákon č. 218/49 Sb. o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností. Na tento zákon jako oficiální právní norma uveřejněná ve Sbírce zákonů navazuje vládní nařízení č. 219, 220, 221, a 223/49 Sb. o hospodářském zabezpečení církve římskokatolické, církve československé, evangelických církví, církve pravoslavné a náboženských společností státem, ve znění nař. vlády ČR č. 36/71 Sb. a nař. vlády ČSSR č. 70/68 Sb. Podle § 178 tr.zák. je trestné takové porušení uvedeného zákona (a prováděcích předpisů), pokud k němu dojde se záměrem mařit

nebo ztěžovat výkon státního dozoru nad církví nebo náboženskou společností, at' už se stane v souvislosti s duchovenskou činností nebo v oblasti hospodaření s majetkem církve nebo náboženské společnosti.

V ustanovení § 7 odst. 1 zák. č. 218/49 Sb. se stanoví, že duchovenskou činností (kazatelskou apod.) v církvích a náboženských společnostech mohou vyvíjet jen osoby, které mají k tomu státní souhlas a které vykonají slib. Termín „duchovenská činnost“ není definován ani v důvodové zprávě k ust. § 278 tr.zák., ani v dosavadní judikatuře nejvyššího soudu ČSR a ČSSR. Právně - kvalifikačním problémem k vyřešení tedy zůstalo, zda činnost, kterou obžalovaní provozovali (rozmnožování a šíření náboženské literatury) lze považovat za činnost duchovenskou či nikoliv.

Církev a náboženské společnosti jsou organizace, jejichž hlavním úkolem je zabezpečovat práva občanů naší republiky náležející také právo vyznávat náboženství státem uznaných církví a náboženských společností. Aby občané mohli toto své právo realizovat, existuje v ČSSR celkem 17 církví a náboženských společností, jejichž činnost je státem povolena. Úkolem státních orgánů je dbát o to, aby se církevní a náboženský život vyvíjel jak v souladu s Ústavou ČSSR, tak i se základními zásadami socialistického zřízení. Proto stát umožňuje občanům náboženské vyžití ve smyslu jejich představ, pokud se tím nedostávají do rozporu se státním povolením. Uspokojování potřeb náboženského vyžití zasvěcenými osobami proto možno považovat za duchovenskou činnost. Z dikce § 7 odst. 1 zák. č. 218/49 Sb. pak vyplývá, že vykonávat duchovenskou činnost v rámci církví mohou jen duchovní, kteří mají k tomu státní souhlas a kteří složili slib věrnosti. Státní souhlas udílejí u nižších duchovních národních výbory, u vyšších příslušná složka Ministerstva kultury. Z dikce

shoracitovaného ustanovení a contrario vyplývá vyloučení osob, nemajících státní souhlas a nesloživších slib věrnosti z provozování duchovenské činnosti.

Rozsah duchovenské činnosti nutno tedy pojímat ve vztahu ke všem úkonům, uspokojujícím potřeby věřících, k jejichž provádění je státní souhlas nezbytný. Vedle činnosti bohoslužebné, výkonu sedmi základních kultovních úkonů křesťanské svátosti (křest, biřmování, eucharistie, pokání, posl. pomazání, svěcení kněžstva a úkony manželské), sem náleží i činnost publicistická, ediční a distributorská. Státní dozor nad církvemi a náboženskými společnostmi je totiž nezbytný i v oblasti šíření informací, registrace a zejména distribuce náboženské a církevní literatury.

Pokud by jakákoliv osoba vykonávala shora popsanou duchovenskou činnost mimo rámec povolení příslušného orgánu nebo způsobem z rámce povolení vybočujícím, dopouští se maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi a naplňuje tak skutkovou podstatu trestného činu podle § 178 tr.zák. Subjektem tohoto trestného činu může být kdokoliv, ne pouze osoba duchovní, což vyplývá i z obecného vymezení subjektu v ust. § 178 tr.zák. (Kdo v úmyslu...).

Ze shora uvedeného vyplývá, že rozmnožování a rozšiřování literatury a dalších materiálů majících náboženský charakter je duchovenskou činností ve smyslu § 7 odst. 1 zák. č. 218/49 Sb. (Nelze však za duchovenskou činnost považovat pouhé shromažďování nebo přechovávání takovéto literatury).

Na základě zjištěného skutkového stavu (viz výše) v jednotě s právním posouzením skutku pak bylo namístě uznat obž. RNDr. Vladimíra Fučíka CSc a obž. Kuželovou vinnými dokonalými trestnými činy podle § 178 tr.zák., neboť v úmyslu mařit dozor státu nad církvemi nebo náboženskými společnostmi porušili tím, že vykonávali bez státního

souhlasu duchovenskou činnost, ustanovení § 7/1 zák. č. 218/49 Sb. O přímém úmyslu těchto obžalovaných (§ 4 a) tr. zák.) mařit dozor státu nad církvemi a náboženskými společnostmi, svědčily výroky obžalovaných (Kuželová, Rázek), že jejich snahou bylo nahrazovat nedostatky v oficiální distribuci náboženské literatury ve státě. Nad rámec literatury povolené a oficiálně schválené uváděli do oběhu materiály neschválené a státním dozorem nepřezkoumávané. Zjištěné náznaky konspirativnosti jejich jednání svědčí pak i o subjektivním vědomí obžalovaných o nedovolenosti jejich činnosti. Společenská nebezpečnost jejich jednání pak je dána zejména rozsahem jejich činnosti (dr. Fučík, Kuželová), jakož i délkou doby jejího provádění.

Jak uvedeno při popisování prokazaného skutkového stavu, u obž. Rázka bylo důkazně zjištěno, že sice měl v úmyslu stejnou činnost jako dr. Fučík a Kuželová provozovat, do doby zadržení se však k ní ještě nedostal a jeho zavinění spočívá toliko v tom, že si opatřoval prostředky a předměty k provozování nedovolené činnosti v budoucnu. Jeho jednání mohlo být posouzeno jako příprava k trestnému činu podle § 7/1 k § 178 tr.zák. a vina byla proto v jeho případě uznána toliko v tomto vývojovém stadiu. Úmysl provádět nedovolenou činnost v podobném rozsahu jako u obž. dr. Fučíka a Kuželové povyšuje společenskou nebezpečnost jednání obž. Rázka natolik, že tato je větší než nepatrná a proto bylo na místě uznání viny přípravou k trestnému činu, hledisko nižšího vývojového stadia trestné činnosti se pak promítlo při výměře uloženého trestu.

Obžalovaným ing. Dvořákovi a Holečkovi nebylo prokázáno, že by ve větším rozsahu vykonávali duchovenskou činnost (spočívající v rozmnožování a distribuci náboženských materiálů). Jak uvedeno, shromažďování či přechovávání náboženské literatury za

duchovenskou činnost pokládáno být nemůže a charakter duchovenské činnosti nemůže mít ani výjimečné strojové přepsání drobných materiálů pro potřeby rodiny nebo nejbližších známých. Nebylo tedy v případě obž. Holečka prokázáno a v případě ing. Dvořáka ani zjištěno, že by Tito vyvíjeli činnost, která by byla v rozporu s ust. § 7/1 zák. č. 218/49 Sb. a u žádného z nich nebylo shledáno naplnění skutkové podstaty trestného činu podle § 178 tr.zák. Skutek, který jim byl kladen za vinu tedy není trestným činem a nenaplnuje znaky ani žádného adekvátního přečinu či přestupku a proto byli obžalováni ing. Dvořák a obž. Holeček podle § 226 písm. b) obžaloby zproštěni.

Obž. Adolfu Rázkovi bylo dále obhajobou kladeno za vinu, že měl v době od 20. do 27.12.1984 obdržet od občanky NSR Marie Zorn částku 2,950 západoněmeckých marek, kterou v rozporu s čs. devizovými předpisy nenabídl k odkoupení Státní bance a měl tak způsobit československému devizovému hospodářství škodu ve výši 6,549 Kčs.

Obžalovaný doznal, že uvedenou částku západoněm. marek on spolu s celou rodinou obdržel od cizí státní příslušnice a tuto nenabídl státní bance k odkoupení, hájil se tím, že peníze nedostal on sám, nýbrž celá rodina a dále pak tím, že za uvedené peníze si chtěl do bytu pořídit topný kotel, který momentálně nebyl na skladě a proto čekal, kdy bude na trh dodán. Ze subjektivního hlediska uváděl, že sice věděl o nabídkové povinnosti cizí státní měny čs. státu, nevěděl však, že tato je termínována. K obhajobě obžalovaného soud poznamenává, že skutečnost, že peníze byly určeny ke spotřebě většího objektu subjektů, kteří rovněž měli mít společně s obžalovaným nabídkovou povinnost vůči státu, obž. Rázka exkulpativně nemůže a nemůže ani snížit u každého ze subjektů výši způsobené škody na poměrnou část, neboť i v případě více subjektů by odpovědnost za způsobenou škodu byla solidární (trestně i občansko-právně). Soud se nemohl zabývat podílem zavinění dalších osob (příslušníků rodiny obž. Rázka), neboť na tyto osoby nebyla podána prokurátorem obžaloba. Neznalost právní normy v konkrétním případě rovněž vyvinut nemůže a ani skutečnost, že výměna deviz za tuzexové poukázky je pro nabyvatele deviz nevýhodná jej nemůže ospravedlnit v porušení devizového předpisu.

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine
quality beers, wines, liquors

Známé oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE
Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-1818

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁČÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎(312) 795-0250

Rádi vás obslouží a na vaší návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNA

Podle § 15 odst. 1 písm. b) zák.č. 142/70 Sb. o devizovém hospodářství, devizoví tuzemci jsou povinni nabídnout valuty devizové bance k odkupu nejpozději do 15 dnů po nabytí nebo po návratu do tuzemska. Tím, že obž. Rázek takto neučinil, jednal v rozporu s citovaným ustanovením devizového zákona. Škoda vzniklá devizovému hospodářství (dle zprávy Ministerstva financí ČSR) odnětím měn kapitalistických států se převádí na devizové koruny úředním kurzem valut, vyhlášeným každý měsíc Státní bankou československou. Podle kurzovního lístku platného v době spáchání nedovoleného jednání (kurz v době mezi 21.-31.12.1984 byl - 100 DM - 222 Kčs) vznikla nenabídnutím celé částky 2,950 DM československému devizovému hospodářství škoda vyčíslená MF ČSR částkou 6,549.- Kčs.

Protože uvedeným jednáním obž. Rázek způsobil devizovému hospodářství větší škodu tím, že jednal proti předpisům o devizovém hospodářství (§ 15 b) zák.č. 142/70 Sb.), naplnil skutkovou podstatu trestného činu ohrožení devizového hospodářství podle § 146 odst. 1 tr.zák. a byl tímto trestným činem uznán na vinu.

K osobě obž. RNDr. Vladimíra Fučíka CSc bylo zjištěno, že je vědeckým pracovníkem Ústavu molekulární genetiky ČSAV v Praze. Zaměstnavatelem je hodnocen jako vynikající odborník mezinárodní úrovně ve svém oboru, jehož odborná činnost je v socialistické společnosti všestranně prospěšná. Spolupracovníkům přispívá radou a pomocí a je proto v kolektivu velmi oblíben, přestože je samotářské a uzavřené povahy. V místě bydliště požívá dobré pověsti a hledí se na něj, jako by nebyl soudně trestán.

Obžalovaná Květoslava Kuželová je starobní důchodkyně, dříve pracovala ve zdravotnictví. V místě bydliště není k její osobě připomínek, nedopustila se žádného protispoločenského jednání a nemá záznam ani v rejstříku trestů, ani na národním výboru v rejstříku přestupků.

Obžalovaným dr. Fučíkovi a Kuželové byl trest ukládán v rámci zákonné sazby stanovené pro § 178 tr.zák. s přihlédnutím k zákonným kritériím §§ 23 a 31 tr.zák. S ohledem na to, že osoby obou obžalovaných jsou zachovalé a oba obžalovaní jsou velmi kladně hodnoceni, jakož i s přihlédnutím ke specifické uznávané trestné činnosti byl oběma

uložen výchovný trest podmíněného odnětí svobody v dolní polovině zákonné trestní sazby pro § 178 tr. zák. na dobu osmi měsíců se stanovením zkušební lhůty na dobu dvou roků. Tresty byly ukládány ve stejné výměře, neboť i rozsah prokázané tr. činnosti byl u obou obžalovaných obdobný.

K osobě obž. Adolfa Rázka bylo zjištěno, že je zaměstnán jako technik Matematického ústavu ČSAV v Praze. Zaměstnavatelem po pracovní stránce je hodnocen jako iniciativní, náročný, přesný, obětavý a nekompromisní pracovník s velmi dobrou pracovní morálkou. V místě bydliště požívá velmi dobré pověsti, pracuje aktivně jako poslanec místního národního výboru v Modřanech, kde je členem komise pro výstavbu. Hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

Trest mu byl ukládán v rámci zákonné trestní sazby stanovené pro § 146/1 tr.zák. ve smyslu zásad § 35/1 tr.zák. jako trest úhrnný. Při stanovení druhu a výměru trestu soud přihlížel k zákonným kritériím §§ 23 a 31 tr.zák. S přihlédnutím k menšímu rozsahu trestné činnosti (vývojové stadium přípravy) a v přípravě tr. činu podle § 146/1 tr.zák. se výše způsobené škody blížila hranici mezi přečinem a trestným činem, byl obž. Rázkovi uložen nižší trest než u předchozích dvou obžalovaných, a to trest odnětí svobody v dolní polovině zákonné tr. sazby na dobu šesti měsíců, přičemž s ohledem na velmi kladná osobní hodnocení mu byl výkon uloženého trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání jednoho roku.

V přípravném řízení byla u jednotlivých obžalovaných zajištěna velké množství předmětů a dalších věcí potřebných k rozhodnutí soudu, včetně finančních hotovostí. Protože rozhodnutí o depozitech a věcech vzatých do úschovy si vyžádá dalšího velmi rozsáhlého a podrobného dokazování, které by přesahovalo rámec trestního řízení, směřujícího především k rozhodnutí otázek viny a trestu osob obžalovaných, soud si ve smyslu § 230/2 tr.ř. vyhradil k rozhodnutí o těchto doličných věcech zvláštní veřejné zasedání, které bude konáno po pravomocném skončení předmětné trestní věci.

Poučení:

Proti rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne 28. května 1986

Vladimír Stibořík

Náš přítel Ludvík Rychtera z Clevelandu

(Vysíláno Hlasem českého Clevelandu na rozhlasové stanici Cleveland State University)

Bratru Ludvíku Rychterovi bylo 6. července osmdesát let. Své jubilejní narozeniny oslavil při Sokolském sletu v Zurychu. Krajanský výbor v Clevelandu za spolupráce Sboru Včelka a bratrů Sokolů, uspořádal na Ludvíkovu počest hřejivou překvapenku v České národní síni po členské schůzi v pátek 13. června. Oslavence pozdravili zástupci všech krajanských složek, na jejichž činnosti se bratr Rychtera aktivně podílel a podnes podílí.

Sokolem je již přes 60 let, za práci v Krajanském výboru byl zvolen jeho čestným členem; česká píseň, české divadlo mají v Ludvíkovi věrného vyznače. Rychterovy články a projevy jsou holdem věrnosti ideálům humanitní demokracie a zároveň vyznačují věrnou lásku k rodné zemi - pro jejíž svobodu odešel do exilu. Rád se přidávám do dlouhé řady gratulantů, kteří upřímným stiskem ruky a slovem srdečným blahopřejí Ludvíkovi k těm jubilejním narozeninám.

Osmdesát let, to je velký lán světa i času, zvláště v životě tak bohatém, jako byl Ludvík. Život naplněný mladým kvasem, dobou růstu, tvořivé činnosti, po níž se pole orná změnila v pole válečná a po krátkém zpěvu svobody přišla léta exilové pouti. Zavedla jej do Clevelandu, kde si budoval nový domov a s vyhrnutými rukávy se hned zapojil do práce národní, spolkové a odbojové. Dobrým partnerem na cestě exilem byla a je jeho manželka Míla.

Ludvík Rychtera se narodil v brněnském předměstí Husovicích. Byl benjamínkem rodiny, nejmladší z jedenácti dětí. Tatínek byl krejčím, v tak početné rodině se každý měl co ohánět. Zvláště maminka. Ludvík o ní vyznává: „Maminka s velkým M. - Ke křížku na čelo mi maminka dala i vzácnou životní radu: Máš synku dvě oči, dvě uši, dvě ruce, ale jednu čest!“ Maminčina moudrost vedla Ludvíka životem.

Vyučil se strojním zámečnickem, absolvoval odbornou školu strojnickou, pracoval v různých závodech jako nástrojař, frézař, opravovač, dílovedoucí. Zakotvil v čs. Zbrojovce, jejíž brněnský závod měl sám na 18.000 zaměstnanců. Odborově byl or-

Z ÚŘADOVNY NÁRODNÍHO SVAZU ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Milí členové, přátelé a příznivci NSČK!

Náš Chicagský distriktní svaz českých katolíků pořádá svůj tradiční „Den českých katolíků“ v neděli 5. října v sále Česko-Amerického kulturního střediska „Velehradu“ 2657-59, S. Lawndale Ave. Jako každým rokem čistého výtěžku z tohoto kulturního podniku bude použito k podpoře našich záslužných kulturně potřebných a dobročinných organizací a tisku.

K čistému výtěžku hodně přispívá i zisk z knížek „Štěstěny“.

Snažíme se vždy, aby vlastníci šťastných loteriálních čísel dostali za jejich odkoupení losů a svou dobrosrdečnost nějakou pěknou výhru.

Abychom měli však bohatou tombolu, potřebujeme také Vaši pomoc.

Obracíme se proto již nyní na Vás s prosbou, abyste i letošního roku na nás pamatovali nějakým pěkným dárkem do tomboly.

Své dary můžete přinést buď do úřadovny NSČK, anebo do administrace H.N.; obě jsou jak víte v budově chicagského Velehradu. Nemůžete-li nám dary sami přinést, rádi si pro ně přijedeme, když nás zavoláte: telefon NSČK: 522-7575; telefon H.N. 762-2044.

Předem přijmete naše srdečné Pán Bůh zaplat za Vaši štědrost a snahu pomoci, aby se dobrá věc opět podařila.

Distriktní svaz českých katolíků - Chicago.

ganizován u Čs. obce dělnické, v roce 1945 se stal místopředsedou Závodní a podnikové rady čs. Zbrojovky za národně-socialistickou stranu a byl sociálním ředitelem všech 18 závodů Zbrojovky. Po volbách v roce 1946 se stal br. Rychtera poslancem čs. parlamentu. Řečník vždy pohotový, nebojácny; v prosinci roku 1946 v bojovné parlamentní polemice označil Antonína Zápotockého za lháře. Po únorovém převratu si to komunisté chtěli s Ludvíkem vyřídit. Předěšel je a přešel přes Dyji do Rakouska. Osmnáct měsíců čekal na americké visum, pracoval na silnici, v kamenolomu; s pár vydělanými groši pomáhal překonávat bídu uprchlického tábora.

V listopadu roku 1949 vycestoval do Ameriky a usadil se v Clevelandu. Pracoval jako nástrojař u firmy Harris a Seybold až do odchodu na odpočinek. Rychterových znalostí a zkušeností z odborářské činnosti nejednou využil kongresník a později spolkový senátor George Bender při projednávání zákonů o sociálním zabezpečení pracujících.

Řekl jsem již, že Ludvík Rychtera je Sokolem od raných let. Byl nářadovým přeborníkem brněnské župy, závodníkem na jždě na kole, dvakrát vyhrál mistrovství Moravy v jždě do vrchu; lyžařil, hrál tenis a také dokonce boxoval. Ten vyhraněný nos je

trvalá památka na toto hrdinství Ludvíkových mladých let.

Dny a roky Ludvíka nikdy nezastavily. Stále v běhu, pořád pro něco. V předvečer osmdesátky se snad sluší zastavit a zavzpomínat, jak šel život. Přidávám osobní zážitek k dokreslení oslavencovy pěkné osobnosti:

V roce 1973 jsem navštívil maminčino rodiště Hostěrádky u Brna. Večer jsem se sešel v obecní hospodě s partou starých sousedů, většinou bývalých kováků brněnské Zbrojovky. Slovo dalo slovo, až se jeden zeptal: „Někde tam u vás v Americe žije Ludva Rychtera.“ - Řekl jsem jim, že žije s Ludvou v Clevelandu již přes 20 let a že společně táhneme káru exilu. Starý Bednařík se ke mně naklonil, podíval se kolem a ještě podnes slyším jeho ztlachtý hlas: „Ludva byl dobrý a správný chlap! Pozdravuj ho a řekni mu, že na něho rádi vzpomínáme!“

Náš moravský monsignor Oldřich Zlámal nám často připomínal: „Dbejte hoši, aby po vás dobré jméno zůstalo!“ Setkání se starými brněnskými kováky mi jen dotvrdilo, že Ludvík Rychtera si to dobré jméno doma zachoval. Při červnové překvapence jsme mu vděčně řekli, že je má i v Clevelandu.

Proto buď pozdraven mladý osmdesátník! Pozdravíme ještě někdy Petrovské náměstí?

Václav Hyvnar

90 LET SLOVENSKÉHO SOKOLA

Když dne 4. července t.r. celý národ oslavoval 100. výročí Sochy Svobody, tisíce Slováků vzpomínalo na založení Slovenského Sokola před 90 lety.

Slovenská Tělocvičná Jednota Sokol USA, oslavovala toto význačné výročí na svém XXVII. sjezdu v městě Bethlehem v Pensylvánii.

Sjezd byl zahájen banketem v hotelu Bethlehem. Plný sál delegátů a hostů zazpíval národní hymny, americkou a československou. Opravdovým zlatým hřebem večera byla řeč mladé náčelnice, která pak, spolu s mladým náčelníkem, odhalila sochu - poprsí Dr. Miroslava Tyrše.

Pondělí bylo prvním pracovním dnem sjezdu. Před posledním pozdravili sjezd zástupci sprátených organizací. Byli tu přítomni delegáti Slovenského Katolického Sokola (největší sokolské organizace na světě -

50,000 členů), Amerického Sokola, Čsl. národní rady americké, Dělnické tělocvičné jednoty, Slovenské národní jednoty a Slovenského Orla.

Za Čsl. národní radu americkou pozdravil sjezd Dr. L. Rozbořil. V anglickém projevu, mimo jiné, řekl:

„Jako Moravan jsem neobyčejně hrdý, že mohu být dnes s Vámi v historickém městě Bethlehemu, v městě, které bylo založeno Moravskými bratry, téměř před 250 lety. Moravští bratři přišli do této země, aby získali náboženskou svobodu. Hlásali a praktikovali bratrskou lásku, střídmost, dobročinnost, vzájemnou pomoc, tvrdou práci a mírumilovný život. A v podobné tradici byla založena Vaše velká organizace, která pak rostla a kvetla po 90 let. Jak krásný je to úspěch - 90 let bratrské lásky uplatněné v denním životě! (Pozn. redakce: Slovenský Sokol je také „bratrská pojišťovna“).

Dr. Rozbořil pak pokračoval

vzpomínkou na spolupráci Slováků a Čechů v obou světových válkách. Vyzvednul pak práci dvou delegátů Slovenského Sokola v předsednictvu Čsl. národní rady americké, Dr. Jana Gološince a Adolfa Čierného. Dr. Jan Gološinec, mimo jiné zásluhy, vypracoval stanovy a definoval úkol Čsl. národní rady, kterou také přetvořil na korporaci. Jím stanovené úkoly Rady zůstávají nezměněny do dnešního dne (po 36 let).

Dr. Rozbořil přivítal nového delegáta do předsednictva Rady, Reverenda Jana Szintaye, jehož zkušenost bude zajisté velkým přínosem v práci Čsl. národní rady.

Dr. Rozbořil zakončil svůj projev takto:

„Spolupráce našich dvou organizací, která již trvá téměř 70 let, je jasným příkladem, že Slováci a Češi mohou stát bok po boku ve společné práci a žít v opravdovém bratrství a vzájemné úctě.

My, v Čsl. národní radě americké, přivítáme do našeho středu jiné organizace, skupiny či jednotlivce, Slováky, Čechy, Moravany a Rusíny, aby nám pomohli v našem úsilí udržet „dědictví otců“, v rámci americké ústavy, a také, abychom mohli pozvednout silnější hlas ve Washingtonu na obranu demokratických svobod, které jsou ohroženy sovětskou vojenskou mocí zvenčí a podvrtnou politickou činností uvnitř.

Ujist'uji Vás, bratři a sestry, že obdivujeme Vaši bratrskou Tělocvičnou jednotu a jsme hrdí na spolupráci s Vámi.

Přeji Vašemu sjezdu co největší úspěch a do budoucnosti další růst a prosperitu. Děkuji za Vaše pozvání.”

Tři krajanské sokolské organizace mají na sto tisíc členů. Důležitost spolupráce těchto organizací je velmi zřejmá. Příští slet bude ve Washingtonu a bude výsledkem užší spolupráce všech sokolských organizací. Držme palce! LSR

Dokumentace pro konferenci o t.zv. CSCE process, která se bude konat ve Vídni v listopadu 1986

V těchto dnech byla americké delegaci předána naše dokumentace pro konferenci ve Vídni o letošním podzimu, kde se bude hodnotit plnění - či neplnění - ustanovení Helsinské dohody. Devadesátistránkový svazek dokumentů se opírá o hlavní principy helsinského Závěrečného aktu. Dokumenty Charty 77 a VONSu podávají důkaz o tom, jak československá vláda porušovala - a nadále porušuje - za poslední tři roky - (od konference v Madridu) - to, co v r. 1975 slavnostně podepsala.

Dokumentace zahrnuje 9 stránkové celkové zhodnocení situace v Československu a zakládá se na těchto dokumentech Charty 77:

1. Principle VIII. - sebeurčení národů - dokument Charty č. 20/85 k 17. výročí 21. srpna; dokument Charty č. 16/86 - právo na volby; dopis Václava Havla generálnímu prokurátorovi ČSSR o své cestě na Slovensko v r. 1985, který byl uveřejněn ve Washington Post 1. prosince 1985 pod titulem: „How the Secret Police and I Spent My Vacation.”
2. Principle VII. - lidská práva - dokument Charty č. 11/85 - diskriminace v zaměstnání; dopis Jiřího Gruntoráda krajskému generálnímu prokurátorovi ve věci „ochranného dohledu“; desetistránkový seznam československých občanů, kteří jsou t.č. buď ve vězení, nebo šikánováni a pronásledováni čs. úřady pro své přesvědčení; dokument Charty č. 24/85 k budapeštskému Kulturnímu fóru a pojednání o československé samizdatové literatuře; dokument Charty č. 20/84 - právo na informace a dokument Charty 77 č. 15/86, který

RADA SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

COUNCIL OF FREE CZECHOSLOVAKIA
321 East 73rd Street
New York, New York 10021
212-681-0918

Tisková zpráva

9. července 1986

Zasedanie zastupiteľstva Rady slobodného Československa v Zürichu.

V sobotu 5. júla sa konala schôdza európskych členov zastupiteľstva RSC, ktorej sa však zúčastnili aj členovia zo Spojených štátov, Kanady a Austrálie. Bola to druhá schôdza zastupiteľstva RSC v Európe, keďže prvá sa konala pred štyrmi rokmi vo Viedni. Slo vtedy i teraz o to, ako činnosť rady na európskom kontinente upraviť a rozšíriť.

Celodennému rokovaniu v Zürichu predsedali na dopoludňajšej časti Dr. Karol Hrubý, popoludňajšej časti Dr. Felix Uhl. Predseda výkonného výboru Rady Dr. Mojmir Povolny gratuloval prítomným Ing. Stefanu Panánkovi k osemdesiatému plátnu a posl. Ludvíka Rychterovi k osemdesiatému výročí narodenia a podal správu o činnosti Rady. O tom, ako sa má organizovať práca rady v Európe referoval Ing. Rudolf Němeček. Európski členovia zastupiteľstva rokovali v poslednom období o tejto téme tri razy, naposledy 6. júna v meste Baden. Uznalo sa na návrh, ktorý Ing. Němeček predložil, vytvoriť Oblasťný zbor Rady slobodného Československa pre Európu, ktorý by za spolupráce skupín a jednotlivcov v západoeurópskych krajinách pracoval vo zmysle poslania Rady a v dohode s ústredím Rady v Spojených štátoch. Podobný zbor bol nedávno založený aj v Kanade.

Ústredie európskeho Oblasťného zboru by bolo v Zürichu. Európski členovia zastupiteľstva sa majú zísť, aby vedenie zboru zvolili a pripravili o tom návrh pre zasedanie zastupiteľstva v New Yorku. Tak by sa dotvorila základňa pre prácu Rady v Európe a činnosť rady decentralizovala. Spojenie ústredia Rady a európskymi členmi by bolo prostredníctvom zuríjskeho centra.

Za vedúceho predstaviteľa strediska Oblasťného zboru navrhujú európski členovia Ing. Rudolf Němeček, ktorý prejavil plnú ochotu na tomto poli pracovať. Vo svojom referáte sa zoberal podrobne programom, ktorý by Oblasťný zbor mal konať. Na popoludňajšom zasedaní sa rokovalo o konferencii vo Viedni, na ktorej v novembri signatári Helsinskej deklarácie budú zase rokovať o tom, ako jednotlivé signatárske štáty vykonávajú a dodržiavajú ustanovenia tohto dokumentu najmä pokiaľ sa týka rešpektovania ľudských práv. Dr. Povolny referoval čo pripravuje ústredie Rady a Dr. Uhl o pripravách v Európe, na ktorých berú účasť aj československé organizácie. Podrobnú správu o porušovaní ľudských práv v Československu pripravujú Československá národná rada americká a Československé združenie v Kanade. V dôsledku toho každé slobodné Československo pripraví len záadne politické stanovisko k situácii v Československu, ktoré predloží americkej a západoeurópskym delegáciám konferencie.

RSC sa podujala tiež v spolupráci s inými organizáciami východoeurópskych exulantov, najmä s poľskou vládou v exile, usporadať tlačovú konferenciu. Predseda v.v. Dr. Povolny odišiel do Viedne, aby tam o akcii rokoval s predstaviteľmi Menšinovej rady českej a slovenskej vetve v Rakúsku a s organizáciami iných exulantských skupín.

Na zasedaní v Zürichu bolo tiež doporučené, aby vo Viedni v čase konferencie organizoval manifestáciu sprievod za účasti všetkých organizácií. Po rozprave boli prednesené rôzne návrhy na prehlbenie činnosti rady, na ktoré odpovedali Dr. Martin Kvetko a Dr. Mojmir Povolny. Zasedanie prijalo vyhlásenie k Týždňu európskych podmanených národov.

Jarmel Vojtěch Gruber.

Na zasedaní bolo vzpomenuť Vojtěcha Grubera, dlhoholného člena výkonného výboru Rady slobodného Československa, ktorý zomrel v Paříži. Vojtěch Gruber, nositeľ vysokých francouzských vyznamenání, vojak a bojovník proti nacistickým okupantům za války, československý vlastenec, nikdy neustal v činnosti pro návrat svobody a demokracie do Československa.

Prohlášení Rady slobodného Československa k Týdnu podmanených národů [tretí týden v cervenci].

Na základě usnesení amerického senátu z roku 1954 vyhláší každý ročně prezident Spojených států třetí týden července za Týden podmanených národů. Na svém zasedání 5. července v Curychu se zastupitelstvo RSC usneslo na tomto prohlášení:

Zastupitelstvo rady slobodného Československa považuje za nutné u příležitosti Týdne podmanených národů informovat a upozornit celou světovou veřejnost na krutý útlak, pod kterým musí naše národy žít. Za jedenáct roků

od podepsání Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v Helsinkách se v Československu v oblasti lidských práv nezměnilo. Komunistický režim presidenta Husáka ze všech východoevropských zemí nejdálejší porušuje lidská práva a základní svobody československých občanů. Nejdůležitější jsou tato práva a svobody porušovány v oblasti kultury a náboženství.

Česká a slovenská kultura je manipulována tak, aby úplně sloužila marxismu-leninismu a později tak zvaného reálného socialismu. Jejím hlavním úkolem je sovětižace Československe společnosti. Československý komunistický režim povoluje jen tu kulturní tvorbu, která této politice slouží.

V náboženské oblasti je útlak zaměřený k tomu, aby se Československo co nejdříve stalo ateistickou zemí. Jen Alžbetě převyšuje Československo v náboženském útlaku. Přitom československý komunistický režim podvídá světovou veřejnost tím, že se odvolává na své zákony 218/49 a 219/49, které dávají za příklad ústavou zaručené náboženské svobody; ve skutečnosti jsou tyto zákony protiústavní a jen nástrojem kontroly a útlaku církvi a náboženských společenství.

Hlavní příčinou tohoto stavu v Československu je zrada režimu presidenta Husáka na československých státních a českých a slovenských národních zájmech a nepřekonatelná servilnost Sovětskému svazu, v níž ani jeden ze satelitních režimů jej nenásleduje s tím méně převyšuje.

Když maďarský Kádár hovoří o potřebě rešpektovat národní zájmy při stavbě socialismu sovětského typu, když výhodněcky Honacker hledá cestu ke spolupráci s Německou spolkovou republikou a když dokonce i bulharský Živkov se snaží alespoň v oblasti hospodářské o spolupráci se Západem, československý Husák horlí jen za upevnění proletářského internacionálního a za totální rešpektování vedoucího postavení Sovětského svazu. Husákov režim neježe tuto politiku sám důsledně plní, ale nutí i ostatní satelity jí následovat.

Signatáři Závěrečného aktu se právě připravují na konferenci ve Vídni, na které podrobí revizi, jak jednotlivé státy plní ustanovení tohoto Aktu v oblasti lidských práv a základních svobod. Zpráva o tom, jak je tomu v Československu, bude nehorší. Neboť země, která se kdysi honosila systematickým humanitním demokracií, dnes žlape po lidských právech nejdůležitější a nejkřutější.

Zastupitelstvo Rady slobodného Československa přitom konstatuje, že právě v posledních letech se proti této prlitice zorganizoval v Československu zjevný odpor. Charta 77 přes neustálé pronásledování a všemožné šikánování manifestovala poukazovat na chyby a nedodržování československé ústavy a zákonů a mezinárodních závazků, jež na sebe československý komunistický režim vzal. Mohutné náboženské manifestace minulého roku jasně dokumentovaly, že naše národy odmítají ateismus a že chrání dědictví slovanských věrozvěstů Sv. Cyrila a Metoděje.

Všechny tyto činy odporu volají na pozornost a pomoc ze strany západního světa. Každá slobodného Československa doufá, že se našemu lidu tohoto povzuzení a pomoci na Konferenci a bezpečnosti a spolupráci v Evropě letos na podzim ve Vídni dostane.

V Curychu, dne 5. července 1986

Sokolský slet.

VI. slet Čs. sokolstva v zahraničí se konal v Curychu od 3. do 6. července. Účastnily se ho sokolské župy ze všech pěti kontinentů. Slavnostní otevření bylo 3. července za předsednictví starosty Sokolstva v zahraničí bratra Jana Waldaufa. Za řadu slobodného Československa slobodná Sokolstvo pozdravil předseda výk. výboru Dr. Mojmir Povolny a za stálou konferenci slovenských demokratických exulantů Dr. Martin Kvetko. Sletová vystoupení, kterého se účastnila také švýcarská tělovýchovná organizace, vyústilo v mohutnou manifestaci československého exilu za návrat svobody, nezávislosti a demokracie do naší vlasti.

ACEN ve Washingtoně.

Dne 13. června byla delegace Shromáždění podmanených národů (ACEN) ve Washingtoně, kde navštívil úřad pro národní bezpečnost v Bílém domě, Ministerstvo zahraničních věcí a zahraniční výbor senátu. Radu slobodného Československa v delegaci představoval místopředseda výkonného výboru Dr. Martin Kvetko.

Mezinárodní styky členů RSC.

Dr. Bohumír Bunža, člen předsednictva Rady slobodného Československa, a čelný představitel čs. křesťanské demokracie se účastnil na pozvání italské křesťansko-demokratické strany jejího kongresu v Římě 26-30. května. Ve dnech 4-6. června se účastnil Generálního shromáždění Křesťansko-demokratické internacionály v Lisabonu jako předseda křesťansko-demokratické unie střední Evropy, která je členem Internacionály. Ve svém projevu Dr. Bunža vylíčil tíživou situaci zemí za železnou oponou a poukázal na oživní zájmu mladých lidí o kulturní a náboženské hodnoty v Československu, čehož důkazem byla manifestace na moravském Velehradě. Předsedou křesťansko-demokratické internacionály byl zvolen předseda italské křesťansko-demokratické strany Flaminio Piccoli, gen. sekretářem Luis Herrera Campíns, býv. prezident Venezuely. Dr. Bunža byl zvolen členem výkonného výboru.

IMPORTER

VALAŠSKÉ PAPIČE

dokud zásoba
postací

Velikosti 6—12

Nízké ceny!

MACH

3720 W. 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

vyjadřuje stanovisko Charty k tragedii v Černobylu; dokument Charty předaný konferenci v Bernu dne 21. května 1986; dokument Charty č. 25/85 o plánovaných restrikcích čs. vlády ve věci cestování do Maďarska; protestní dopis 11 československých občanů ve věci jedné rozdělené rodiny, který byl odeslán konferenci v Bernu; dále sdělení ve věci styků zaměstnanců Československé akademie věd s cizinci; dokumenty, které čs. vláda vydává čs. občanům, kteří požádali o emigraci.

3. Ve věci slíbených úprav čs. zákonů, aby odpovídaly přijatým zásadám v mezinárodním jednání - dokument Charty č. 7/85 - návrh na úpravu čs. zákonů; dále dokument Charty č. 19/85 k 10. výročí podepsání Helsinské dohody a dokument Charty č. 9/86 k 10. výročí přijetí do čs. legálního systému Mezinárodní charty o nezadatelných lidských právech.

4. V dokumentaci také byly znovu předloženy návrhy Charty, které připravila v r. 1979 pro konferenci ve Vídni, dále Bílému domu, Helsinské komisi a zaslán NATO do Bruselu a některým západním delegacím.

-afa-

Hamburg - Dvanáct rezervistů východoněmecké armády se pokoušelo uprchnout z východního do západního Berlína tím, že chtěli vyhodit do povětří zděnou přepážku v tunelu podzemní dráhy pod Berlínskou zdí, oddělující od sebe obě části měst. Šest rezervistů však bylo postříleno východoněmeckými strážci a šest zbývajících bylo chyceno a ihned bez soudního řízení popraveno. K tomuto pokusu došlo prý už 7. května; západ se však o tom dozvěděl teprve nyní. Detaily zůstávají neznámy.

● ● ●
Tokio - Japonským genetikům se podařilo vypěstovat nový druh rýže, jejíž zrno je velké jako burský oříšek: je čtyřikrát těžší, dvakrát delší a jedenapůlkrát tlustší než je obyčejné rýžové zrno. Tento nový druh rýže je však méně chutný než je rýže obyčejné velikosti. Toto nové velké zrno bylo získáno křížením různých druhů japonské, čínské a laoské rýže.

Pravidelné české bohosluby jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st. Ave.

I když se naše životodárná zeměkoule otáčí kolem sluníčka stále stejně pravidelným tempem, lidské události naplňují její jednodenní otáčení někdy překotněji, a někdy jen ospale pomalu. - V době dovolené našich zaměstnanců se letos přihodilo několik, veškerým světovým tiskem zaznamenaných událostí, které našim čtenářům připomínáme alespoň telegraficky a obrázkově.

Konaly se různé pouti, ve švýcarském Curychu se začátkem července sjeli naši krajané ze všech pěti světadílů na VI. Slet sokolstva v zahraničí, v jehož rámci „sjezdovali“ i muklové z komunistických koncentráků, staronoví hledači nápravy politické reprezentace našeho exilu, kteří to dozajista

myslí poctivě s naší vlastní národem, ale zřejmě asi ve svém idealistickém nadšení pozapomínají na to, že je daleko snadnější něco nového zakládat na papíře než denně vytrvale a obětavě pracovat na zlepšení a lepší výkonnosti stávajících a vždy zlepšitelných zasloužilých organizací.

Pak diváci ve světě byli svědky velkého sucha a nádherné solidarity amerických farmářů s kolegy v postižených krajích USA, jimž se samozřejmě obětavostí přivázeli seno a píci, aby nakrmili jejich dobytek; v různých částech států Kalifornie došlo k vážným seismickým otřesům půdy, a v USA i v Anglii byly dvě svatby ve významných rodinách, z nichž jsou tyto dva fotografické záběry.

Anglický královský princ se svou nevěstou Sarah Ferguson při návratu z chrámu Westminster Abbey.

Zdeněk Mareš:

Záře ze zlaté kopule chrámu

Bylo to těsně před velikonočními, kdy mě upoutal barevný velký plakát s typickými věžemi ruských kostelů. Nápis psaný tučným písmem zval na přednášku o životě křesťanů žijících v Sovětském svazu. Přestože nešlo o nic nového, zúčastnil jsem se. A nelituji.

Přednášejícím byl sovětský (křesťanský) disident Anatolij Levitin - Krasnov, který nyní žije ve Švýcarsku. Heslem celého večera, čemuž odpovídala i atmosféra mezi posluchači, bylo jeho životní motto: „Království Boží je uvnitř nás“. V duchu tohoto hesla, aniž by něco zveličoval, dokázal Krasnov pravdivě hovořit o situaci a o sociálních a ekonomických problémech, které jsou pro Sovětský svaz tak charakteristické. V další části přednášky se zabýval těžkou situací křesťanů a poutavě přiblížil i životní podmínky, ve kterých žijí. Pro konkrétní příklady nemusel chodit příliš daleko. On sám totiž prožil celých deset let v pracovním táboře. Až po propuštění z „lágru“ mohl v roce 1974 opustit Sovětský svaz.

Co však říká o oněch letech, dalo by se říci, prožitých bez účelu? Na to odpovídá slovy samotného Ježíše Krista: „Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jim patří nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně proklínat, pronásledovat a vylhaně vám přepisovat každou špatnost“ (Mat 5, 10-11).

Pronásledování jsou ve své podstatě jen dějiny hříchu a boje proti Bohu. Začínají tam, kde začíná odpor vůči plánům Boha a Boží lásce: Stačí jen

otevřít Písmo sv. a vidíme: Kain zabil Abela jen proto, že Abel byl spravedlivý. Byli pronásledováni i proroci, velcí ochránci víry, a to jen proto, že byli spravedliví. Celé dějiny spásy jsou dějinami pronásledování. V Egyptě, v Babylonii, od nejstarších dob až po časy Ježíše Krista, který také jako oběť pronásledování spravedlnosti skončil na popravišti.

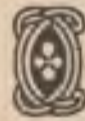
Ježíš říká apoštolům: „Když pronásledovali mne, budou pronásledovat i vás“ (Jan 15,20). Přes celou řadu pronásledovatelů pronásledování nekončí. Je tedy na světě dost blahoslavených, blahoslavených proto, že jsou pronásledováni pro spravedlnost a pro Jeho jméno. A právě k těmto Ježíš jasně a závazně říká: „Kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem“. A na jiném místě opět: „Důvěřujte, já jsem přemohl svět.“

Ruský křesťanský spisovatel Krasnov opakuje: „Velkou odměnou pronásledovaných je ‚Království‘. Království, které začíná už zde na této zemi a právě dnes, i když ještě ne tak dokonale. Království, které je ve znamení Kristova pokoje. Království, které je plné lásky a naděje. Představuje duši našeho bližního, ba dokonce, třeba i duši našeho nepřítele.“ Když sv. Štěpán umíral mučednickou smrtí, stál nedaleko nějaký Šavel, jenž se později stal velkým „apoštolem národů“. Vždy se najde někdo, kdo ve skutečné oběti křesťana znovu najde život. Krasnov říká: „Pro mne roky prožité v lágru měly velký a nekonečně hluboký význam, protože díky velkému Stvořiteli vím, že Království Boží je i uvnitř nás. Když toto pochopíme, teprve potom můžeme očekávat s nadějí a důvěrou třeba i ‚velké změny‘, které by mohly mít celosvětový význam.“

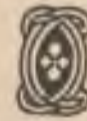

Novomanželé Schlossbergovi. Kdo by dnes rozpoznal v nevěstě malou Karolino Kennedyovou, která přirostla v 60. letech všem Američanům tolik k srdci?

Prosíme
oznamte nám včas
změnu své adresy

1985
13. SRPNA
1986

VROUCÍ VZPOMÍNKA

Letošního 13. srpna budeme vzpomínat prvního výročí odchodu na věčnost mého drahého manžela, starostlivého otce a dědečka, pana

MILOŠE HAJNÉHO

jehož tělo odpočívá na hřbitově „Královny nebes“ v očekávání druhého Kristova příchodu a vzkříšení z mrtvých.

Výroční zádušní mše sv. za spásu jeho duše bude obětována v sobotu 9. srpna 1986 v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru - (2414 So. 61st Ave.) - v 6:15 hod. večer.

Děkujeme všem, kdo si s námi na něho vzpomenu v tiché modlitbě.

Růžena HAJNÁ, ovdovělá manželka;
Miluška BROŽKOVÁ s rodinou, dcera.

Janov, Itálie. — Soud města Janova vynesl 10. července své rozsudky proti třem palestinským teroristům, únoscům italské výletní lodi „Achille Lauro” - (z nichž jeden - Youssef Magid Moldi - pravděpodobně zavraždil 69-letého amerického invalidu Leona Klinghoffera) - k trestům vězení od 15 do 30 let. Dvě Klinghoffery dcery vyslovily své zklamání nad tímto příliš mírným rozsudkem proti vrahům svého otce. Hlavní strůjci tohoto pirátství, palestinský guerilový vůdce Mohammed Abbas a dva blízcí spolupracovníci, kteří nebyli u soudu přítomni, byli odsouzeni na doživotí, avšak tento rozsudek proti obžalovaným „in absentia” nemá žádný praktický význam. Jak známo, Abbas byl italskou vládou propuštěn na svobodu hned po nuceném přistání egyptského letadla na Sicilii, ačkoliv americká vláda požadovala jeho zatčení.

Manila. — Presidentka Aquinová a její ministři rozhodli 9. července, že političtí a vojenští vůdci dvoudenní vzpoury proti nynější filipínské vládě nebudou soudně stíháni, složí-li přísahu věrnosti na ú-

tavu a tím se nové vládě podřídí. Jak známo, Arturo Tolentino, kandidát na místopresidentství za Marcose, obsadil nedávno spolu se čtyřmi generály a 300 vojáky Manilský hotel a prohlásil se zatímním prezidentem, dokud se Marcos nevrátí do země, aby sám vykonával presidentskou funkci. Tolentino a ostatní vůdci rebelie však odmítli požadovanou přísahu složit. Čeká se tedy, co bude dále; Aquinová jim chtěla jejich čin prominout v úsilí o dosažení národní jednoty. Ve dnech 13. a 20. července policie rozehnala Marcosovy přívržence, kteří chtěli v Manile opět demonstrovat. Dne 20. července Marcosovi přívrženci utloukli k smrti jednoho přívržence Aquinové, který měl na sobě charakteristický žlutý úbor, který nosili její přátelé za předvolební kampaně. - Na Hawai Marcos prohlásil, že s touto vzpourou neměl nic společného, avšak bylo zjištěno, že v době vzpoury byl se vzbořenci sedmkrát v telefonickém spojení.

Havana. — Matka Terezie z Kalkuty, navštívila kubánského komunistického presidenta Fidela Castro a prý od něho ob-

LETEM

SVĚTEM

držela dovolení, aby její řeholní „sestry charity” založily na Kubě svůj konvent. Nebudou tam však pracovat mezi „nejchudšími z nejchudších”, jako v Kalkutě - (kubánská vláda totiž tvrdí, že komunismus odstranil na Kubě veškerou chudobu) - nýbrž budou se tam věnovat kontemplaci a náboženské činnosti. - Matka Terezie má dnes své řádové sestry v 75 zemích světa a povolání do jejich konventů nechybějí, ačkoliv řeholní život sester charity je velmi strohý.

Washington. — Ve Spojených státech je lékařské ošetření považováno za jedno z nejlepších v pokročilých zemích, avšak je jedno z nejhorších po stránce sociální. Každý šestý Američan si nemůže dovolit mít své vlastní lékařské pojištění; a protože pak není schopen za nákladné lékařské ošetření zaplatit, raději lékařskou pomoc nehledá. Asi 45 milionů Američanů je oficiálně považováno za chudé - to v USA znamená, že jejich roční individuální příjem je nižší než 5,250 dolarů a u čtyřčlenné rodiny nižší než 10,650 dolarů. Z těchto lidí na 37 milionů nemá žádné zdravotní pojištění. Federální výpomoc chudým lidem na léčebné ošetření je stále více omezována a kandidáti podléhají stále přísnějším předpisům; tak v letech 1981-85 asi milion Američanů ztratil nárok na tuto výpomoc. Ovšem, v okresních nemocnicích jsou ošetřeni bezplatně.

Washington. — V týdnu začínajícím 7. července, se

narodil pětibilionový pozemšťan. Narozené dítě mělo 90 % pravděpodobnost, že bylo občanem některé země Třetího světa, že se tedy narodilo chudé, bude trpět hladem, nedostane se mu náležitého školního vzdělání a bude musit zápasit o to, aby se udrželo při životě. - V týdnu od 7. do 13. července se na celém světě narodilo dalšího půldruhého milionu lidí; za celý rok 1986 se narodí 87 milionů dětí. V r. 1999 bude mít naše zeměkoule 6 bilionů lidí, v r. 2010 pak sedm bilionů a v r. 2022 už osm bilionů (evropských miliard). - Podle odhadů demografů bylo v Kristově době na světě jen asi 250 milionů lidí, v r. 1750 pak 750 milionů, v r. 1800 jeden bilion, v r. 1930 dva biliony, v r. 1960 tři biliony, v r. 1975 čtyři biliony a v druhém týdnu července 1986 pět bilionů.

Lagos. — Před 16 roky skončila v Nigerii krvavá válka mezi křesťanským kmenem Ibo a většinovými mohamedánskými kmeny, z nichž nejmočnější jsou Hausa. Ibové, jejichž území je bohaté na zemní olej, uhlí a různé kovové rudy, se pokusili odtrhnout se od ostatku země. Hausa a ostatní mohamedánští fundamentalisté však s pomocí západní Evropy i komunistických zemí nakonec zvítězili, Ibové byli poraženi a jejich snahy o sebeurčení zmařeny. Vítězové se tehdy honosili, že prý nebudou podniknuta odvetná opatření, a že pouze bude usilováno o národní smíření. Ve skutečnosti však tyto sliby

nebyly dodrženy; odvetné kroky proti Iboům stále trvají. Na území Iboů mosty, budovy, železnice a cesty, zničené za války, zůstávají neopravené; průmysl není na území Iboů rozšiřován a nová odvětví tam nejsou zaváděna, ačkoliv se všude jinde v Nigerii investuje a staví. Ibové jsou vylučováni z vládních a veřejných služeb i přesto, že k tomu mají potřebné kvalifikace, a všeobecně je proti nim prováděna tvrdá diskriminace. Po skončení války vláda ukradla Iboům všechna bankovní konta, čímž tam byly střední třídy rázem ochuzeny. Tak v dnešní Nigerii není o národním smíření ani řeči a tribální nenávist tam nejen pokračuje, ale dokonce se rozrůstá a zintenzivňuje.

Chicago. — Jaký je postoj jihoafrické katolické církevní hierarchie vůči vládní politice odloučení ras? Arcibiskup Hurlley z Durbanu, místopředseda Katolické konference biskupů Jižní Afriky, který už v 60 letech přijímal do svých vyšších diecézních škol nadané černošské studenty, promluvil o této věci za své návštěvy v Chicagu v polovině června 1986. Řekl, že všechny křesťanské církve s výjimkou holandské reformované církve, která vládu k její politice „apartheidu” dokonce vyzývá, zamítají nejhorší přehmaty politiky oddělení ras, požadují osvobození černošské většiny, avšak zároveň odsuzují užití násilí pro dosažení politického vyrovnání. Jeho vyhlídky do budoucnosti na rychlé vyřešení jihoafrického problému jsou pesimistické. Z jedné strany se

PODARĪLO SE NÁM KOUPIIT

kolekce „ČESKÁ” jemně broušeného křišťálového skla, BIEDERMEIER dvojité křišťálo, EGERMANN tmavo červený leptaný křišťál a jiné moderní barevné sklo z Československa. Přijďte se podívat.

Na cestě z Československa máme velkou zásilku keramiky, panenek a nových věcí, které jsme dříve neměli a sami ještě nevíme jak vypadají.

Také máme na skladě české granáty, kuchyňské potřeby, koření, byliny, čaje z Československa, pentle ke krojům, šátky na hlavu, importované cukrovinky, kuchařské knihy, panenky v čsl. krojích, české a slovenské rekordy, kazety, české knihy, učebnice a slovníky, náboženské sošky a růžence a mnohé jiné.

Martina Navrátilová: „Já jsem já” (autobiografie světoznámé tenistky). Ilustrované, brož., \$15.00, pošt. \$16.25.

Autoatlas Československa, \$6.50, pošt. \$7.95.

V. Páral: Soukromá vichřice, Mladý muž a bílá velryba, \$6.75, pošt. \$8.25.

Emma Jarošová: Dům u dvou skotiků (roztomilé vyprávění pro milovníky psíků a jiných zvířátek), \$8.50, pošt. \$10.00.

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zaplatili o 7¢ více na státní daň.

F. PANCNER, Inc. 6514 West Cermak Rd.,
BERWYN, ILL. 60402 ☎ (312) 484-3459.

Zástupce

Tuzex

dárkové společnosti do Československa.
Přijďte se podívat, rádi Vás obsloužíme.

Obchodní Denně od 9:30 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
hodiny: V sobotu od 9:00 hod. ráno do 6:00 hod. večer.
V neděli zavřeno.

NEPŘEHLÉDNĚTE: Obchod bude zavřen od 4. do 11. srpna 1986 kvůli dovolené.

VDĚČNĚ VZPOMÍNÁME

na své rodáky a dlouholeté přátele, manžele

Frank KOTÁSEK
* 1.VIII.1901
v Těšicích u Hodonína
† 16.VIII.1982
Harbert, MI.

Kristina KOTÁSKOVÁ
* 20.XI. 1907
na Slovensku
† 11.XII.1981
Harbert, MI.

Urny s jejich popelem byly uloženy ve společné schránce v mausoleu hřbitova Woodlawn ve Forest Park (section # 136, schránka # 24.)

Na letošní 16. srpen připadne již 4. výročí úmrtí Franka Kotáska.

Děkujeme všem, kdo je znali a kdo si společně s námi v tyto dny na ně vzpomenu v tichém zamyšlení a upřímnou modlitbou.

Steve a Marie NOVÁKOVI
s rodinou z North Riverside, Ill.

mu zdá nepochopitelné proč ti, kteří drží vládní moc, nez-moudří a neustoupí od své politiky apartheid; z druhé strany se pak obává, že černoši si „vezmou své osudy do svých vlastních rukou“ a provedou všeobecnou krvavou revoluci, podporovanou z jedné ciziny důsledně proradně a z druhé naivně. Předtím asi dojde v Jižní Africe k ekonomickému zhroutilí a možná také k zásahu ciziny do jihoafrických záležitostí. Politický a ekonomický nátlak ciziny nebude mít na jihoafrickou menšinou vládu žádný účinek. Ekonomické sankce budou velmi škodlivé jak pro černochoy, tak i pro bělošské podnikatele a majitele továren. Některé podniky budou zavřeny, jiné budou musit omezit svou výrobu a činnost. To však přivede pouze zorganizování ekonomie jako v době války, či ve stavu obležení; bělošská vláda tím ale asi své názory nez-mění. Černoši sice vědí, že ekonomické sankce jim velmi uškodí, avšak říkají, že věci už nemohou být horší než jsou, a proto všichni bez rozdílu plně takové sankce schvalují. Režim je rozhodnut, udržet si za každou cenu plnou nadvládu nad černošskou většinou. Proto na obzoru čeká násilí a krveprolití se všemi bídami, které z toho budou následovat. Katolíci sice vidí jakési ospravedlnění v ekonomických sankcích, avšak zároveň také vidí bolest a hrozné utrpení, které by z jejich provádění plynuly. Proto se zdráhají dát svůj plný souhlas k takovým sankcím. A jako to činili dosud, tak i v budoucnu se prý budou hledět přizpůsobit změnám situace.

● ● ●
Chicago. — Transplantace srdce dnes stojí \$95,000, jater \$110,000, ledvin „jen“ \$35,000. Podle jedné odborné studie více než 14 tisíc Američanů umírá ročně, protože není dostatek srdcí k transplantaci; pouze se jich nalezne 500 až 1,300. Transplantací jater by se mohlo zachránit asi 9,500 životů ročně, avšak k dispozici je pouze asi 1,800 orgánů. Transplantací ledvin by bylo možno zachránit 10 až 12 tisíc Američanů, avšak k dispozici je pouze asi 8 tisíc lidských ledvin. Celkem by tedy bylo možno zachránit ročně životy až 36 tisíc Američanů pomocí transplantací srdce, jater a ledvin, avšak pouze asi 11 tisíc hledaných orgánů je k dispozici. Ne každý, kdo zemře, může totiž být dárce orgánů. Orgán musí být od pacienta, který je mozkově mrtev, avšak je uměle udržován při životě. Celkem 20 až 22 tisíc mladých

dospělých lidí je v USA ročně zabito při různých nehodách, avšak počet orgánů k dispozici je mnohem menší. Může se například užít pouze srdce člověka, jemuž není více než 35 let, a kromě toho příbuzní umírajícího pacienta k tomu musejí dát souhlas, čehož se často nedosáhne. Velkým etickým problémem je potom učinit výběr pacientů, u kterých má transplantace být provedena. Obyčejně se vyberou osoby, které jsou nejvíce nemocné, a u kterých je nejvíce pravděpodobné, že operace bude úspěšná. Mladším pacientům se dává přednost před staršími. Celá třetina Američanů nemá vhodné pojištění pro krytí vysokých výloh za transplantaci; při výběru pacientů pro transplantaci se však nevylučují chudí lidé, kteří nejsou schopni za operaci zaplatit, anebo kteří nejsou kryti pojištěním. V r. 1985 bylo v USA provedeno 719 transplantací srdce (v r. 1983 jich bylo provedeno pouze 164), 602 transplantací jater a 7,800 transplantací ledvin. U transplantace srdce 80 % pacientů přežije s novým srdcem jeden rok a více než 50 % jich přežije pět let. Při transplantaci jater 80 % recipientů přežije operaci jeden rok a 50 % od jednoho do pěti let; u dětí je toto procento přežití vyšší než u dospělých. Při transplantaci ledvin 95 % recipientů přežije operaci jeden rok a 91 % jich přežije operaci tři roky, dostanou-li orgán od svých živých příbuzných, protože člověk může žít i jen s jednou ledvinou. Jsou-li dárce orgánu jiné osoby než příbuzní, procento osob, které operaci přežijí, je poněkud nižší.

● ● ●
Washington. — Reaganova vláda sice stále snižuje výdaje na sociální výpomoc a služby, avšak zároveň zvyšuje výdaje na stále nutné zbrojení a vojenskou výpomoc cizině a Izraeli, a proto schodek federálního rozpočtu stále vzrůstá. James Miller, ředitel federálního rozpočtu v Bílém domě, přiznal 14. července, že ve finančním roce 1986, schodek federálního rozpočtu asi dosáhne výše 220 bilionů dolarů, což bude o 50

bilionů více než federální vláda předvíдалa. Už nyní se také čeká, že ve finančním roce 1987 bude federální schodek o 10 až 30 bilionů dolarů vyšší než se plánovalo. Letos bude na národní obranu vydáno o 8 bilionů dolarů více než se původně mysliło. Tato skutečnost však prý - podle mínění odborníků - nebude mít žádný významný vliv na všeobecný ekonomický život.

● ● ●
La Paz. — Na žádost bolivijské vlády 160 specializovaných amerických vojáků, vybavených letadly, helikoptéry a různými moderními zbraněmi, se v džunglích provincie Beni ve východní Bolívii účastní po boku bolivijské armády, útoku na 35 velkých továren, tajně vyrábějících drogu kokain, potom podloudně dopravovanou do Spojených států a do západní Evropy. Podloudní obchodníci s kokainem užívají asi 100 letadel a asi 600 tajných letišť v džungli; za svůj kokain obdrží téměř 600 milionů dolarů ročně, zatímco Bolívie obdrží za svůj veškerý zahraniční obchod pouze asi 500 milionů dolarů. Podle odhadů - 150 až 245 tisíc akrů půdy je v Bolívii užíváno pro pěstování rostliny koky. Snahy bolivijské vlády zničit úrodu koky však byly prý dosud bezúspěšné.

● ● ●
Washington. — Jihovýchod Spojených států, to jest zejména státy Tennessee, Severní Karolina, Jižní Karolina, Georgie a Alabama, byly v červenci postiženy katastrofálním suchem a zároveň vedry kolem 100 stupňů Fahrenheita. Byla tam ve velké části zničena polní úroda, žízni zahynulo na milion kuřat, pro dobytek není píče a 48 lidí zahynulo v důsledku veder. Hmotné škody se odhadují na dva biliony dolarů. Farmáři z různých států Unie tam nyní posílají celé vlaky a nákladní auta dodávek sena pro domácí zvířata, avšak poskytnutá výpomoc zdaleka nestačí křýt skutečné potřeby.

● ● ●
Fresno. — Ve dnech 8.-21. července byla v Kalifornii podél trhlíny San Andreas řada měst

postižena zemskými třesy o síle 5.1 až 6.2 stupňů Richterovy stupnice. Na různých místech byly cesty poškozeny a několik obytných domů pobořeno. Největší škody byly způsobeny ve městě Bishop s 5,000 obyvateli, ležícím v pohoří Sierra. Nikdo však přitom nepřišel o život.

● ● ●
Jeruzalém. — Letos v říjnu musí izraelský ministerský předseda Shimon Peres předat svou funkci Yitzhaku Shamirovi, předsedovi radikální koalice Likud. Zatímco Strana práce by chtěla vrátit hlavní arabská území Palestincům výměnou za mír, Likud má v plánu úplnou anexi zabraných palestinských území a konečnou likvidaci tamního nežidovského obyvatelstva. Peres nyní učinil poslední pokus o záchranu možnosti dospět k mírovému urovnání palestinského problému a tím k lepšímu vztahům s arabskými sousedy Izraele. Na pozvání marokánského krále Hassana II., politicky umírněného arabského vládce, odletěl tajně 21. července na dvoudenní návštěvu Maroka k jednání s Hassanem o možnostech míru na Blízkém východě. Podle slov samotného Perese dříve se už dvakrát tajně setkal s marokánským králem, aby s ním jednal o Blízkém východě. Hlavním cílem této poslední návštěvy bylo, aby obě strany vzájemně poznaly své pozice. Hassan byl v té době předsedou 21-členné Arabské ligy. Nikdo nečekal, že na této schůzi budou učiněna nějaká velká rozhodnutí; oba státníci setrvali na svých hlavních pozicích. Mimo jiné hovořili o plánu na mír, který připravily členské země Arabské ligy na své vrcholné schůzi ve Fezu v r. 1982; Izrael má výměnou za mír vrátit všechny obsazené arabské země, včetně východního Jeruzaléma; má být založen nový, nezávislý palestinský stát; Izrael musí uznat roli PLO při příštích jednáních o míru. Peres odmítl přijmout tyto požadavky v jejich celistvosti. Hassan ze své strany odmítl žádost Izraele, uzavřít s arabskými sousedy separátní mír. Členské země

Arabské ligy totiž žádají uzavření mezinárodní mírové smlouvy o Blízkém východě; velké mocnosti by se při tom zúčastnily mírových jednání. V závěrečném komuniké bylo oznámeno, že tato schůze byla „začátkem nových snah o mír,“ a že v podobných schůzích se bude pokračovat. Na této schůzi tedy nebylo nic vyřešeno - (což se čekalo) - měla však být jakýmsi novým začátkem pro další diplomatickou činnost obou stran pro hledání míru mezi Araby a Izraelem. Spojené státy a umírněné arabské země projevíly uspokojení, že k této schůzi vůbec došlo; radikální arabské země, Sýrie, Libye, Maroko, a také PLO, však tuto schůzi odsoudily a považují ji za Hassanovu zradu arabské věci. Sýrie přerušila s Marokem diplomatické vztahy. - Muslimští fundamentalističtí teroristé proto ihned podnikli útok na marokánské velvyslanectví v Bejrútu. Dne 27. července pak král Hassan rezignoval ze své funkce předsedy Arabské ligy, protože někteří její členové protestovali proti jeho schůzi s izraelským ministerským předsedou.

● ● ●
Washington. — Američtí vědci připravili novou vakcinu proti nebezpečnému zánětu jater „B“, který může vést k rakovině jater. Podle odhadů asi 800 tisíc až milion Američanů jsou nositeli zárodku zánětu jater „B“ a každoročně je hlášeno na 200 tisíc nových případů onemocnění. Nejvíce trpí touto nemocí obyvatelé některých částí Asie. Nová vakcina byla připravena genetickým inženýrstvím; je to poprvé v dějinách, že vakcina byla připravena touto cestou a čeká se, že stejnou cestou budou připraveny také vakciny proti jiným chorobám. Byla tedy zahájena nová éra v přípravě vakcín. Dosud byly vakciny připravovány z krevního plasma; jejich nevýhodou jsou jejich vedlejší účinky, které mohou být vážné. Tato vakcina už byla schválena US vládou. Čeká se, že bude v běžném užívání od ledna 1987.

LÉKÁRENSKÝ TELEFON: DOMÁCÍ TELEFON:
☎ 484-0106 / 749-0281

Poslání léků vašim příbuzným či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLEČEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R.P.H.

NAPROTI BERWYNSKÉ RADNÍCI

6705 West 26th STREET, BERWYN, Illinois 60402

**COMMERCIAL
NATIONAL
BANK**

Special Service for Special People

Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402

Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650

ALL PHONES:
484-0800

SPORT

KOPANÁ VE SVĚTĚ

OH - KANADA

Tony Waiters, trenér kanadského národního mužstva se vzdal své funkce a je možné, že Bruce Wilson (bývalý hráč Chicago Sting), jeho funkci převzme.

To však neznamená, že Waiters končí s kopanou; ba naopak! Již dnes připravuje novou profesionální ligu pouze pro Kanadu.

Fred Stambrook, prezident Kanadské asociace, má v plánu udělat dvě ligy: východní, ve které by hrály kluby z Ontaria, Quebecu, a pacifickou ligu, kde by hrály kluby z Britské Kolumbie, z Albery, Saskatchewanu a Manitoby.

Fred Stambrook doufá, že již v nové sezoně roku 1987 bude mít každá liga po 12 klubech.

Je našim přáním, aby se to našim sousedům na severu podařilo. Nápad je to velmi dobrý, avšak dosud nevěříme tomu, že tato kanadská fotbalová asociace obdrží dostatečnou finanční podporu, aby se udržela nad vodou.

★

ČSNRA - ODBOČKA „28. ŘÍJEN“ pořádá

TENISOVOU SOUTĚŽ pro krajany a exulanty československého původu
V SOBOTU dne 6. ZÁŘÍ t.r. na hřištích Morton - West High School, Harlem & 24. ulice, Berwyn.

Soutěžit se bude:

- 1) v pánské dvouhře
- 2) v dámské dvouhře
- 3) v pánské čtyřhře
- 4) v dámské čtyřhře
- 5) ve smíšené čtyřhře

Zveme všechny činné hráčky a hráče v chicagské metropolitní oblasti k účasti na této soutěži. Jednotlivcům, kteří mají zájem o kteroukoliv čtyřhru a nemají spoluhráče, bude partner vyloučen před zahájením soutěže.

Zápisné je \$5,- za jednotlivce, \$10,- za dvojici.

Přihlášky přijímá: Ota Karásek, 2712 S. 58th CT. Cicero, IL 60650, ☎ 656-9581.

(V případě nepříznivého počasí se soutěž odkládá na neděli 7. září 1986, případně o týden později.)

Za předsednictvo
Odbočky „28. říjen“ ČSNRA
Rozina Nehasilová
předsedkyně

SPORT VE ZKRATCE

Bývalý předseda F.I.F.A. Sir Stanley Rous zemřel ve věku 94 let.

*

Polská asociace potrestala šest klubů První ligy, jejichž hráči za úplatky nehráli jak by sportovci měli hrát. „Prodání či zakoupení bodů se v Polsku nebude trpět,“ řekl předseda federace Ed Brzostowski.

*

Hana Mandlíková se v Praze nečekaně provdala za českého Australana Jana Sedláka. Bude nyní Hana Sedláková reprezentovat Austrálii?

*

Sting, profesionální fotbalový klub v Chicagu, má nového trenérového asistenta. Mike Grbič byl propuštěn a jeho místo převzme Němec Eric Geier.

*

Nová fotbalová sezona roku 1986-87 bude v Československu zahájena 21. srpna opět za účasti 16 klubů.

*

Světově známý cyklistický závod „Tour de France“ - se stal letos kořistí Američana Grega Lemonda, který měl čas 100 hodin, 35 minut a 19 vteřin. Druhý byl Francouz Bernard Hinault, jenž dojel do cíle o 3 minuty a 10 vteřin později.

***

Pohár federace“ v Praze

Tenis:
USA - Československo 3:0

Martina Navrátilová se ukázala ve výborné formě a dopomohla mužstvu USA k hladkému vítězství nad týmem Československa.

Bylo to poprvé po jedenácti letech co se Martina objevila v Praze, tentokrát však jako reprezentantka mužstva USA a už také jako světová hráčka číslo jedna.

Martina dopomohla mužstvu USA dostat se až do finále, kde musela nastoupit proti domácímu mužstvu Československa. „Sport je sport“ a každý sportovní fanďa ocení výborný výkon jednotlivců. To se také stalo v Praze. Martina

nejdříve porazila Hanu Mandlíkovou - Sedlákovou 7:5, 6:1, a pak spolu s Chris Lloydovou porazily Sukovou s Mandlíkovou 6:4, 6:2.

7,000 diváků vidělo prvotřídní tenis a také odměnilo hráčky dlouhotrvajícími ovacemi.

Martina sama byla velmi mile překvapena nadšeným potleskem a se slzami v očích řekla: „Takové přivítání v Praze jsem si ani ve snu nepředstavovala.“ - Celá Štvanice volala: Martina, Martina...!

Dosavadní vítězové „Poháru federace“

Dámské MS

1963	USA—Austrálie	2:1
1964	Austrálie—USA	2:1
1965	Austrálie—USA	2:1
1966	USA—Z.Německo	3:0
1967	USA—Anglie	2:0
1968	Austrálie—Holandsko	3:0
1969	USA—Austrálie	2:1
1970	Austrálie—Z.Německo	3:0
1971	Austrálie—Anglie	3:0
1972	Jižní Afrika—Anglie	2:1
1973	Austrálie—Jižní Afrika	3:0
1974	Austrálie—USA	2:1
1975	Československo—Austrálie	3:0
1976	USA—Austrálie	2:1
1977	USA—Austrálie	2:1
1978	USA—Austrálie	2:1
1979	USA—Austrálie	3:0
1980	USA—Austrálie	3:0
1981	USA—Anglie	3:0
1982	USA—Z.Německo	3:0
1983	Československo—Z.Německo	2:1
1984	Československo—Austrálie	2:1
1985	Československo—USA	2:1
1986	USA—Československo	3:0

★

AMERIKA - F.I.F.A. 6:5 (2:2, 4:3)

Přes 80,000 diváků přišlo na Rose-Bowl stadion v Pasadeně, California, aby byli svědky zápasu vybraných mužstev Ameriky proti ostatnímu světu pod jménem FIFA.

Mužstvo Ameriky hrálo s následujícími hráči: Brankáři:

Pumpido - (Argentina) a Fernandez - (Paraguay). Obránci: Caligiuri - (USA), Josimar a Cesar - (oba Brazílie), Brown - (Argentina). Záložníci: Falcao, Alemao - (oba Brazílie), Maradona - (Argentina), Romero - (Paraguay), Negrete - (Mexiko). Útočníci: Cabanas - (Paraguay), Sanchez (Mexiko), Servin - (Mexiko), Da Silva - (Uruguay).

Mužstvo FIFA: Brankáři: Jenning - (Sev. Irsko) a Dasayev - (SSSR). Obránci: Herman - (Švýcarsko), Butcher (Anglie), Park - (Jižní Korea), Belanov - (SSSR), Amoros - (Francie). Záložníci: Magath - (Záp. Německo), Strachan - (Skotsko), Lerby - (Dánsko), Timouni - (Maroko), Stielige - (Záp. Německo). Útočníci: Rossi - (Itálie), Rocheteau - (Francie), Conti - (Itálie).

Zápas začal opatrně a bylo to mužstvo FIFA, které se již v 17. minutě ujalo vedení, když Angličan Terry Butcher pěknou hlavičkou umístil míč do sítě. Přes mnohé šance na obou stranách tento výsledek zůstal do konce poločasu.

Ve druhém poločase ve 49. minutě Ital Paulo Rossi, obdržel pěkné podání od Němce Magatha a lehce skóroval 2:0. Mužstvo Ameriky se však nepoddalo. V 80. min. Cabanas zblízka snížil na 2:1. Pouze 3. min. před ukončením zápasu Maradona vyrovnal na 2:2.

Již před utkáním bylo rozhodnuto, že v případě nerozhodného výsledku se zápas rozhodne pokutovými kopy, což se také stalo. Výběr Ameriky zvítězil 4:3, když paraguayský brankář Fernandez zachránil dvě prudké střely.

Nejlépeším hráčem zápasu byl jmenován Argentinec Maradona, který je dnes po Brazílci Peléovi nejlepším fotbalistou světa.

A.I.S.A s 9 kluby

Velmi zřídka se najdou nějaké zprávy o AISA, kterážto liga bude mít 9 klubů; budou rozděleny do dvou skupin.

Minulý rok AISA měla pouze 6 profesionálních mužstev.

V severní skupině budou letos hrát:

1. Chicago Shoccers
2. Milwaukee Wawe
3. Canton Invaders
4. Toledo Pride
5. Kalamazoo Kangaroos

V jižní skupině budou hrát:

1. Fort Wayne Flame
2. Louisville Thunder
3. Memphis Storm
4. Tampa Bay Rowdies

Chicago Shoccers budou i v nové sezoně hrát na stadionu Odeum ve Villa Parku, který pojme přes 5,000 diváků. Program zápasů bude připraven do 15. srpna. Sezona má být zahájena 15. listopadu.

ZE SVAZU SVOBODNÝCH ČS. SPORTOVCO V ZAHRAŇICÍ

Rád jsem se sešel na Kennedyho letišti v New Yorku s generálním sekretářem Svazu Lud'kem Jánským a jeho paní, před odjezdem do Curychu, abychom byli pamětliví slov TGM: „Každý pravý - to jest uvědomělý „Sokol“, bude strážcem naší demokracie.“ Posmutněli jsme však, když jsme se dověděli, že Lud'kovi zdraví neslouží zrovna jak by si přál.

***

Jaroslav Javorský přijel mezi nás z Německa do Curychu ve svém novém autě, které mu věnovali jeho přátelé, když byl propuštěn z čs. vězení a přišel na Západ za rodiči. Svaz mu věnoval „Sošku Svobody“ na památku letošního 4. července. Přijel se svým otcem Jiřím, který hrával tenis za čs. národní mužstvo a též v Davis Cup. Přijela s nimi i Járova maminka, která dělala velkou kampaň k jeho propuštění!

***

Turnaj ve volejbalu (odbíjené) se konal v rámci VI. sletu za účasti dvanácti mužstev. Vyhrali to ženy Švýcarska a muži z Vídně. Svaz věnoval dva poháry - turnaj byl vynikající.

***

S bývalým pražským boxérem Janem Pošvou žijícím dnes v Basileji a v Evropě zastupuje náš Svaz, jsme zajeli na hrad Lichtenstein.

***

Člen našeho Svazu kolega Vladimír Škutina z Curychu, zdělal radostnou zprávu, že v brzké době vyjde kniha o našich čs. hokejistech, kteří byli zav-

SPARTA A. B. A. pořádá v neděli 17. srpna 1986

V National Grove, P I K N I K
Des Plaines Ave.,
a
29. ulice North Riverside
zahradka č. 2

Sparta A. B. A. srdečně zve všechny přátele a známé,
Začátek v 11 hodin.

Občerstvení
Výborné bramborové placky!

ření nebo pronásledování komunistickým režimem.

***

Sportovní redaktoři „Svobodné Evropy“ a „Českého Slova“ Karel Draždánský z Mnichova natočil krátký rozhovor s tisk. referentem o Svazu.

***

Díky Vám všem v Evropě za laskavé přijetí, pohoštění a setkání s Vámi. „Sportu zdar!“

zp

METRO - LIGA

Podzimní sezona Metro - ligy bude zahájena v neděli dne 7. září a v případě příznivého počasí skončí až 9. listopadu.

Program zápasů Major Divize:
Prvně jmenované mužstvo hraje doma.

1. kolo - 7. září

Sparta - United Serbs
Vikings - R. Wawel
Gr. White - Schwaben
Lightning - Kickers
Wauconda - Eagles

2. kolo - 14. září

Sparta - Lightning
Eagles - Gr. White
R. Wawel - Schwaben
Wauconda - U. Serbs
Kickers - Vikings

3. kolo - 21. září

Schwaben - Sparta
Lightning - Gr. White
Kickers - Wauconda
Eagles - Vikings
R. Wawel - U. Serbs

4. kolo - 28. září

Sparta - R. Wawel
Gr. White - Vikings
U. Serbs - Kickers
Wauconda - Schwaben
Lightning - Eagles

5. kolo - 12. října

Eagles - Sparta
Lightning - U. Serbs
Schwaben - Vikings
Kickers - R. Wawel
Gr. White - Wauconda

6. kolo - 19. října

Vikings - Sparta
Wauconda - R. Wawel
Lightning - Schwaben
U. Serbs - Eagles
Gr. White - Kickers

7. kolo - 26. října

Sparta - Wauconda
Vikings - Lightning
Kickers - Eagles
R. Wawel - Gr. White
U. Serbs - Schwaben

8. kolo - 2. listopadu

Sparta - Gr. White
Wauconda - Lightning
Schwaben - Kickers

U. Serbs - Vikings
Eagles - R. Wawel

9. kolo - 9. listopadu

Kickers - Sparta
Gr. White - U. Serbs
R. Wawel - Lightning
Vikings - Wauconda
Schwaben - Eagles

Podívejme se nyní na výsledky Sparty během jarní sezony, které překvapily veškeré naše fandky. I když pouze s náskokem jednoho bodu, Spart'ané se stali mistry jarní sezony s těmito výsledky:

Sparta - U. Serbs 0:1
Sparta - Lightning 2:0
Sparta - Schwaben 2:2
Sparta - R. Wawel 2:2
Sparta - Eagles 2:1
Sparta - Vikings 1:0
Sparta - Wauconda 1:0
Sparta - Gr. White 3:1
Sparta - Kickers 3:1

Major Divize

Konečná tabulka jarní sezony:

	V	N	P	SKORE:	BODY:
1. SPARTA	6	2	1	16:8	14
2. U.SERBS	6	1	2	13:9	13
3. EAGLES	5	1	3	17:11	11
4. SCHWABEN	4	3	2	13:8	11
5. VIKINGS	3	2	4	15:18	8
6. KICKERS	3	1	5	17:19	7
7. R.WAWEL	2	3	4	11:14	7
8. WAUCONDA	3	1	5	9:13	7
9. LIGHTNING	3	0	6	12:16	6
10. GR.WHITE	2	2	5	9:16	6

Jarda Fajkus

„Veni, vidi, vici“

Když jsme se před časem dověděli, že s americkým mužstvem pro „Pohár federace“, který se letošního roku hrál v Praze na novém stadionu na Štvanici - pojede Martina Navrátilová, přáli jsme si, aby to dopadlo tak, jak jsme se učili o slavném římském imperátorovi Juliu Caesarovi, že přišel - veni, uviděl - (vidi), zvítězil - (vici). A opravdu se tak stalo.

Martina v jednom svém interview prozradila, že snila o tom, aby přijela domů - (kam se nevrátila v roce 1975 po turnaji US Open v New Yorku) - jednou neohlášeně: zaklepat, otevřít

dveře a překvapit nic netušící rodiče. Tak si to nějak představovala. Vyšlo to jinak, ale dopadlo to nadočekávání.

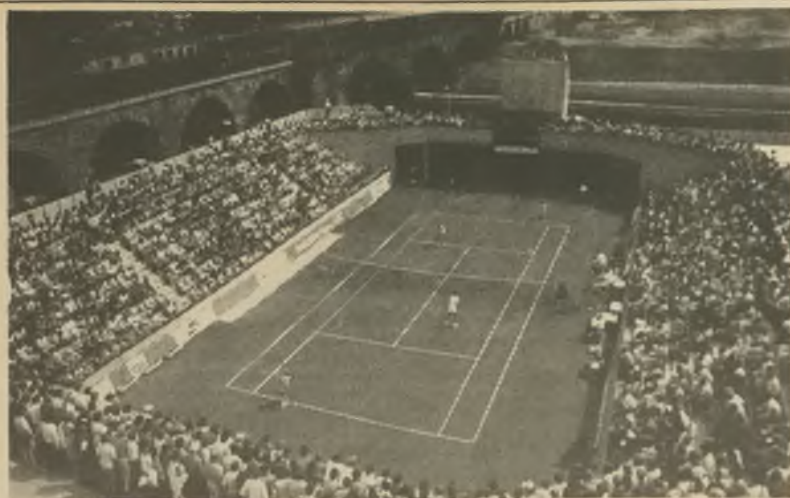
Bylo oficiální vítání, byla soukromá návštěva Řevnic, kde se musila podívat na všechna místa jejímu srdci tak blízká - i na ten „court“, který byl počátkem její slávy. Prožívala citová vzrušení, když po letech nastupovala na právě vybudovaný stadion na Štvanici, a kdy se poprvé měla setkat s obecnostem, o kterém nevěděla, jak bude na ni reagovat.

Celých 11 let v Československu o ní mlčeli: v novinách se neobjevilo její jméno, její fotografie nesměly být veřejně prodávány, její jméno nesmělo být vytištěno na upomínkových tričkách. - Až teprve letos se poprvé objevila na čs. domácí televizi.

Ovšem, i při „Poháru federace“ - pokud mohli - ji nechávali hrát na vedlejších kurtech, zatímco na hlavním ústředním se hrály nedůležité zápasy - (Sovětský svaz - Bulharsko). Ještě i tam ji chtěli nějakým způsobem „zakrýt“, schovat a dělat, jakoby neexistovala. Avšak nepodařilo se to: Když hrála, diváci se tísnili na menších postranních kurtech, jen aby ji spatřili, zatímco ústřední kurt zůstal poloprázdny. Po zápasech ji obklopovali a žádali o autogram, fotografovali ji, aby měli svou vlastní její fotografii, když na stáncích s upomínkovými předměty nesměla být prodávána.

Hlavně však ji při zápasech povzbuzovali, aby jí ukázali, že jsou s ní, že je stále jejich. Neutichající potlesk, skandování jejího jména, americké praporky v mávajících rukou diváků při jejím finálovém zápase s Hanou Mandlíkovou, to vše nebylo jen uznání a odměna za výkon dnešní nejlepší světové tenistce; to bylo zároveň vyjádření sympatií zemi, jejíž socha Svobody v červenci slavila své sté narozeniny, a kterou - jak to jasně řekla - ve své rodné zemi tentokrát reprezentovala.

Chris Evert Lloyd srdečně a upřímně vyjádřila přátelský duch amerického týmu: „Vyhrály jsme pro Martinu; vítězství „Poháru federace“ jsme věnovaly jí, poněvadž jsme věděly, jak mnoho to pro ni znamená... Nejen hráčky amerického týmu, které se na vítězství Poháru federace značně podílely, ale každý věděl, co je Martinino přání a všichni jsme jí přáli, aby se jí vyplnilo. Pro ni samu a pro zemi, do které dobrovolně odešla, aby mohla žít svobodně,

Nový stadion na Štvanici v Praze.

a kterou v Praze reprezentovala...“

Tedy pro zemi, která i nám velkodušně poskytla výsadu svobodného života, a proto jsme se tolik radovali z vítězství USA v letošním „Poháru federace“. Americké spoluhráčky věnovaly vítězství Martině a Martina je věnovala své nové vlasti - Americe.

Češi jsou oprávněně hrdi na svůj nový moderní stadion na Štvanici i za příležitost, která jim byla dána, že „Pohár federace“, pořádaný letos od 20.-27. července v Praze, byl poprvé v zemi za „Železnou oponou“. Bylo to uznání výpěstlosti československého tenisu a jeho předních hráček a hráčů.

Během týdenního tenisového zápolení na Štvanici byly okamžiky, kdy diváci byli citově rozpolceni, zda mají povzbuzovat své hráčky, anebo Američanky - a především Martinu. Při finálové nedělní dvouhře, kdy Martina přesvědčivě zvítězila nad Hanou Mandlíkovou - (7:5, 6:1) - byli však cele na její

straně; byla jejich a oni jejími. Proto ta konečná neutuchající radost ze zaslouženého vítězství! Kdo však nejásal, byli představitelé československé vlády v čele s předsedou vlády Štrougalem, kteří po posledním vítězném Martině úderu, nečekali na oficiální vyhlášení výsledku a po anglicku „zmizeli tiše z hlediště“.

Nedělní výsledky finále Poháru federace:

Dvojhra: Chris Evert Lloyd - Helena Suková 7:5, 7:6. Martina Navrátilová - Hana Mandlíková 7:5, 6:1. Čtyřhra: Martina Navrátilová/Pam Shriver - Hana Mandlíková/Helena Suková 6:4, 6:2.

Nikdo neví, zdali československá vláda ještě někdy opět Martinu „domů“ pustí. I když tomu tak bude, nikdy to již asi nebude na „Federation Cup.“ Na ten zůstává jen nezapomenutelná vzpomínka, že lidským srdcím a myslím nelze nakonec nikdy koman-dovaně poroučet, koho mají mít v lásce.

City of Cleveland

GEORGE V. VOINOVICH, MAYOR

Proclamation

Designating July 14-20, 1986

"CAPTIVE NATIONS WEEK"

The cause of human rights and personal dignity remains a universal aspiration, yet in much of the world, the struggle for freedom, human rights and independence continues. It is appropriate, therefore, that we who value our own precious heritage should manifest an understanding for those to whom these benefits are denied.

The imperialistic policies of the Soviet Union have led, through direct and indirect aggression, to the subjugation and denial of human rights starting with the nations of Eastern Europe and extending their influence and domination in Latin America, Africa, Vietnam and most recently in Afghanistan.

It is vital to the national security of the United States and other free nations of the world that the desire of liberty and independence on the part of the people of all conquered nations should be steadfastly kept alive.

In support of this sentiment, the 86th Congress of the United States passed public law 86-90 establishing the third week in July as CAPTIVE NATIONS WEEK and inviting the American people to express their sympathy and support for the just aspirations of Captive Nations and their people.

NOW, THEREFORE, I, George V. Voinovich, Mayor of the City of Cleveland, do hereby proclaim July 14-20, 1986 as "CAPTIVE NATIONS WEEK" in Cleveland. I call upon all citizens to observe this week with appropriate ceremonies and activities and dedicating their efforts for the peaceful liberation of those who are oppressed all over the world.

IN WITNESS WHEREOF, I have set my hand and caused the Corporate Seal of the City of Cleveland to be affixed on this 12th Day of July, 1986.

George V. Voinovich
MAYOR

První rakouská vědecká společnost, založená r. 1746 v Olomouci

(Pokračování ze str. 5)

švédský generál Torstenson k Olomouci byl odtud zemský tribunál, který zde byl od r. 1636, přenesen i se zemskými deskami do Brna a nikdy se do města již nevrátil. Důvodem nemilosti bylo patrně také to, že velitel olomoucké posádky, plk. Miniati, se Torstensovi vzdal a měšťané mu v tom nejen nezabránili, ale někteří dokonce spolupracovali se Švédy. Po skončení války byla ve městě provedena důkladná rekatolisace.

R. 1679 byla na olomoucké universitě zřízena stolice právních věd, ale nikdy se nestala fakultou. R. 1715 byla zde založena Stavovská akademie a po ztrátě Slezska byla Olomouc v letech 1744-55 vybudována v prvotřídní pevnost s velikou posádkou.

V době založení Společnosti měla Olomouc (bez předměstí a bez posádky) přes 7,000 obyvatel. Bylo zde však biskupství, universita, deset klášterů, kostely, od r. 1740 poštovní úřad, atd. Hodně domů držel vysoký klér a zámožná a vlivná šlechta. A samozřejmě, důležitou společenskou roli hrál početný důstojnický sbor. Olomouc byla druhé největší a nejdůležitější město na Moravě. Na významu v zemi i v celé monarchii mu dodávalo, samozřejmě, jeho opevnění a vysoký počet jeho posádky.

Normálně by se dalo očekávat, že Společnost vznikne a bude se soustřeďovat kolem university. Jenže, poměry na Moravě a v celém tehdejší Rakousku nebyly zcela normální, bereme-li za měřítko situaci ve státech západní Evropy. Tam učené společnosti vznikaly, jak jsme poznali, již

koncem 16. století a rozšířily se pak v Evropě takřka všude kromě habsburských zemí. V těch držela dosud církev, zejména jezuitský řád, rigorózní dohled na výchovu a knižní cenzuru, a nebyla nijak nakloněna připustit ke slovu osvícenský humanismus.

Olomoucká jezuitská universita stála tedy také stranou dění tohoto druhu a její profesori se založení Společnosti nijak nezúčastnili. Uplatňovali se však zato hned po jejím založení a to se snažili zlikvidovat jako svého nepřítel.

Společnost tedy vznikla ze soukromé iniciativy laiků a bude tudíž asi nejvhodnější, začnu-li biografii iniciátora, protože ta nám také leccos z problémů osvětlí.

Zakladatel Společnosti, Josef svob. pán Petrasch

Narodil se 19.10.1714 ve vojenské pevnosti Brod v nynějším Slovinsku jako syn Maxmiliána svob. pána Petrasche, který byl jedním z nejznámějších generálů rakouské armády, již tehdy velel proslavený princ Evžen Savojský. Mladý Josef byl vychováván od svých 4 let v jezuitských školách. Nejprve v Trnavě, kde si osvojil latinu, italštinu, španělštinu a základy matematiky. Později studoval na jezuitské koleji - vlastně již universitě - v Olomouci. Tam dostal doktorát filosofie ve svých 16ti letech a pak pokračoval ve studiích po jeden rok na universitě v Lovani (dnešní Belgie), kde získal další doktorát, tentokrát práv. Studia zakončil delší cestou zeměmi západní Evropy.

Po návratu z cest se rozhodl pro vojenskou kariéru, a zřejmě otcovými konexemi se stal osobním pobočníkem staříckého prince Evžena Savojského a ve svých osmnácti letech už měl hodnost kapitána. Již jezuitské školy v něm patrně probudily zájem o literaturu a starožit-

nosti, ale zájem o umění se ozval asi až v době jeho služby u Evžena Savojského, velikého milovníka a podporovatele umění. Petraschovo postavení u prince Evžena mu také nepochybně přineslo kontakty u vídeňského dvora, kde se princ těšil neobyčejné úctě nejen jako voják, ale také jako politický rádce. Tyto kontakty hrály později velkou úlohu při tvoření Společnosti.

Petrasch zůstal ve službách prince Evžena patrně až do jeho smrti v r. 1736 a poté brzy z vojenské služby odešel. Oba jeho rodiče, kteří kdysi patřili mezi společenské špičky rakouské aristokracie, byli tehdy již mrtví. Zanechali mu poměrně veliký majetek na Moravě, takže byl nyní finančně nezávislý a toho ihned využil. Cestoval západní Evropou, studoval nějakou dobu v Německu a tam se v Augsburgu také oženil. Poté ho zájmy o antickou archeologii zavedly do Řecka, odtud do Itálie. Tam se stal členem vědeckých společností ve Florencii i v Cortoně, a navázal písemný styk s podobnými institucemi v Německu a jinde. Jako spisovatel, vystoupil poprvé rovněž v Itálii. V r. 1742 vydal totiž ve Florencii pod jménem Petrus Cinerius knížku 21 esejí s titulem *Dissertationes literariae varia*. Přiznám se, že nevím co tyto eseje obsahují, protože jsem je nikde v USA nenašel.

Někdy po roce 1742 se vrátil na své statky na Moravu a usadil se trvale v Olomouci, kde je dodnes jeho dům na Horním náměstí č. 410. Olomoucká šlechtická společnost, zejména mladá, jistě s radostí uvítala nový přírůstek. Doporučením bylo nejen jméno rodiny, Petraschovo bohatství a inteligence, ale i jeho bývalé vztahy k princovi Evženu Savojskému, známosti u vídeňského dvora a v neposlední řadě - aspoň u některých osob - Petraschovy pokrokové názory. A tu je třeba trochu odbočit:

Poněvadž Petrasch byl vychován v jezuitských školách, dalo by se předpokládat, že byl „fanatický“ katolík. Ve skutečnosti, jak se později dovíme, zřejmě neměl zrovna rád své vychovatele - jesuity, a vedl s nimi boje, zejména o existenci Společnosti a o cenzuru knih. Zato jeho poměr k ostatním řádům, zvláště k benediktinům, kteří patřili k jezuitské opozici, byl dobrý. Petrasch podporoval vědu a umění, ale neřekl bych, že byl zrovna také mecenášem církve. Po zániku Společnosti se s církví dokonce soudil, protože nechtěl platit na fundaci, založenou jeho rodiči.

Zajímavé také je, že ve zprávách o Petraschovi a jeho činnosti nenajdeme žádné zmínky o olomouckém biskupovi, jímž byl v letech 1745 až 1758 kardinál Ferdinand Julius hrabě Troyer. To by ukazovalo na jeho nesouhlas, či aspoň nezájem na Petraschově činnosti v sídle diecése.

Petrasch brzy otevřel svůj olomoucký dům společenské a hlavně kulturní činnosti, zřejmě předem naplánované podle zkušeností vědeckých společností jinde. Téměř každého dne mezi 4. až 6. hodinou odpoledne se zde scházela místní inteligence, která se zajímala o myšlenky osvícenského humanismu, o rozvoj vědy a umění a o vzdělání všeobecně. Diskutovala se odborná témata, byli zvaní řečníci, četly a rozbíraly se dopisy od jiných, (adresované většinou Petraschovi) atd. Je přirozené, že se velmi brzy objevila také myšlenka, aby se vědecká společnost ustavila i v Olomouci. K tomu došlo na schůzi dne 15. prosince 1746, kdy byl přečten a přítomnými schválen návrh stanov nové organizace, která dostala latinský název „*Societas eruditorum incognitorum in terris austriacis*“ - (Společnost neznamých vzdělavců v rakouských zemích). Společnost si vzala za úkol „šířit v rakouských dědičných zemích vědy a svobodná umění“; předsedou byl zvolen Petrasch a sekretářem důstojník olomoucké posádky **de la Motte des Aulnois**. Domácími členy se stali mimoto: duchovní **Saingenois d'Anurcaut**, farář v okolí Olomouce, jezuita Lewald, znamenitý matematik a probošt u sv. Mořice v Olomouci, František Řehoř hr. Giannini. K nim byli jmenováni postupně členové mimo Olomouc - (dnes bychom je nazvali korespondujícími členy) a to vesměs z řad vynikajících osobností. Tak:

Antonio Muratori, italský historiograf a vydavatel **Rerum italicarum scriptores**;

Matěj Běl, uherský historik a evangelický kazatel v Bratislavě;

Johann G. Schwadtner, vídeňský historiograf a vydavatel knižnice **Sriptores rerum Hungaricarum**;

Johann Christian Gottsched, profesor německé literatury na lipské univerzitě, protestant;

Köhler, profesor na univerzitě v Göttingen, protestant;

Jakub Burkart, knihovník ve Wolfenbüttel;

Hieronym Pez, rakouský historiograf, přední rádce císařovny;

Antonín Theodor Rosenthal, vídeňský právník a sekretář

české dvorské kanceláře.

Tito všichni byli známi svou učeností a jejich jména znamenala, že Společnost chce mít vysokou úroveň. Výběr ovšem zároveň předpovídal srážku s konzervativními kruhy, zejména s řádem jezuitským. To proto, že přinášel dvě dosud neslýchané novoty: zaváděl kosmopolitní organizaci a připouštěl k členství i nekatolíky.

Společnost po svém ustavení nelenila a již v lednu 1747 vyšlo první číslo jejího časopisu, **Monatliche Auszüge alt - und neuer gelehrten Sachen**. Byl to měsíčník, tištěný v Olomouci v tiskárně F.A. Hirnke. Časopis měl být pojítkem mezi členy Společnosti a ostatním učeným světem. Úvodník k prvnímu číslu napsal patrně sám Petrasch. Vyzvedává důležitost časopisu pro vědeckou práci, seznamuje čtenáře se zahraničními časopisy vědeckými a končí zjištěním, že takové časopisy se najdou takřka v každé zemi, ale ne „v urozeném domě rakouských císařů“. Pokračuje pak, že ke skutečné vědecké práci je naprosto nezbytná novinková služba, a to že bude hlavním úkolem časopisu, který je a bude vydáván v němčině.

Za měsíc po vyjití prvního čísla časopisu byly v Brně podány námitky proti existenci Společnosti hejtmanem kraje olomouckého, Františkem Antonínem Šubířem z Chobyně. Už sám termín „Societas“ v názvu vzbuzoval dojem, že jde o konkurenci jezuitskému řádu (Societas Jesu), ale hlavním důvodem, o němž se ovšem nemluvalo, byla mezinárodní účast na členství a přijetí nekatolíků. A snad také organizátor Společnosti byl pro Societas Jesu osobou podezřelou, a toto podezření neodstranil ani fakt, že mezi zakladateli byl jezuita Lewald.

Petrasch, díky hlavně svým vídeňským kontaktům, byl schopen nebezpečí odvrátit a stanovy Společnosti byly schváleny dne 16. března 1747 reskriptem samé císařovny Marie Theresie. Císařovna dokonce velmi doporučovala, aby byly cíle Společnosti následovány a udělila jí desetileté **privilegium de non reprimendo** jejích publikací. Přesto si odpůrci Společnosti aspoň „smočili“, t.j. prosadili v reskriptu ustanovení, že čtvrtěční schůzky Společnosti musí být přístupny veřejnosti.

Není mi známo zda Petrasch sám měl přímý přístup k císařovně, ale i kdyby neměl, tak záležitosti Společnosti u císařovny jistě podporoval vlivný Hieronym Pez a pak ještě vlivnější osoba, Gerhard van

NOVÁ KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
V BERWYNU, ILL.

K·H
Auto
Repair

6619 - 21 W. Čermákova tř.
(hned vedle berwynské pošty)
její majitelé

STEVE KUBOVIČ

a

JANO HULÍN

vám nabízejí své odborné služby:

- * pravidelnou údržbu motoru
- * veškeré opravy aut všech značek
- * odvoz nepojízdných aut
- * důchodcům je po správce na přání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

Swieten, její osobní lékař a rovněž člen Společnosti.

Společnost projevila svůj dík a oddanost císařovně ještě téhož roku při její návštěvě Moravy, kdy organizovala honosné bohoslužby a slavnostní zasedání k císařovně poctě.

První kriticko - bibliografický časopis u nás

A teď ještě zpět k **Monatliche Auszüge**: Je to první kriticko - bibliografický časopis u nás. Ve dvou necelých ročnících obsahuje 80 bibliografických záznamů s recensemi. Recenzované knihy jsou většinou německé a francouzské a pojednávají o filosofických směrech, přírodních vědách, o ethice, o kulturní a politické historii, orientální historii, výkladu bible, církevní historii, o starožitnostech, atd. K českým záležitostem má nepřímý vztah jen Jordanova práce „**De originibus slavicus**“ a spis H. Pezův „**Scriptores rerum austriacarum**.“ Nejdelší recenze je v básni Scheylově „**Theresiade**“, k oslavě císařovny.

V každém šestém čísle měly být kromě záznamu též zprávy z vědeckého života ve světě. O založení Společnosti a o jejím publikačním programu je referováno v první „šestce“. Každý ročník měl rejstříky. Rozsah čísla býval 75 až 90 stran. Většinu příspěvků pro časopis napsali Petrasch, Gottsched a pak Ziegelbauer, o němž budeme ještě mluvit.

Přesto, že časopis měl slušnou úroveň, přesto, že Společnost početně rostla a měla oporu v císařovně, nepřátelství olomouckých církevních kruhů přinutila Společnost, aby byl tisk **Monatliche Auszüge** přenesen do Frankfurtu a později do Lipska. Jaké další komplikace se přidružily, to nevím, ale faktem je, že v srpnu 1748 vyšlo osmé a poslední číslo 2. ročníku a Společnost tak ztratila před veřejností jediný důkaz své existence.

Počet členů Společnosti se začal zvyšovat hned po schválení stanov v březnu 1747. Tehdy byl přijat, jak jsem již řekl, císařovnin osobní lékař Gerhard van Swieten, benediktinský historik Magnoald Ziegelbauer a co je zvlášť zajímavé, vedoucí katolík v Rakousku, Thomas Adalbert Berghauer, profesor kanonického práva a člen jezuitského řádu, který se prý přihlásil do Společnosti „pro její dobré jméno.“

Zánik časopisu, o jehož důvodech toho mnoho nevíme, protože historikové této události - bohužel - jí zatím mnoho zájmu nevěnovali, oz-

namoval úpadek. Společnost sice pokračovala ve své dřívější činnosti přednáškové a diskusní, které se ovšem mohla zúčastňovat jen malá část členstva z Olomouce a okolí, ale to byla činnost takřka anonymní. Počet 60. se začal snižovat úmrtími a nezájmem členů.

Nové naděje na obnovení, ba i rozšíření činnosti, se objevily na schůzi Společnosti dne 9. února 1749, když novým sekretářem byl zvolen Magnoald Ziegelbauer (1688-1750) z Elvungen, jeden z nejvdělanějších členů benediktinského řádu. Původně byl povolán do břevnovského kláštera v Praze, aby sestavil jeho kroniku. Práci dokončil za 3 měsíce a kniha vyšla v r. 1740. R. 1743 hrabě Filip Josef Kinský, český kancléř, chtěl zřídit v Praze šlechtickou akademii a vybral Ziegelbauera jako jednoho z příštích profesorů (spolu se třemi dalšími benediktiny) a pověřil ho přípravou díla o českých historických pod názvem „**Bibliotheca bohemica**“, ale k zřízení šlechtické akademie v Praze nedošlo pro nepřátelství benediktinů s jesuity. V r. 1747 přijel Ziegelbauer do Olomouce, žil na Petraschově panství a stal se členem Společnosti. Patrně na radu Ziegelbauerovu byli za členy Společnosti zvoleni dva italsí kardinálové, Angelo Maria Quirini z řádu benediktinů a Domenico Pasionei, známý nepřítel jesuitů. To měla být jakási protiváha jezuitského vlivu a posila Společnosti, ale na situaci mnoho nezměnila. Společnost již ve svém publikačním programu v r. 1747 oznámila, že hodlá vydat Ziegelbauerovu „**Bibliotheca bohemica in qua noticia traditur auctorum, qui scripsere de rebus bohemicis**“, ale censor publikaci neschválil patrně z toho důvodu, že prý obsahovala téměř všechny práce, publikované v době tzv. Českého povstání z let 1618-1620. Zřejmě ani vliv dvou kardinálů situaci nemohl změnit a Ziegelbauer v r. 1750 zemřel. Ziegelbauer sám již v r. 1739 vydal „**Novus rei litterariae ordinis S. Benedicti conspectus**.“ V tom pak pokračoval jeho nástupce a spolupracovník Legipont. V rukopise zůstalo „**Olomucium sacrum**“, detailní historie biskupství olomouckého a většiny Moravy.

Po smrti Ziegelbauerově se stal novým sekretářem Společ-

nosti jeho řádový bratr a spolupracovník Holand'an Oliver Legipont (1698-1758). Ten v r. 1747 vydal latinský návod jak zřídit a udržovat knihovny a věnoval jej benediktinskému opatu Matyáši Stehlikovi z Čeňkova. O jeho práci pro Společnost nic nevíme; patrně ji ukončil v létě r. 1751, kdy opustil Olomouc. Zato pokračoval v literární historii benediktinů. Tato práce pak vyšla r. 1754 ve Vídni ve 4 svazcích o 2,500 stranách pod názvem „**Historia rei litterariae ordinis sancti Benedicti**.“ Publikace má také oddíl „**Scriptores rerum Bohemicarum**“, zřejmě sestavený Ziegelbauerem, jemuž dává Legipont také plný kredit v přípravě celého díla.

Zdá se, že smrtí Ziegelbauerovou byly též pohřbeny naděje na obnovení a rozšíření činnosti Společnosti, i když právě v r. 1750 reskripty z 21. února a ze 7. listopadu předala císařovna olomouckou cenzuru Společnosti, a téhož roku byl Petrasch vyzván ministrem hrabětem Haugwitzem, aby připravil návrh na utvoření Akademie věd ve Vídni. Petrasch návrh sice připravil, ale nevedlo to k ničemu. To byly patrně dva poslední pokusy vídeňského dvora podpořit Společnost a zároveň ukázat, že dvůr patří mezi její přátele.

Poslední zmínkou o Společnosti, o níž víme, je latinská brožurka, vydaná k její poctě v Kremži r. 1751 nějakým Chrysostomem Handthalerem pod názvem „**Noctua Moravo-austriaca omine optimo accepta**“ (Moravsko - rakouská sova, přijatá za nejlepší předpovědi).

Většinu důvodů, které vedly k zániku Společnosti, nebudeme patrně nikdy znát. Byl mezi nimi nepochybně početní pokles členstva, upadající zájem, neochota zastávat funkce, strach z vlivu jezuitského řádu a z nepřátelských kruhů konservativní šlechty, a snad i únava a omrzelost z ustavičných bojů a pletich během pěti let existence Společnosti.

Rozmrzelý Petrasch po zániku Společnosti opustil Olomouc a usadil se na svém statku Nové Zámky u Bučovic, který koupil r. 1750. Zde pokračoval ve studiu, psaní a v korespondenci s učenými společnostmi, z nichž několik dalších jej zvolilo svým členem. Psal německy, i když se za

Němce nikdy nepokládal. Hodně psal básně a v próse hlavně divadelní hry. V r. 1765 mu Altdorfská učená společnost vydala jeho 11 veseloher. V letech 1767 až 68 vydal ve dvou dílech sbírku svých básní s titulem „**Sammlung verschiedener deutscher Gedichte eines Slavoniers des Freyhern Joseph von Petrasch**“, jímž znova ukazuje svůj neněmecký, slovinský původ. Zemřel v r. 1772 na svém statku a zanechal několik rukopisů, které však během let zmizely. Česky zřejmě neuměl.

Petraschova myšlenka ustavit v Olomouci vědeckou společnost a realizace této myšlenky, byla nepochybně neobyčejnou záležitostí a v poměrech panujících v polovině 18. století v habsburské monarchii, vyžadovala také hodně odvahy. Fakt, že založená Společnost přes všechno jeho úsilí fungovala jen něco přes pět let, nemění nic na jeho zásluhách. Petrasch byl nepochybně na Moravě pionýrem osvícenského humanismu a stejně tak v celém císařství. U nás předběhl svou dobu nejméně o 25 let a jeho koncept, i když nepřímý, usnadnil počátky našeho národního obrození. I o tom bych se chtěl ještě krátce zmínit.

Cím přispěla Olomoucká vědecká společnost k našemu národnímu obrození?

Již na začátku této přednášky jsem uvedl, že zájem olomoucké společnosti byl v kulturní sféře osvíceného humanismu, a že neměl nic společného s českými národními zájmy. Avšak leckteré náměty, o nichž členové Společnosti psali, byly totožné s náměty, o něž se o 25 let později zajímali vedoucí českého národního probuzení. Tak na př. probošt u sv. Mořice, František Řehoř hrabě Giannini, uvedl do Olomouce barokní architekturu, stal se propagátorem úcty sv. Cyrila a Metoděje, byl ve styku s moravským historikem Středovským a hrál důležitou

rolí při prohlášení Jana Sarkandera za blahoslaveného. Další člen, Hofrath Jordan z Vídně publikoval knihu, nazvanou „**De originibus slavicus**“, a uvedl, že knížka může sloužit jako průvodce pro vědecké slovanské studie, které byly od doby Balbínovy zanedbávány. - Matěj Běl, uherský historik vřele doporučoval československou spolupráci a když Doležal publikoval v Bratislavě r. 1746 **Slovensko - českou mluvnici**, přispěl k ní přehledem vydaných českých gramatik.

Nejvíce ale našim buditelům, i když neúmyslně, přispěli dva sekretáři Společnosti, totiž Ziegelbauer a Legipont, ačkoliv ani jeden, ani druhý neuměli česky. Sbírali však český bibliografický a historický materiál a naznačili další možnosti práce. Z toho, co publikovali a zanechali v rukopisech, těžil Bonaventura J. Pittt, břevnovský benediktin a pozdější opat rajhradský, a jmenovitě z Ziegelbauera čerpal Josef Vratislav Monse, proslulý profesor historického práva moravského na olomoucké universitě, když spisoval své dílo „**Infulae doctae Moraviae**.“

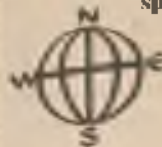
A ještě něčím přispěla olomoucká Společnost národnímu obrození. Ve svých několika ročních časopisech „**Monatliche Auszüge**“ dala vzor pro obrozenecké časopisy. Jejich vliv je možno pozorovat a vystopovat v „**Neue Literatur**“ (1772), v Procházkových „**Miscellanea**“ (1784), v Monseho „**Mährisches Magazin**“ (1789-93), u časopisů Dobrovského, atd.

Tak se stalo, že pracovníci našeho národního obrození mohli lehčeji překlenout mezeru od Balbína a Pešiny až ke své době a nezačínali tedy bez podkladu. Také organizační schema Společnosti jim patrně bylo užitečné.

Toto všechno tedy byla a je pozůstalost „**Societatis eruditorum incognitorum in terris austriacis**.“

DISCOVERY TRAVEL, INC. 641 S. La Grange Rd. LA GRANGE, IL 60525

Pozvání příbuzných z Československa rychle-
spolehlivě-bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.
Všechny doklady vystavené naší kanceláří
jsou notářsky ověřené.

Zařídíme pasy, víza, rezervace
hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
TELEFON: 762-2233

Lubomír Sochor:

Rusko a Evropa

Nikdo na světě snad nepochybuje o tom, že Rusko je součástí Evropy. Patří k ní jak zeměpisně, tak svým slovanským obyvatelstvem. Součástí evropské kultury je částečně také tradiční ruské pravoslavné náboženství, a zcela ruská klasická kultura, ať už jde o velký román XIX. století, anebo o umění avantgardní - Malevičův suprematismus, sovětský konstruktivismus dvacátých let, filmy Ejzenšteinovy atd. Avšak až příliš často se setkáváme s tím, že Rusko je kladeno do protikladu k Evropě, a Evropa do protikladu k Rusku, a to nejen v dílech ruských historiků a sociálních myslitelů, nýbrž i v úvahách jejich západoevropských protějšků. Tento znepokojující fakt podněcuje k přemýšlení.

Zatímco Evropa sahá geograficky k Uralu a Kavkazu, její kulturní hranice se v pojednáních myslitelů, kteří se věnovali filozofii dějin, posunuje daleko na Západ a splývá s pomyslnou čarou oddělující ruskou civilizaci a její politickou formu, ruskou říši (a její nástupnický stát SSSR), od civilizace západoevropské. Vztah Ruska k Evropě - a Evropy k Rusku - se takto začleňuje do širší kulturní a filozofické problematiky vztahů mezi Západem a Orientem, a jdeme-li ještě dále, do problematiky vztahů mezi evropskou kulturou a tradicí a zvláštnostmi svébytných kultur mimoevropských a neevropských.

Evropský charakter ruské civilizace a kultury byl velmi často popírán jak v západní Evropě, tak v Rusku, a to navzdory postupným vlnám poevropštění Ruska (období Petra I., Kateřiny II., Alexandra II., počátek XX. století a ruská revoluce). Avšak toto poevropštění Ruska, nikdy zcela nedovršené, bylo nerovnoměrné a bylo přerušováno nejen obdobími reakce, nýbrž i politické a sociální regrese, kdy se okna do Evropy znovu zavírala a kdy evropské prvky, které do Ruska těmito okny vstoupily byly vyháněny dveřmi. Poevropštění Ruska bylo zároveň velmi protikladné: osvojování prvků evropské kultury bylo doprovázeno přetrváváním svébytných prvků neevropské kulturní tradice, jimž dodávala novou životní sílu koloniální expanze ruské říše v rozsáhlých územích východně od Uralu, v Zakavkazsku a ve střední Asii. Carismus se snažil cílevědomě porušit dobytá území bývalé

turecké, perské a čínské říše. Poněvadž však polykal mnohem větší sousta než mohl strávit, porušoval anektovaná území za tu cenu, že se sám do jisté míry poturečt'oval, poperšt'oval a počinšt'oval. Připodobňoval se orientálním despociím, s nimiž soupeřil jak svou pompou, tak svou zvláštností. Neevropské prvky ruské polobarbarské společnosti a státu měly nadto schopnost asimilovat prvky evropské, přizpůsobovat je svému obrazu a deformovat je v pravé karikatury. Až příliš často se stávalo, že si Rusko osvojovalo neřesti Západu, aniž se naučilo jeho ctnostem.

Reakcionáři a demokraté mezi ruskými mysliteli a ideology, slavjanofilové a západníci, ideologové carské autokracie a revolucionáři konstatovali často tytéž zvláštnosti v ruských dějinách, tytéž charakteristické specifické rysy odlišující Rusko od Evropy, ale vyvozovali z jejich existence zcela protichůdné závěry. Romantici a konzervativci nalézali v těchto věkovitých zvláštnostech ruské společnosti a státu argumenty pro odmítání poevropštění Ruska, kdežto pokrokaři, ať již revolucionáři, v nich hledali argumenty, jimiž potírali carismus, až příliš podobný „orientálnímu despotismu“, a důvody pro nevyhnutelné a co nejrychlejší poevropštění „poloasijské“ ruské společnosti.

Není zde možné podat historický přehled proměn obrazů Ruska ve světové historiografii a filozofii dějin a jeho vztahů k západoevropské civilizaci. Musím se spokojit konstatováním, že tato diskuse začíná v okamžiku, kdy se Rusko stalo faktorem evropské politiky a že v nových podobách pokračuje až do našich dnů. Již pro Leibnize Rusko nebylo ani ryba, ani rak: považoval je za „tabula rasa“ mezi Evropou a Asií. Francouzští filozofové XVIII. století, svedeni pseudofilozofickou demagogií Kateřiny „Veliké“ a jejím předstíraným záměrem zavést do ruského carství některé evropské instituce včetně jakési ústavy, se přikláněli k názoru, že polobarbarský stav Ruska a jeho zostalost-ve srovnání se západní Evropou je jeho výhodou. Podle jejich názoru tato panenská země s beztvorou společností, která nepodlehla skleróze feudálních institucí západní Evropy, byla úrodnou půdou pro realizaci velkých projektů osvícenství. Považovali despotickou samovládu za jakési dějinné požehnání, poněvadž podle jejich úsudku dovoľovala filozofovi na trůnu

(tj. Kateřině) vnést do společnosti osvíceným pořízením absolutistické vůle vládu rozumu a osvěty.

Některí z francouzských osvícenců snad upřímně věřili Potěmkinovým vesnicím, alespoň těm ideologickým, jini patrně přivírali oči, ovlivnění štědrým mecenášstvím Kateřiny II., a předstírali na veřejnosti, nikoli ovšem v soukromí, že to vše považují za bernou minci. Čestnou výjimku představoval jedině neúplatný J.J. Rousseau. Denis Diderot s Kateřinou II. jen filozoficky koketoval, ale Voltaire pěl na Rusko veřejné chvalozpěvy; připouštěl sice, že stavba Petrohradu stála životy několika set tisíc nevolníků, ale triumfálně dodával, že velkolepé evropské velkoměsto bylo nakonec přece jen postaveno. Tento úsudek může dodnes sloužit jako model pro všechny pozdější obhajoby hrůzy násilné kolektivizace a prvních stalinských pětiletok, které slycháme z úst západoevropských přátel SSSR. I známý výrok G. Marchaise o „globálně pozitivní bilanci“ SSSR a zemí jeho bloku má stejnou logickou (nebo nelogickou) strukturu jako Voltairova apologie Petra I.

Naopak ideologické restaurace, např. de Bonald a Joseph de Maistre, obdivovali Rusko nenakažené duchem evropského myšlení a evropských institucí, imunní - díky své „dřevní“ svébytnosti - nikoli jen vůči revolučnímu vření, nýbrž i vůči mírným reformním změnám.

Zbožňovali Rusko jako nedobytnou pevnost legitimismu. Německý romantik Franz von Baader, myslitel s mystickými sklony, připisoval Rusku výjimečné dějinné poslání. Domníval se, že Rusko je svými dějinnými a společenskými zvláštnostmi předurčeno k tomu, aby zachránilo Evropu před revoluční krizí a vlnou ateismu a přispělo k její duchovní obrodě. Rusko jako zprostředkující článek přispěje v západní Evropě k překonání roztržky mezi katolicismem a protestantstvím, mezi věděním a vírou, a položí základy pro sjednocení politiky a náboženství.

Baaderovy myšlenky podnítily nejen první slavjanofily, apologety ruské dějinné výjimečnosti a proroky ruského mesiášství, nýbrž i N.K. Danilevského, ideologa bojovného panslavismu. Danilevskij tvrdil v knize „Rusko a Evropa“ (1867), že ruská říše je specifickým kulturním organismem předurčeným dějinami vystřídat úpadkovou civilizaci západní Evropy. Tento opěvovatel rus-

kého expansionismu a samoděržaví prohlašoval všechny ruské neřesti za pravé ctnosti. Jako příklad uvedu jeho tvrzení, že jedině carovi poddani jsou skutečně svobodní. Na rozdíl od obyvatel západní Evropy, směřujících svobodu s bezuzdným individualismem a honbou za soukromými zájmy, svodoba Rusů tkví v jejich schopnosti a zvyku bez odmluvy poslouchat autoritu, v jejich úctě ke státní moci a v tom, že nezasahují do záležitostí, v nichž nejsou kompetentní, ponechávající rozhodování samovláděmu panovníkovi. Na rozdíl od západoevropských mocností, které pěstují zavřehodný kolonialismus, Rusko nikdy nemělo, nemá a nebude mít kolonie. Rozrůstá se organicky tak, že přesahuje svou sociální a politickou organizaci do získaných přílehlých území (která se k němu zpravidla připojila dobrovolně a na vlastní žádost), a že přátelsky asimiluje jinorodce, pouhý to etnický beztvorý materiál, poskytuje jim velkodušně užívání ruského jazyka a dobrodiní ruské vzdělanosti.

Podle Danilevského Rusko nejdříve sjednotí pod svou hegemonií východní, jižní a západní Slované (k těm počítal i Maďary), obrátí je k pravoslavi, „osvobodí“ Cařihrad, svede nevyhnutelnou spravedlivou válku proti západní Evropě, a po vítězství nad prohnitým Západem rozšíří své panství v Asii. Kulturní jednota slovanských národů pod vedením velkého ruského bratra (tj. jejich poruštění; L.S.) bude prvním krokem k rozkvětu nového dějinného typu civilizace, jenž vystřídá zahnavající západoevropskou kulturu odsouzenou dějinami k zániku.

Nevím, zda autoři dnešních učebnic marxismu - leninismu četli N.K. Danilevského, ale v každém případě se jejich úvahy o přítomném a budoucím světě příliš od „Ruska a Evropy“ neliší: inspiruje je tentýž velkoruský šovinismus.

Evropští demokraté pochopitelně považovali Rusko, a to od „jara národů“ v r. 1848, za baštu reakce a cara za čteníka Evropy. Marx s Engelsem dokonce mluvili o revoluční válce republikánské Evropy proti Rusku. Marxovy útoky proti Rusku byly v padesátých a šedesátých letech tak prudké, že někteří autoři dokonce mluví o Marxově „rusofobii“. Je to tvrzení jistě přehnané. Je však pravda, že Marx s Engelsem soustavně kritizovali Rusko jako poloasijskou mocnost usilující o

světovládu (viz např. Marxův rukopis „Odhalení o dějinách diplomacie v XVIII. století“, nikdy v SSSR nezveřejněný, nebo Engelsův článek „Zahraniční politika ruského carismu“ z počátku devadesátých let, jež Stalin veřejně odsoudil jako pochybený v r. 1934; vytykal Engelsovi, že přecenil reakční úlohu carismu a že přehlédl rodící se západoevropský imperialismus.).

G.V. Plechanov, první ruský marxistický teoretik, považoval za nesporné, že v ruských dějinách existují zvláštnosti, které je radikálně odlišují od dějinných cest, jimiž se ubíraly ostatní evropské země a jež připomínají charakteristické rysy velkých orientálních despotických říší. Podle Plechanova sblížení Ruska s Asií počalo za mongolské nadvlády. Kyjevská Rus byla feudální, avšak moskevský stát se liší od evropských feudálních států tím, že podřizuje své despotické moci nejen rolnictvo, nýbrž i vyšší třídy, kupectvo a šlechtu, a přeměňuje je ve třídy služebné. Na druhé straně se liší od orientálních států, jimž se v tomto směru podobá, neboť ukládá celému svému obyvatelstvu, takto zotročenému, mnohem těžší jarmo.

Poevropštění Ruska začíná za Petra Velikého, ale zůstává povrchní. Archaické společenské a politické struktury orientálního původu přetrvávají, pokrývají se často jen slabým západoevropským lakem a připodobňují svému obrazu importované prvky evropské civilizace. Ještě v XVIII. století, kdy ruská privilegovaná kasta mluvila plynule francouzsky, četla Voltaira a napodobovala pařížskou módu a společenské prvky, kolovalo v pařížských intelektuálních salónech okřídlené úsloví, jež nebylo jen pouhou duchaplností „Grattez le Russe et le Tartare apparaitra.“ („Poškrabte Rusa a objeví se Tatar.“) Ani po petrovských reformách Rusko nepřestalo oscilovat mezi Západem a Východem. Zvláštnosti, tkvící v podivném amalgamu západních a orientálních prvků, se samy vyvíjely dosti orientálním způsobem. Cím specifitějších rysů nabýval společenský vývoj Ruska ve srovnání se západní Evropou, tím více ztrácel tuto orientální ve srovnání se stacionárním charakterem společenského a politického zřízení orientálních říší, a naopak.

Plechanov se domníval, že navzdory zrychlujícímu a prohlubujícímu se poevropštění Ruska se konflikt mezi evropskými a asijskými

prvky projevoval ještě na počátku XX. století, a dokonce tušil, že ovlivní osudy Ruska i po říjnu 1917. Rozmach a počáteční energii první ruské revoluce považoval za důsledek evropského vlivu, kdežto její hubené výsledky vysvětloval působením archaických struktur orientálního původu.

Specifičnost ruských dějin a jejich odlišnost od historie západní Evropy zastávali v podobném smyslu jako Plechanov i sociologicky orientovaní dějepisci nemarxističtí. Uvedu jako příklad Ključevského a Miljukova.

Vezmeme-li v úvahu období mezi rolnickou reformou cara Alexandra II. v roce 1861 a únorovou revolucí 1917, bylo by se Rusko samozřejmě sociálně a politicky přeměnilo, pokračující v cestě, kterou již nastoupilo, ve zcela evropskou zemi. Poněvadž však převzetí moci bolševickou stranou přerušilo tento proces, diskuse mezi zastánci ruské výjimečnosti a „novozápadníky“ pokračuje, třebaže ironie dějin způsobila dosti překvapující záměny ve stanoviscích stran účastnících se této staronové filozofické a ideologické pře.

S jistým zjednodušením lze rozdělit autory pojednávající o vztazích mezi ruskou minulostí a sovětskou přítomností do dvou protikladných skupin. Do první patří ti, kdo kategoricky tvrdí, že přítomnost nemá nic společného s ruskou dějinnou tradicí. Musím tu uvést především Alexandra Solženicyna. Patří sem ovšem i někteří západní historici, např. Američan M. Malia nebo francouzský profesor A. Besancon. Ponechávám ovšem stranou závažné rozdíly, které mezi nimi existují, např. v hodnocení vlivu Evropy na Rusko nebo rodícího se ruského liberalismu XIX. století. Podle Solženicyna všechno zlo pochází ze Západu a dnešní režim nemá žádné kořeny v ruské tradici. Marxisticko-leninská ideologie pochází z Evropy, a komunistický režim byl nastolen za pomoci mezinárodních dobrodruhů, válečných zajatců a neruských živlů ruské říše, především Lotyšů a Židů. Jak se často stává, i zde se krajnosti stýkají: do této skupiny patří také oficiální marxisticko-leninští sovětské historici. Máme-li jim věřit, Říjnová revoluce přerušila všechny vazby mezi sovětskou společností a starým režimem. Nadto popírají osobitost ruské minulosti. Podle jejich tvrzení Rusko prošlo touž feudální sociálně ekonomickou formací jako západní Evropa a carské samoděržaví se ničím zásadně neliší od západoev-

ropského absolutismu. Je též nutné se tu zmínit o většině zastánců teorie o totalitarismu, kteří vykládají stalinismus podobně jako nacismus a fašismus jako specifický fenomén XX. století determinovaný téměř výlučně panstvím totalitní ideologie.

Do druhé skupiny patří ti, kdo nalézají v sovětské společnosti a v sovětském státu rysy reprodukcí ruskou minulost a tradiční instituce, byť byly pozměněny, přejmenovány a jinak ideologicky legitimovány. Uvedu jen T.G. Masayka a jeho monumentální dílo „Rusko a Evropa“, jakož i jeho kritické články o bolševismu, N. Berd'ajeva, Tibora Samuelyho a K.A. Wittfogela. Pro nedostatek místa musím pomlčet o jiných. Tato skupina je přirozeně nesourodá z hlediska filozofických a politických názorů, ale pokud jde o závažnost vlivu ruské tradice na sovětskou přítomnost, jejich názory se přibližují.

*****

Pokusím se shrnout tento vliv ruské minulosti schématicky do několika bodů, aniž si činím nárok na to, že podám všestranný pohled na tento složitý dějinný fakt.

1. Ačkoli je nesporné, že marxismus byl importován do Ruska ze západní Evropy, jeho ruská podoba není totožná co do svých vlastností s dovezeným západním zbožím. Marxismus prodělal u Lenina hlubokou metamorfózu, kterou stalinská epocha dovršila další proměnou ve svém ideologickém produktu, marxisticko-leninské nauce. Proměna marxismu ve státní náboženství nám připomíná Berd'ajevovu myšlenku, že ruské myšlení má sklon měnit vše v článek víry, v jakési náboženské dogma, a to i vědecké teorie, např. darwinismus. A kromě toho, jak jsem se již zmínil, současný výklad marxismu-leninismu připomíná spíše Danilevského než Lenina, natož pak Marxe.

2. Říjnová revoluce poevropštění Ruska neurychlila nýbrž je ve stalinském období zcela přerušila, alespoň ve svých konečných důsledcích. Toto přerušování evropského vlivu je protikladné. Na jedné straně sovětský režim urychlil industrializaci a zavádění evropské a americké techniky. Na druhé straně však potlačil všechny sociální a politické vztahy evropského typu, anebo spíše jejich křehké výhonky, které začínaly v Rusku rašit (parlamentní instituce, občanské svobody, pluralitní soustavu politických stran, evropskou právní kulturu, vliv moderních

proudů západoevropské kultury atd.). Stoupenci ekonomického determinismu však dodnes nevidí tento protiklad a pošetile doufají, že vývoz západní techniky do SSSR nutně a samočinně způsobí změny v politickém zřízení a v politických mravech. Hegel měl zcela pravdu, když tvrdil, že pro vlády nikdy neplatilo a nebude platit úsloví, že „historie je učitelkou života“.

3. Archaické struktury neevropského původu a rázu znovu s velkou silou ožily ve stalinském období a od té doby si podržely svou životnost. Tento „návrat potlačeného“ se odehrál v několika rovinách a v rozmanitých formách. Pokud jde o instituce, sovětský režim velmi často napodoboval carismus. Přejímal jednoduše instituce starého režimu, jen je natíral na rudo a vydával je (je lhostejné, zda cynicky či upřímně) za „socialistické“ vynálezy. Uvedu jako příklady služební řády sovětské armády, téměř doslova opsané z carských vojenských reglementů, vnitrozemský pas, jenž nebyl vydáván rolníkům, Zvláštní komisi N.K.V.D. (zrušenou po Stalinově smrti) - orgán administrativní trestní „justice“, oprávněný ukládat v tajném řízení bez slyšení obžalovaného, svědků a obhajoby dokonce i trest smrti. (Za cara se tento orgán jmenoval Zvláštní komise ministerstva vnitra; oficiální název je téměř totožný, ale rozdíl je podstatný: za cara tato komise nemohla uložit vyšší administrativní trest než tři roky vyhnanství na Sibir).
Za zvláštní rozbor by stála horlivost, s níž carští právníci útočili na Montesquieuovu zásadu o dělbě moci. Prohlašovali dělbu mocí na nezávislou moc zákonodárnou, výkonnou a soudní za princip iracionální a neekonomický. Podle jejich úsudku bylo mnohem rozumnější a jednodušší, když samovládny car zároveň oktrojoval zákony, spravoval sám zemi podle svého nejvyššího uvážení a osobně vykonával spravedlnost (anebo jí dal vykonávat podle své vůle a z vůle). Argumentace ideologů marxismu-leninismu vytrvale útočících na starého Montesquieu se neliší od argumentů obhájců samoděržaví ani čárkou: jen vedoucí úloha strany nahradila cara.

Pojem „socialistické zákonosti“, slovo skloňované v SSSR a v zemích jeho bloku ve všech pádech, není také nic originálního. Porušování zákonosti vždy kladlo despotickým režimům, které neznaly nebo zrušily princip Montesquieuův, neřešitelné problémy. V de-

mokratických zemích je dodržování zákonosti téměř samozřejmostí, protože pro to existují institucionální záruky, mezi jiným nezávislé a svobodné veřejné mínění. Sovětsko-ruský režim potřebuje generálního prokurátora, výsadního byrokratického „strážce socialistické zákonosti“. V Rusku tuto funkci zavedl Petr Veliký, když zjistil, že všichni úředníci jednají svévolně, berou úplatky a kradou. Ztratil však brzy iluze o neúplatnosti „carova oka“. Generální prokurátor kradl také. Zřídil tedy úřad dalšího, ještě vyššího revizora, jehož posláním bylo dozírat i na generálního prokurátora: funkci „generálního reketmejs-těra“. Ten se ovšem také rychle zkorumpoval, jako ostatní vysokí úředníci. A tak se nakonec ukázalo, že jediným strážcem zákonosti je sám car a nikdo jiný. Je zábavné o tom číst u Ključevského. Když rozhorlený Petr nařídil generálnímu reketmejs-těrovi, aby zjednal energicky pořádek, zeptal se ho nešťastný strážce zákonů, zda je třeba pouze osekát rozbujele větve nezákonnosti a korupce, anebo přiložit sekeru k samým kořenům. Petr byl pro podtětí kořenů, ale jeho kontrolní dvoření ho postavil před neřešitelné dilema. Sáhne-li se na kořeny, zhroutl se celá státní budova, a tak nezbyvá, než čas od času trochu proklestit příliš rozvětvenou korunu. A na Petrovu otázku, zda bere také úplatky, nejvyšší revizor stydlivě odpověděl, že také, jenže s patřičnou zdrženlivostí a mírou.

Už car Alexandr II. si byl vědom nesmyslnosti instituce generálního prokurátora, a proto ji zrušil. V období soudních a správních reforem, které následovaly po zrušení nevolnictví, se prokurátor změnil v to, čím je v celém civilizovaném světě: v pouhý justiční orgán, ve veřejného žalobce v trestním řízení. Zákonost správy již nekontroloval. Avšak V.I. Lenin, když zjistil, že sovětský režim nefunguje tak, jak si představoval, sáhl se svým právním poradcem Kurským do nevyčerpatelné pokladnice ruské carské tradice, a tak se znovu objevil generální prokurátor tak, jak jej známe, tentokrát ovšem jako „revoluční socialistická vym-

oženost“, jakou svět ještě nepatřil. V těchto příkladech bych mohl pokračovat ještě hodně dlouho.

4. Nehybnost institucí charakteristická pro archaické stacionární společnosti a etatismus pronikající všudy, tradiční to jev ruské společnosti, se znovu začaly projevovat po prvním desetiletí revolučních převratů. Občanská společnost, v minulosti téměř neexistující, se začala pomalu formovat v druhé polovině XIX. století v obyvatelstvu, které bylo do té doby v amorfním stavu. Byla však ještě slabá a závislá příliš na státu, jehož byla do značné míry výtvorem. Tyto zárodky občanské společnosti byly znovu pohlceny nenasytným sovětským leviatanem. Carský etatismus byl ve stalinském období daleko překonán a nový etatismus nabyt ještě zřudnějších forem. V současné době neexistuje v SSSR žádná instituce chránící občana proti všudypřítomné a všemohoucí státní moci. Neexistují žádné zprostředkující články mezi individuem a státem - stranou. Všechny dobrovolné asociace a korporace vyjadřující zájmy občana, podstatná část občanské společnosti, byly nahrazeny státními a polostátními organizacemi. I obecní zastupitelstva, v minulosti orgány místní samosprávy, se staly instrumentem centrální státní moci. Zatímco Marx předpokládal komunalizaci státu, v SSSR došlo k jejímu pravému opaku, k postátnění obcí.

5. V kulturní oblasti ruská tradice vykonává drtivý vliv na marxisticko-leninskou ideologii. Těžko lze říci, co je závažnější, zda obsahové prvky převzaté z minulosti (velkoruský šovinismus, mystický mesianismus, myšlenka o ruské výjimečnosti, idealizace carské minulosti), anebo strukturální prvky tradiční ruské mentality převlečené do marxisticko-leninského hávu (byzantský císařopapismus, liturgická tradice pravoslavné církve, kladoucí obřad a účast na něm nad slovo, což se stále více projevuje v liturgizaci vládnoucí ideologie, a konečně nový fideismus, projevující se tentok-

(Dokončení na str. 20)

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service

VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE

BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

Rusko a Evropa - pokračování

rát ve slepé dogmatické víře ve hmotu, stát, generálního tajemníka atd.).

6. Marxističtí odpůrci Leninovi a kritici bolševismu, G.V. Plechanov, K. Kautsky, R. Luxemburgová, K. Korsch aj. se v důsledku ironie dějin posmrtně pomstili Leninovi, který je tak očerňoval a zahrnoval nejhoršími urážkami. Nejčernější předpovědi těchto kritiků prvních opatření bolševického režimu byly zdaleka překonány dalším vývojem a přítomným stavem „sovětského“ státu a společnosti.

Tyto chmurné předpovědi nabyly nové aktuálnosti. Je třeba o nich pojednat při jiné příležitosti. Spokojím se tím, že ocituji G.V. Plechanova. Varoval před předčasnou revolucí, přeskakující nezbytnou kapitalistickou fází Ruska. Takováto revoluce by mohla porodit „politickou obludnost“ podobnou bývalé říši Inků v Peru nebo starověké říši čínské, zkrátka „obnovený carský despotismus ozdobený komunismem.“ Jediná zvláštnost takového patriarchálního autoritativního „komunismu“ by tkvěla v tom, že národní hospodářství by nefidili „Synové Slunce“, Inkové, nýbrž „socialistická“ byrokratická kasta.

7. Domnívám se, že je nutno dát za pravdu T.G. Masarykovi a jeho kritice bolševismu. Tento velký znalec Ruska, ruského myšlení, ruských tradic a mentality, a také očítý svědek říjnového převratu, konstatoval ve svých polemických člancích napsaných brzy po nastolení nového režimu, že bolševická „diktatura proletariátu“ trpí tímiž vadami jako předrevoluční ruský stát, stará ruská společnost a pravoslavná církev. Podle Masarykova názoru organizační struktura bolševické strany, její ideologická nesnášenlivost, její násilné metody, její pověřivá víra ve všemohoucnost dekretu a její dogmatismus rychle přeměnily sovětský režim v negativní obtisk ruské autokracie, v carismus naruby.

Podle mého názoru je problematické, zda poevropštění Ruska v tom smyslu, o němž jsem zde mluvil, bude vůbec dovršeno ve lhůtách předvídatelných sociologií a politickou vědou. Dnešní problematičnost tohoto procesu vyplývá především z toho, že si lze poprvé v historii představit jeho průběh i v opačném smyslu: místo k poevropštění Ruska by jednoho dne mohlo dojít k porušení Evropy.

ŠTĚPÁN KARDINÁL TROCHTA

ŽIVOTOPISNA ČRTA A VÝBĚR
Z PROSLOVŮ A PASTÝŘSKÝCH LISTŮ

(K 10. výročí smrti vydali čeští salesiáni)

(Pokračování z min. čísla)

»Vratte se na vinici Páně«.

Je samozřejmé, že bez kněží biskup v diecézi nic nesvede. V roce 1968 měla litoměřická diecéze jen 130 kněží po 433 fary. Víc jak 50 kostelů bylo v takovém stavu, že se už nedaly zachránit. Další mohla zachránit jen urychlená oprava. K tomu však chybělo téměř všechno: dělníci, materiál, souhlas úřadů.

Největší starostí biskupa litoměřického byl ovšem nedostatek kněží. Vládní předpisy pro kněžská povolání byly sice zmírněny a seminář v Litoměřicích, jediný pro šest diecézí, se naplnil novými kleriky, kteří přišli ze všech možných zaměstnání. Ale to zdaleka ještě nestačilo odpomoci nedostatku kněží.

Msgr Trochta chtěl obnovit především osobní styk se svými kněžími. Jezdil po diecézi, navštěvoval kněze ve farních obcích, psal dopisy kněžím dle míst mimo diecézi, nebo zaměstnaným ve výrobě.

Dne 24. října 1968 biskup litoměřický píše okružní dopis všem těmto svým oltářním bratřím s výzvou, aby se vrátili. Mnozí z nich byli pracovně nasazeni proti své vůli, mnozí byli po svém propuštění z vězení přinuceni najít si práci v civilním zaměstnání, poněvadž nedostali státní souhlas; mnozí pak se v době pražského »jara« vrátili do pastorače, mnozí si ale již zvykli na nový způsob života a po zrušených farních netoužili.

Zvláště k těmto spolubratřím se biskup obrací se smutkem v srdci: »Nejvíce mne trápí, že vám nemohu po tolika letech vaší věrnosti, vytrvalosti a útrap nabídnout nic lákavého. Těmi zpustlými farními a rozpadávajícími se kostely, které čekají na váš návrat a vaši pečlivou ruku, vás opravdu nemohu ani odměnit ani přilákat. A není v mých silách, abych je dal pro vás předem do pořádku tak, jak bych si přál a jak byste si zasloužili.

Žádný člověk, ani biskup, není všemohoucí. Tím je jen Bůh a ten jediný vás na věčnosti po zásluze odmění a obrátí vaše utrpení ve věčnou radost. Nabízím vám tedy znovu Kristovo jho, které jste na sebe vzali v památný den vaší ordinace, a které vám nikdo nemohl sejmout a tak vás zotročit a připravit o korunu slávy. Ne já, ale Kristus vás tímto jhem vábí i odměňuje, protože zvat vás menšími hodnotami by bylo pod vaší důstojnost. On však také prohlašuje; »Jugum meum suave est et onus meum leve« (Mt 11, 30).

Proti návratu těchto kněží se stavěly hlavně dvě překážky: nedostatek mzdových fondů pro »kulturní pracovníky« (kategorie, do které byli kněží vřazeni) a, u postižených trestem, záznam v trestním rejstříku, který musel být předem vymazán. Biskup dává také praktické rady, jak si počínat v případě právní rehabilitace u krajských rehabilitačních komisí.

Nakonec se litoměřický biskup pochvalně zmiňuje o těch kněžích, kteří i přes svoje nynější civilní zaměstnání se věnují se státním souhlasem dle § 16 výpomoci v pastorační práci. To ovšem musí být považováno jen za řešení nouzové.

»Při dnešním katastrofálním nedostatku kněží je nutno usilovat o to, aby bylo používáno kněžských sil jen k takové práci, ve které jsou nenahraditelné. Ztravovat kněžské síly v oborech, které může dobře zastávat i laik, si nemůžeme trvale dovolit.« Dopis Msgr Trochty je přetisknut v celém znění v Přílohách č. 13., str. 354.

Litoměřický biskup oznamuje pak kněžím svou brzkou cestu do Říma, kde bude žádat pro ně zvláštní požehnání Svatého otce.

»Upevněte svůj křesťanský charakter«.

Po zajištění kněžské spolupráce na vinici Páně, druhou konkrétní pastorační starostí Msgr Trochty byl křesťanský život laiků.

Litoměřický biskup si uvědomoval hned od začátku svého návratu do diecéze, že »normalizační« proces utlumí brzy nejen jeho svobodnou pastorační činnost, ale i činnost jeho kněží. Se svými obavami se netajil a upozorňoval realisticky své nejbližší spolupracovníky, že katolické církvi nastane brzy nový boj, který bude jinak probíhat než v letech 1948-1949. Obejde se bez zatýkání biskupů a jejich internace mimo biskupských residencí, ale bude stejně trvdý. Tentokrát to budou věřící laici, ne kněží a biskupové, kteří ponosou vlastní tíhu pronásledování.

Katoličtí laici musí si toho být vědomi a být připraveni. Nejlepší přípravou je ovšem důsledný a horlivý křesťanský život z víry, naděje a lásky. K tomu vybízí Msgr Trochta své věřící v prvním pastýřském listě, vydaném po svém návratu. Nese symbolicky datum svátku sv. Václava (Viz Přílohy č. 12, str. 348). Jedná se o doklad velmi důležitý; a to nejen pro poznání pastoračního programu Msgr Trochty, ale také pro pochopení bohatství a opravdovosti celého jeho vlastního duchovního života. Jeho rady a směrnice jsou procitěné a životně vyzkoušené.

Litoměřický biskup upozorňuje věřící, aby si nezakrývali lehkověrně vážnost situace. Je to hodina zkoušky, která ještě neskončila. Utrpení je především projevem zvláštní lásky Boží.

»I když máme dnes před očima neproniknutelnou clonu a pravděpodobně nás čeká další kus obtížné cesty, věřme, že i tato zkouška je dalším důkazem Boží lásky k nám ... Důvěřujeme v Boha, když nás uznal za hodny takové prověrky naší víry. Prosme jej, aby posílil naši víru, naději a lásku, abychom s křesťanským optimismem vytrvali na nastoupené cestě k jednotě a abychom statečně hájili nejvyšší lidská dobra a statky.«

Nebojme se! Zkoušku přestojíme s vědomím, že křesťanské náboženství nám dává naději a sílu. To je první podmínkou, jak přežít dnešní těžkou situaci.

»Nadcházející doba si žádá celého člověka. Připravujeme se na ni opravdovým duchovním životem, abychom byli mravně na výši a stačili na své úkoly. Přítomná chvíle nás přivádí na vážné myšlenky. Svou povahou nás už sama nutí k zodpovědnosti a zavazuje ve svědomí všechny věřící obstat a nezklamat ... Už dlouho jsme se v rozpacích rozhlíželi a přešlapovali na místě. Už dlouho jsme podléhali pokušení smířovat se s tím, že jsme odsouzeni k zániku, ponechání tolika na dožití ... Nepovolujeme lehkomyšlné povýšenosti ani malomyslné skleslosti, ale přistupujeme k úkolům s velikou pokorou, zodpovědností a vážností ... Nejsme tak bezmocni, jak si myslíme, neboť to, co se děje, nepřichází bez Božího plánu ...«

»Probuďme se ze své lhostejnosti a pohodlí! Sobecké a zbabělé stesky přenechme jiným. Pánem situace zůstává přece Bůh. A je-li s námi Bůh, kdo proti nám? Křesťan ne-nařiká. Křesťan důvěřuje a je pln dobré naděje, protože ví, že nakonec zvítězí spravedlnost, dobro, pravda. I strach může být užitečnou zkouškou odhodlanosti a víry. Právě v takové chvíli se má projevit síla a opravdovost našeho křesťanství.«

Není možné žít v křesťanské víře a naději bez vlastní spolupráce. Ta spočívá především v modlitbě a v pokání. Tento přísný ideál vytyčuje konkrétně litoměřický biskup svým laikům.

»Běda tomu, kdo vstoupí do rozhodujícího zápasu nadpřirozeně nepřipraven! 'Bděte a modlete se!', burcuje spící apoštol Kristus (Mt 26, 41). 'Bděte', opakuje později svatý Petr, 'neboť ďábel slídí kolem vás ... Braňte se mu silou své víry' (1 Petr 5, 8)! Nic nepořídí pokušitel tam, kde narazí na člověka modlitby a hluboké nadpřirozené víry, protože takový člověk má k dispozici vyšší inteligenci a moc než je lidská. Za ním stojí sám nekonečně inteligentní a všemohoucí Bůh, se kterým se ďáblová síla nemůže měřit.«

»Hodně se v těchto dnech modlete! Jsme slabí ve víře? ... Modlitba, spojená s opravdovým křesťanským životem a s duchem pokání, je velmoc, která může změnit směr dějin. Podpírejme své volání k nebi skutky kajicnosti, lásky a osobní oběti. Ukládejme si předsevzetí žít ctnostněji a povětveji než dosud. Snažme se, abychom svým životem nepřivolaali na sebe Boží trest. Kéž bychom mohli o sobě říci, že náš život je v souladu s Božími příkazy! Jaká by to byla síla, jaká záruka! Bohužel si musíme přiznat, že takové mravní úrovně nedosahujeme.«

Msgr Trochta uvádí nato některé skutečnosti, které

Brána koncentračního tábora v DACHAU, v němž byl vězněn Dr. Trochta (1944-1945).

jsou v rozporu s křesťanským životem, jako potraty a šířící se nemravnost mezi mládeží.

»Nebál bych se o budoucnost našich národů, kdyby se u nás nevražďilo! Ale jak mohu doufat v dobré příští dny, když v poslední době rok co rok na osmdesát tisíc naprosto nevinných a dosud nenarozených dětí volá k Bohu o pomstu nad těmi, kdo jim vzali život a nad těmi, kdo mlčí k těmto zločinům? Nejsme tak početným a silným národem, abychom si mohli dovolit podlamovat svou vlastní sílu ...«

»Nebál bych se o budoucnost národa, kdybych měl ve své diecézi šiky mužů a žen, ovládajících umění svatého Kříže; odvracející svými ustavičnými modlitbami a smírnými kajícími skutky Boží hněv ... Čiňte pokání a nebojte se ho! Odpírejte si z lásky k Bohu a pro záchranu svých bratří a sester i věci dovolené a nezávadné, aby se Bůh nad námi smiloval a nedopustil naší záhubu.«

Sv. Otec oceňuje oběti a práci litoměřického biskupa.

Po svátku Všech Svatých 1968 vydal se Msgre Trochta na cestu do Říma. Po dvaceti letech představil se opět Hlavě biskupského kolegia, aby podal zprávu o práci na té části vinice Páně, která mu byla nástupcem sv. Petra přidělena.

Pavel VI. znal Msgre Trochtu již z roku 1948. Tehdy byl Jan Křtitel Montini zástupcem Pia XII. ve Státním sekretariátu a nový litoměřický biskup s ním projednával své záležitosti. Papež Pavel VI. znal již pastorační činnost a životní události Msgre Trochty. Když pak jej v sobotu 23. listopadu přijal v soukromé audienci, mohl si ověřit osobně hloubku svatosti jeho duchovního života, sílu a pevnost mučedníka-vyznavače a prozíravou rozvážnost a moudrost pastýře Kristova stáda.

Pro Msgre Trochtu bylo toto střetnutí s náměstkem Kristovým radostnou odměnou a duchovní posilou do další práce. V Římě se pak Msgre Trochta pozdravil se svým drahým přítelem a bývalým spoluvězněm kardinálem Beranem, s představenými Salesiánské společností, s tolika přáteli a známými kněžími, kteří se na něj již těšili, aby mu projevili svou lásku a s úctou políbili jeho biskupský prsten.

Pavel VI. schválil postoj litoměřického biskupa a ocenil jeho práci a bezpodmínečnou věrnost Sv. stolci. Aby umožnil litoměřickému biskupovi častý příjezd do Věčného města, jmenoval jej v lednu 1969 členem Sekretariátu pro nevěřící.

V únoru 1969 dostal Msgre Trochta osobní pozvání od Sv. otce, aby se zúčastnil s ostatními preláty jubilea tisíc stoletého výročí smrti sv. Cyrila v Římě. Dne 14. února sloužil Msgre Trochta mši svatou spolu se Sv. otcem v kapli sv. Cyrila a Metoděje v kostele sv. Klementa v Římě. Této památné události zúčastnili se tehdy nejen biskupové z Československa, ale i z Jugoslaviie a zástupce polského episkopátu.

Při té příležitosti bylo na Msgre Trochtovi žádáno, aby napsal a odevzdal na Státní sekretariát svůj podrobný životopis. Snad už tehdy Msgre Trochta věděl, proč. Snad Sv. otec sám mu naznačil, že jej míní jmenovat kardinálem. V konsistoři dne 28. dubna 1969 byli vskutku jmenováni dva kardinálové *in pectore*, to je nebyli veřejně vyhlášeni. Dle slov Pavla VI., pronesených v konsistoři dne 5. března 1973, jedním z nich byl skutečně Msgre Trochta, biskup litoměřický.

Proč nedošlo k zveřejnění hned v roce 1969? Z různých

stran ozývaly se už tehdy hlasy, snad i dobře informované, že Sv. otec si přál mít Msgre Trochtu na pražském arcibiskupském stolci. Straničtí a političtí představitelé tehdejšího »normalizačního« a »normalizujícího se« Československa znali však litoměřického biskupa příliš dobře. K tomu svolit nemohli.

Je také pravděpodobné, že to byl sám kardinál Trochta, který upozornil Sv. otce na možné zhoršení církevně politických vztahů v Československu, kdyby se jeho jmenování tehdy zveřejnilo. Snad jednou nám to dějiny objasní. Kardinál Trochta o tom nemluvil. Jen jednou, když mu v říjnu 1969 na synodě někdo nadhodil, že ještě někdy do Říma jistě přijede – třeba pro ten kardinálský klobouk –, odpověděl humorně: »Ta červená barva je nebezpečná. Dráždí rozružené býky!«

Synodálním Otcem.

Rok 1969 byl pro litoměřického biskupa rokem velkých událostí. Byl ještě pro něj rokem relativní svobody a litoměřický biskup si byl vědom, že toho musí využít.

Tak na příklad, v lednu 1969 měl Msgre Trochta oběžnětný, ale při tom i odvážný projev v severočeském rozhlase u příležitosti sebevraždy Jana Palacha. Biskup Trochta poslal text projevu i do Katolických novin. Tam jej přetiskli už ve zkrácené formě, kterou zde v Přílohách přepisujeme (viz č. 14, str. 359), poněvadž originál plného znění jeho proslovu se ztratil.

Přesto dochovaný text dokazuje odvahu, s jakou litoměřický biskup vyjádřil vlastně svou solidaritu s touhou tehdejší mládeže, nastolit znovu nějaký režim »s lidskou tvářicí«. A mládež jeho slovům naděje porozuměla: »Snažte se být trpěliví a nepředbíhejte událostem ... Je jen málo okamžiků v dějinách národa, které jsou zralé pro velká gesta ...«

V květnu vidíme Msgre Trochtu opět v Římě na pohřbu svého drahého přítele kardinála Berana, pražského arcibiskupa, který zemřel v sobotu 17. května.

V sobotu 7. června se otec biskup Trochta nachází v Ostravě-Porubě. Posvětil tam základní kámen na místě, kde by měl stát nový kostel; a »... dvoutisícový zástup zpíval velehradskou píseň.«

Nato byl pozván do Vídně. V neděli 6. července sloužil mši sv. v domě sv. Štěpána a pronesl německé kázání o sv. Cyrilu a Metodějovi. Velká byla radost a nadšení české krajanské obce ve Vídni, když jej tehdy mohli mezi sebou uvítat.

V sobotu 19. července vidíme zase otce biskupa Trochtu mezi svými věřícími na Velehradě. Celkem 153 autobusů dovezlo za noc z Litoměřic skoro 8.000 poutníků na cyrilometodějské jubilejní slavnosti. Zvláště mládeže bylo mnoho. Při koncelebrované pontifikální mši svaté promluvil biskup Trochta o národní tradici cyrilometodějské.

Nejdojemnější ze všeho bylo, s jakou laskavostí, radostnou ochotou a opravdovou křesťanskou láskou se ujali severočeských poutníků věřící a zbožní lidé z Moravského Slovácka: ze Starého Města, Uherského Hradiště, Zlechova, Tupes, Buchlovic, Boršic, Vážan.

Od 11. do 27. října 1969 zúčastnil se biskup Trochta v Římě druhého zasedání biskupského synodu, jehož členem jej Pavel VI. jmenoval. Jeho intervence, přednesené i jménem československého episkopátu, na téma synodu: poměr papežského primátu k biskupské pravomoci, byly spíše pastoračního rázu. Jeho praktický smysl jej nutil dát důraz na to, co je nejdůležitější; organická jednota všech údů církve, jejíž úkolem je sloužit v lásce Božím lidu.

Jak papežský primát, tak spoluodpovědnost biskupů má podklad v biskupském svěcení. Svět chce vidět jejich jednotu. Ta se jeví tím, že papež koordinuje činnost biskupů ve prospěch celé církve a že se biskupové účastní jeho starostí a odpovědností.

To, že biskup Trochta hájil ortodoxně papežskou nejvyšší moc v církvi, vyneslo mu, že ho levicoví novináři na Západě klasifikovali jako »reakčního«.

Důležitější však bylo, že ho Sv. otec Pavel VI. jmenoval v březnu 1970 členem Světové rady sekretariátu pro biskupské synody. Sekretariát, jak známo, je pověřen přípravnými pracemi. Tím vliv a autorita litoměřického biskupa na mezinárodním fóru církve svaté ještě vzrostla.

(Pokračování přístě)

T.B.Hlubaček:

„Úspěch Českého Domova v Chicagu“

Ačkoliv řada let uplynula od doby, kdy jsem byl administrátorem chicagského Českého Domova, který byl původně založen pod jménem „Česká útulna a sirotčinec“, můj zájem o činnost tohoto záslužného odkazu našich předchůdců nikdy neochabl. V minulých dnech jsem obdržel velmi zajímavý dopis od nynějšího administrátora a mého osobního dlouholetého přítele Petra Brandlera. Mezi jiným mi sděloval, že byla postavena další stavba na pozemcích Domova. Jmenuje se „Rosický pavilon“, - Jan Rosický byl jedním z průkopníků českého tisku v Americe a zakladatelem „Pokroku Západu“ v Omaze a dodnes velmi rozšířeného „Hospodáře“ v Texasu. Nová stavba obsahuje mnoho důležitých odborů a skladistě.

V minulých letech k původní stavbě podél Pulaski Road přibýlo nemocniční křídlo nesoucí jméno po svém štědrém zakladateli John T. Chrástkovi. Z odkazu jednoho osadníka J. Hulky následovala stavba dormitáře pro personál - „Huška Hall“, pak se postavilo křídlo „Geringer Hall“, umožněné velkým odkazem zesnulého českého právníka Dr. Vladimíra Geringera a jeho rodiny, která v Chicagu založila „Denní Svornost“ a několik týdeníků.

Z tohoto rozvoje možno vyčíst, jaké oblibě a vážnosti se Český Domov těší. Na rozdíl od většiny tak zvaných „Care Centers“ jest nevýdělečným podnikem s nejlepší možnou péčí o své svěřence. Těsná spolupráce se švédskou nemocnicí umožnila dodatečnou lékařskou péči o těžce nemocné. Domácí lékař a maturant Karlovy university v Praze dr. Ludvík A. Bugsch, který před několika lety zemřel, byl současně členem lékařského sboru švédské nemocnice.

Hlavním účelem bylo vytvořit prostředí pro sestárlé krajany, ve kterém by se cítili jako doma. Mnozí v plné tělesné síle pracovali v zahradách a v ovocném sadu. Nedávno byla zásluhou zesnulé Bessie E. Estassi vydána bohatě ilustrovaná brožura, v níž jest zachycena ve fotografiích rozsáhlá činnost Domova a věřím, že by byla zvláště důležitou pro ty krajany, kteří pomýšlí na vstup do Domova.

Pro pisatele těchto řádků je potěšením psát o tomto pokroku Českého Domova, který zůstává v Chicagu jediným svého druhu. Jest to ke cti jeho zakladatelům - řádům podpůrných Jednot Č.S.A., Z.Č.B.J., Sokola a mnoha jiných.

MARATHON CZECH MUSIC EVENT SET FOR BRYAN — COLLEGE STATION

AS PART OF TEXAS SESQUICENTENNIAL CELEBRATION

Sent in by Kevin Hannan

A crowd of several thousand is expected to attend a program entitled Czech Music in Texas: A Symposium, which will be held November 14-16, 1986, at

**THE WHITE HOUSE
Office of the Press Secretary**

July 17, 1986

The President today announced his intention to nominate Julian Martin Niemczyk, of Virginia, as Ambassador to the Czechoslovak Socialist Republic. He would succeed William H. Luers.

Mr. Niemczyk served in the United States Army and Air Force from 1940 to 1971 in the following capacities: 1940-1944, Technical Sergeant and 1st Lieutenant; 1944-1945, Captain, Office of Strategic Services (O.S.S.), Burma and China; 1946, Captain, Joint Operation Crossroads, Atomic Bomb Test; 1947-1949, Captain, C.I.C., Baltimore, Maryland; 1949-1950, Major, O.S.I., Washington, D.C.; 1950-1952, Major, FEAF Headquarters, Tokyo, Japan; 1952-1956, Lt. Colonel, Air Attache Office, Embassy Manila, Philippines; 1956-1957, Lt. Colonel, Training for new assignment; 1958-1960, Lt. Colonel, Air Attache, Embassy Warsaw, Poland; 1960-1965, Colonel, National Security Agency; 1965-1967, Colonel, Training for new assignment; 1967-1969; Colonel, Defense and Air Attache, Embassy Prague, Czechoslovakia and 1967-1971, Colonel, International Security Affairs, O.S.D., Washington, D.C. From 1972-1975, Mr. Niemczyk served as Director of the Heritage Groups Division of the Republican National Committee in Washington, D.C. and 1975-1981, as Executive Director, National Republican Heritage Groups Council, Republican National Committee, Washington, D.C. Since 1983, he has been Chief Executive Officer of People to People International.

Mr. Niemczyk graduated from the University of the Philippines (B.A., 1955). He is married, and he was born August 26, 1920 in Fort Sill, Oklahoma.

the Brazos Center in Bryan, Texas. Part of Texas' celebration of 150 years of independence, the event will emphasize the importance of Czech music to the culture of the state.

Czechs began to emigrate to Texas in large numbers during Texas in large numbers during the 1850's and they have constituted a significant ethnic group in the state since then. Their rich musical heritage is best known for the traditional polkas and waltzes, many of which preserve authentic folk poetry in their Czech lyrics. The Bryan program will feature dance music by several of the most popular Texas Czech bands and orchestras - including the Vrazels and the Jodie Mikula Orchestra - and it will also include an even-

SENATOR ALAN DIXON OF ILLINOIS

JULY 28 - Senator Alan J. Dixon today introduced legislation calling for the creation of a nuclear energy „hot line” among nations with nuclear energy power plants.

The „hot line” would be used to inform other countries of nuclear accidents and to dispel rumors and speculation about crises demanding quick action and cooperation.

Dixon noted that after the Chernobyl disaster took place in the Soviet Union last April, the world desperately needed regular updates about the course of the disaster and the extent to which corrective measures were being taken.

„Unfortunately, arrangements for instant communication among the nations affected by the Chernobyl tragedy were rudimentary,” he said. „For several days the world was in the dark about this nuclear disaster.”

Citing the extent of nuclear power generation, Dixon pointed out that Harvard University Physics professor Richard Wilson warns that with more than 300 big reactors around the world, we will average a meltdown every 30 years. „With that kind of constant threat looming over the world, we must be prepared to deal with the next Chernobyl,” Dixon said.

Passage of the legislation would demonstrate strong U.S. support for a coordinated communications system when the International Atomic Energy Agency meets in September.

„We have a hot line in case of military emergencies,” Dixon said. „We should have a similar line between nations in case of nuclear energy emergencies.”

ing performance by the internationally famous Budejcka orchestra from Ceske Budejovice, Czechoslovakia.

Performances will not be limited to music suitable for ballroom dancing, however. Dozens of concert orchestras, choral groups, and folk dance troupes from around the state, representing all genres of Czech music and dance, including Czech classical music, will perform during the three-day program. In addition to the professional and amateur performing groups from Texas, headed by the Czech Concert Orchestras of Dallas and Houston, an authentic cimbal orchestra called Vlnovjan, from Moravia, will perform in full costume.

The program is entitled a „symposium” because, in addition to the musical performances, it will include lectures and panel discussion on the subject of Czech music. The list of speakers includes the Czech-Canadian novelist Josef Skvorecky, who has recently received critical acclaim for his book The Engineer of Human Souls and is presently working on a novel which is set among the Moravian immigrants in Texas during the Civil War. He will be accompanied by his wife Zdena Salivarova, herself a noted writer and publisher (and a former professional singer of Czech and Moravian folk songs) whose firm in Toronto publishes the works of Jaroslav Seifert, the Nobel Prize-winning Czech poet, in the West.

Zdenek Salzman, an an-

thropologist at the University of Massachusetts - Amherst who is best known for his classic study Komarovs A Czech Farming Village, will speak on „An Anthropological Perspective on Music in the History of the Czech Lands.” - Salzman's analysis will be complemented by a lecture entitled „What Makes Czech Music Czech” by Michael Beckerman, a professor of music at Washington University in St. Louis, who has recently completed a book on the Czech classical composer Leos Janacek. Beckerman will also give a recital of folk song settings with his wife Karen Beckerman.

James P. Leary, a folklorist at the Wisconsin Folklife Center, will present a lecture with slides and tapes on Czech-American polka styles, with an emphasis on Texas-Czech music. The study of polka music in Texas will continue with a presentation by Calvin Chervenka of Temple Junior College, who is well known around the state for his involvement in Czech-American culture, and with a panel discussion on Czech polka music programming on Texas radio stations led by Bernard M. Gebala, Vice-President of the Texas-Czech fraternal organization SPJST. Josef Rostinsky, a professor of Slavic languages at Tokai University in Japan and former Czech instructor at the University of Texas at Austin, will read a paper entitled „The Song in Work as Recorded in Texas Czech Newspaper.”

James M. Mendl of Austin

will lead a discussion on the possibility of reissuing „classic” Texas-Czech polka music in a new series of recordings, collector of Czech songbooks and sheet music Lillian Pivonka of Houston will exhibit her collections, and Joseph D. Janak of Victoria will conduct a workshop on the histories of Texas-Czech bands and orchestras.

The symposium on Czech Music in Texas is directed by Clinton Machann, of the Czech Ex-Students Association of Texas, and coordinated by Jody Bates, of the Brazos County Sesquicentennial Commission. It is one of several Sesquicentennial events associated with the statewide planning group Texans of Czech Ancestry (TOCA), and it is also receiving support from the Texas Committee for the Humanities, the KJT, the SPJST, the RVOS, Texas A&M University, and Temple Junior College.

According to Machann, the Symposium Committee still needs several thousand dollars in additional funds to finance the planned activities and is seeking donations from interested individuals and groups. Checks for contributions should be made payable to the Czech Ex-Students Association of Texas and sent to Machann, who is an Associate Professor of English at Texas A&M University in College Station, Texas.

Contact: Clinton Machann Assoc. Professor of English Texas A&M University College Station, TX 77843, ☎ (409) 845-3452.

Dear Young Friends,

Life lies ahead of you and many of you are pondering the problems and tasks that life presents. Perhaps you would like to get together with young people like yourselves, of similar ethnic background and heritage. Members of the Czechoslovak Society of Arts and Sciences would like to assist you in these endeavors. If the prospect sounds interesting, fill out the questionnaire below and send it along with any suggestions you might like to add to the following address:

Czechoslovak Society of Arts and Sciences
Chicago Chapter - o Joseph Pavelčík
P. O. B. 104
Melrose Park, IL 60160

QUESTIONNAIRE

- A. 1. Name.....
- 2. Address.....
- 3. Telephone ( ).....

- B. Age group
  - 1. Below 20....
  - 2. 21 to 30....
  - 3. 31 to 35....

- C. Education
  - 1. High School....
  - 2. College or university....
  - 3. Higher degree or special....

- D. Occupation-be specific
.....

- E. Your interests and activities (Sciences, music, fine arts, sports etc.)
.....
.....
.....

**CHICAGO PARK DISTRICT
STRAUSS, TUROVSKY
RETURN TO GRANT PARK**

Native Chicagoan Paul Strauss and cellist Yuli Turovsky will return for two concerts of French music with the Grant Park Symphony Orchestra at 8 p.m. Wednesday and Friday, August 13 and 15 in the Petrillo Music Shell in Grant Park.

Strauss will conduct La Peri Fanfare by Dukas and the Grant Park debut of Roussel's Symphony No. 3. Turovsky will also make Grant Park debuts with his performances of both the Milhaud and Honnegger Cello Concertos.

Strauss, who first came to the attention of the American pub-

lic as the protege of the now legendary Dimitri Mitropolous, has led many of the principal orchestras of the U.S.

He has also conducted many European orchestras and opera companies. Strauss was responsible for the premiere Italian productions of Shostakovich's „Katerine Ismailova” and „Billy Budd” by Britten.

Formerly the Music Director of the Orchestra de Liege in Belgium, Strauss is currently the Principal Guest Conductor there. In recent seasons, he has conducted at the Opera de Paris and Opera in Rome. He travels to Japan with some frequency conducting the leading orchestra of that country. The NHK of Tokyo

Strauss is committed to recording for Pathe-Marconi in

Europe. His recordings are available in the U.S. on the Seraphim, Connoisseur, and Musical Heritage Society labels.

Founder and conductor of I MUSICI di MONTREAL, Turovsky is an often heard solo cellist as well as member of the renowned Borodin Trio. Prior to his emigration from the Soviet Union in 1976, he made numerous recordings for the Melodia lable and was solo cellist with the Moscow Chamber Orchestra under Rudolph Barashai on many international tours.

While at the Moscow Conservatory, Turovsky was a student of Galina Kozolupova. He was prize winner of the Third Soviet „Cello Competition” in 1969 and was a laureate at the Twenty-Second International „Spring of Prague” Competition in 1970.

Since settling in Montreal, Turovsky has been active both on the stage and in the recording studio. His most recent work with I MUSICI di MONTREAL was recorded on the Chandos Digital Label. The new releases include Boccherini and Vivaldi Cello Concerti as well as six Concerti of Pergolisi.

Although on tour a great portion of each season, Turovsky continues to teach at the Conservatoire de Musique in Montreal.

Admission to the Grant Park Concerts is free. Reserved section seating can be obtained by joining the Grant Park Concerts Society. For further information, call 663 - 0600.

Parking is available in the East Monroe Drive Garage just north of the Music Shell. Both the Music Shell and the garage just special accommodations for the handicapped. Special CTA services provide transportation to the Music Shell. For information, call 836 - 7000.

**FRED RICE
SUPERINTENDENT OF POLICE**

**WEAR A BLUE RIBBON:
SUPPORT CHICAGO'S
WAR ON CRIME**

AUGUST 10 THROUGH 16

An army of concerned citizens from all walks of life throughout the city are being mobilized by the Chicago Police Department for participation in various programs and activities in a week-long campaign to inform and educate the public in the prevention of crime.

Mayor Harold Washington has declared August 10th through the 16th as „Chicago War Against Crime Week”. To focus on the various aspects of crime, the Chicago Police Department has highlighted a specific group or theme each day of the week, culminating with a „No Crime Day” on August 16.

The campaign is being coordinated by the Chicago Police in conjunction with the Chicago Intervention Network.

„Chicago Police will act as a catalyst to make citizens aware of crime and how they can help themselves, their families and their communities in the prevention of crime,” Superintendent Fred Rice said.

„Criminals walk out of court every day, not because the courts cut them loose all the time, but because people do not recognize their responsibility to help solve cases, by signing complaints when they are crime victims and by going to court and testifying,” Rice added.

Chicago agencies, organizations, churches, businesses and

private citizens will be asked to support and participate in the many exciting programs and activities planned by the Chicago Police for the week, Rice said.

The Department is promoting the wearing of royal blue ribbons by citizens during the „Chicago War Against Crime Week” to show their support in this event.

On Monday, August 11th, the Explorer Scouts of the Chicago Police Department will hold a huge rally in the Daley Center Plaza called „Youth Against Crime”. More than 2,000 youths from throughout the city and neighboring suburbs have been invited to attend. Explorer Scouts, Girl and Boy Scouts will all be in uniforms.

The Tuesday, August 12th program „Communities Against Crime” will include participation in the „National Night Out” observance, sponsored annually by the National Town Watch, Inc. Citizens are asked to turn on their porch lights or a light in a window and plan to sit outdoors or visit with neighbors.

On Friday, August 15th, more than 1,500 family members and friends of persons who were victims of crimes or lost their lives in some form of violence, are expected to attend a 6 P.M. „Families Against Crime” rally in the Whitney Young High School Auditorium at 211 South Laftin Street. Heads of various religious denominations in Chicago have been invited to participate.

Dignitaries, sports figures and representatives of radio stations have been invited to take part in the program. The famous Jesse White Tumbling Team will entertain.

The week's events will culminate Saturday, August 16th, with „No Crime Day” to show Chicago's unity in the fight against crime. Various activities are being planned throughout the city in conjunction with the Soft Sheen Company's annual „No Crime Day” observance.

CLEVELAND NEWS

**Slovak Heritage Festival
MONDAY, SEPTEMBER 1,
1986**

Dear Friends:

The Slovak Comittee, with traditional Slovak hospitality, invites you to a wonderful day of music, dancing, Slovak culture, folklore and gala of Slovak food on Labor Day - Monday, September 1, 1986 from 12:00 Noon until 9:00 p.m.

We will have plenty of music by two Slovak polkka bands, John Pastirik Orchestra and Joe Kopco's Orchestra. The traditional cultural program will be provided by Slovak folklore assembly „Lucina” from Cleveland. In their colorful Slovak costumes they will perform for your pleasure at 3:00 p.m.

You will have the opportunity to sample various homemade Slovak foods and pastries, listen to your favorite polka bands or watch performing dancers in their costumes of our native Slovakia, or just dance with your favorite partner, neighbor, or friend.

The Slovak Festival is our biggest Slovak event in Northern Ohio. Your help attending and promoting our festival will be deeply appreciated by our committee. Be proud of your Slovak Heritage.

We wish to capture your happiness and Slovak spirit at this festival, wh'ch will be held at St. Josaphat Astrodome, 5720 State Rd. Parma, Ohio. Advance tickets are \$4.00 and tickets at the door will be \$4.50.

The festival committee is looking forward to seeing you, your family, your friends, and neighbors at Ohio's biggest Slovak event, the Slovak Heritage Festival.

**Slovenský festival
v Clevelande**

Oznamujeme slovenskej verejnosti v severnom Ohio, Cleveland, Parma, Lakewood, Strongsville, Akron, Lorain, že náš Slovenský festival bude na Labor Day 1. septembra 1986 na obyčajnom mieste St. Josaphat Astrodome, 5720 State Rd., Parma, Ohio.

Znova budeme mať bohatý kultúrny program. Vystupí naša clevelandská tanečná skupina „Lučina”.

Do tanca budú vyhrávať dva slovenské orchestre - Janka Pastirika a Jozefa Kopcu.

Naše kucharky Vám pripraví mnoho dobrých slovenských špecialít a zákuskov.

Rezervujte si už dnes Labor Day vo Vašom kalendári pre Slovenský festival. Pridte sa k nám po krajansky zabaviť, zaspievať, pochutnať na slovenských špecialitách, alebo dobre zatancovať.

Do videnia na Slovenskom festivale v Clevelande.

Mary Chura
Festival Chairlady

*Serving your
family's financial needs
for over 60 years*

**MID AMERICA
FEDERAL SAVINGS**

- CICERO: 5900 W. Cermak Road, Phone 863-6700
4800 W. Cermak Road, Phone 656-1770
- RIVERSIDE: 40 E. Burlington St., Phone 442-9700
- LA GRANGE PARK: 1921 E. 31st St., Phone 579-1400
- WESTERN SPRINGS: 40 W. 47th St., Phone 246-8990
- CLARENDON HILLS: 55th & Holmes, Phone 325-7300
- NAPERVILLE: 1001 S. Washington St., Phone 420-1001
9 E. Ogden Ave., Phone 420-8000
- WHEATON: 250 E. Roosevelt Road, Phone 653-4800
- ST. CHARLES: 2600 E. Main St., Phone 377-2100

Assets over
\$650,000,000

*“You're never more than 5 miles from a
Mid America Federal Savings office in the Western Suburbs.”*

FAMILY PRACTICE CENTER
9211 W. OGDEN Ave., Brookfield, IL. 60513

*Kdy jindy se člověk zvlášt' potřebuje vyjádřit ve své rodné řeči,
než v době, kdy se zrovna dobře necítí a hledá lékařskou
pomoc.*

**Tu Vám nyní v západních předměstích ochotně poskytnou
dva naši odborníci vnitřního lékařství**

**Jan TUROŇ MD
Waldemar TARASKIEWICZ MD**

**Ordinační hodiny:
Od pondělí do čtvrtku: od 9:00 AM do 9:00 PM**

V pátek: od 9:00 AM do 4:00 PM

V naléhavé potřebě i domácí návštěva

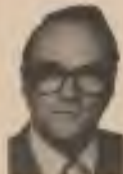
☎ 387 - 7000

VOICE OF THE NATION

Looking Ahead

by
Robert H. Rowland
Executive Director

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

STATE-SPONSORED TERRORISM

Regardless what the cause may be, the U.S. finds itself engaged in a war in the Middle East. United States citizens are being kidnapped, tortured and killed simply because they are Americans.

It does not appear to us that this country has any options left in dealing with this "low-intensity war." There were only four options as far as we could determine: We had tried the first three: (1) ignoring the problem; (2) attempting to negotiate; and (3) imposing economic sanctions.

It seems the only course left open to us is to accept the challenge and declare war against terrorism, particularly state-sponsored terrorism.

We have previously identified the major sources of state-sponsored terrorism as Libya, Syria and Iran. By far the worst enemy of the United States is Iran. That nation should be publicly and officially identified as the major enemy of the American people.

There are small terrorist factions among the umbrella Palestine Liberation Organization, motivated by their hatred of Israel, but the major thrust of Mideast terrorism receives its direction from Iran, aided by Syria and Libya.

The "general staff" of the region's terrorist movement is located within the Islamic Revolutionary Guard Corps. This group was established by Khomeini immediately after the Iranian revolution. It now numbers

some 250,000 members in Iran proper.

Within this "general staff" is the operations staff, the "War Against Satan Committee: of the IRGC. When Israel invaded Lebanon in 1982, the IRGC sent 1500 of its members to fight the Israelis and the four-nation peacekeeping forces which included U.S. Marines.

These Iranian Revolutionary Guards operate primarily out of the Syrian-controlled Bekaa Valley where terrorists are trained and armed. They are funded by the proceeds from Iranian and Libyan oil production.

The Guards have trained and supplied the Islamic Liberation Movement, Islamic Holy War (Jihad), Hezbollah (Party of God) and Islamic Hope, all terrorist groups. These are the groups responsible for bombing the Marine barracks, the French Embassy and the U.S. Embassy in Beirut and the American and French Embassies in Kuwait.

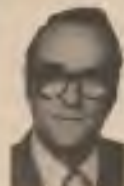
None of these operations in Lebanon however, would have been possible without the aid and complicity of Syria. In the last three years Syria has been identified by intelligence agencies as connected to over 70 terrorist actions.

In the last 10 years Libya has been involved in some 200 terrorist operations. The country allots about \$100 million yearly to finance terrorism.

All three of these nations use their governmental channels to make the attacks possible. A recent *U.S. News & World Report* article explained how: "... Diplomatic pouches transport guns and explosives. Bogus passports are given to terrorists. Libyan embassies serve as caches for weapons..."

It should be apparent that Iran, Syria and Libya are carrying on a war against the United States with the objectives of driving the U.S. out of the Middle East. It's time to take whatever action is necessary to defend U.S. citizens and American interests in that part of the world.

Looking Ahead

by
Robert H. Rowland
Executive Director

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

TERRORISM IN THE U.S.

Recent terrorist attacks in Europe and the Middle East, and the U.S. air assault against Libyan military targets has convinced most of the public there is a terrorist threat in Europe and around the Mediterranean. But few people give any thought to the threat of domestic terrorism.

But in point of fact there is a terrorist underground, long established inside the United States. Foremost, of course, is the Communist Party itself. Its members, and the millions of "sleepers" and underground members it has trained over the years can be expected to use terrorist tactics when they feel the revolution is near.

But aside from the CPUSA and other splinter Marxist parties, there are the remnants of the groups which were active in the 1960s and 1970s. These include the Black Liberation Army, the Weather Underground, the Armed Forces of National Liberation and others.

In fact we really don't know how serious the situation in this country is because we have virtually destroyed our internal security program, including the Internal Security Division of the Justice Department itself.

We have handcuffed and hamstrung our investigative agencies, destroyed our intelligence files and made it virtually impossible to check on the character, integrity and loyalty of our citizens, let alone the aliens in the

country. All of this has been done by court decisions and congressional legislation. The American people need to know they are vulnerable to internal subversion and terrorism.

During this assault on our internal security, the FBI's internal security capabilities were emasculated by President Ford's attorney general, Edward H. Levi.

Not only have police intelligence files been ordered destroyed and police departments been ordered out of the field of investigation of subversives, but police departments have actually been forced to pay financial settlements to subversives for keeping tabs on them.

When the terrorist hit squads start their bombings and assassination attempts here, the American people must remember who and what made them so vulnerable.

The destruction of our internal security program takes on considerable significance in light of these facts:

- A terrorist network exists in this country. It has contacts with, and is aided by, international terrorist movements.
- The Sandinistas of Nicaragua are a terrorist government on this continent which has close liaison with terrorist factions of the Palestine Liberation Organization and with Libya.
- We are now experiencing a flood of illegal aliens, over a million each year, entering this country over the Mexican-U.S. border. How many are well-trained terrorists from Nicaragua? With no internal security program no one knows, not even the FBI!

These facts lead to the inescapable conclusion that we are essentially defenseless in ferreting out the terrorists in our midst. We will remain so until the American people insist that our internal security programs be rebuilt.

CITY OF CHICAGO OFFICE OF THE MAYOR

Dear Director:

Warm weather is here, and Chicago's construction season is underway. In 1986, we are embarking on our "Neighborhood Bonds" Program, the largest

G.O. Bond neighborhood construction program in Chicago's history, which I proposed as your Mayor and which was passed by the City Council.

As part of that program, I am pleased to announce the awarding of a contract by our Department of Public Works for major improvements in the 22nd Ward.

This contract will provide for the resurfacing of four miles of residential streets in your ward.

Street	From	To
Troy	22nd St.	26th St.
Sawyer	25th St.	26th St.
Sawyer	28th St.	30th St.

Spaulding	24th St.	30th St.
Christiana	25th St.	31st St.
Homan	25th St.	31st St.
Kolin	22nd St.	Ogden
Sacramento	24th St.	26th St.

Construction started in mid-July and is scheduled to be completed by mid-October. Once a crew starts working on a particular street, it should take them approximately 4 weeks to finish. During construction, parking will be prohibited. As part of the overall resurfacing work, curbs and gutters will be repaired as needed.

Our citywide "Neighborhood Bonds" Program, funded by the

\$169 million General Obligation Bond, will resurface four miles of residential streets in every ward; pave sidewalks in front of more than 11,000 homes; fund 42 sewer projects; relamp 50,000 street and alley lights and fix 2000 rusted lightpoles; replace traffic signals at 50 intersections; pave 65 blocks of dirt alleys; build 175 blocks of new streets where flood-prone, unimproved roads now exist; and reconstruct 22 blocks of dangerous vaulted sidewalks.

We have waited years for these important improvements. Please bear with us during the

temporary inconvenience caused by construction. We are sure you will agree that the improvement to your neighborhood will be worth it.

Sincerely,
Harold Washington
Mayor

Czech Mass every Saturday
Evening at 6:15 P.M.
at Our Lady of the Mont
in Cicero, Ill.
(2414, S. 61st Ave.)